

Foglalkoztatási-gazdasági együttműködések és szolgáltatások fejlesztése Fejér megyében című, TOP-5.1.1-15-FE1-2016-00001 azonosítószámú projekt keretében végzett helyzetelemzés

2017. október 30.

Tartalomjegyzék

1. Vezetői összefoglaló	4
2. Foglalkoztatási és Gazdaságfejlesztési Fórumot (Paktum) megalapozó elemzések	6
2.1. A megyében működő (korábbi) és létrehozás alatt álló új foglalkoztatási programok főbb jellemzői	6
2.2. A megye foglalkoztatási fórumban releváns szervezetek feltérképezése	9
3. Fejér megye társadalma és gazdasága	11
3.1. Népesedési folyamatok	11
3.2. A gazdaság fejlettsége, struktúrája	16
3.3. A vállalkozások jellegzetességei	25
3.4. A főbb ágazatok jellemzői Fejér megyében	28
3.4.1. Irinyi terv legfontosabb irányvonalai	28
3.4.2. Fejér megye főbb ágazatai	32
3.5. Társadalmi vállalkozások és a szociális gazdaság helyzete	38
4. A lakosság foglalkoztatási jellemzői járásoként	43
4.1. A munkaképes korúak gazdasági aktivitása	43
4.2. A foglalkoztatottak	46
4.3. A munkanélküliség	51
4.4. Jelentős foglalkoztatók	56
5. A nyilvántartott álláskereső	66
5.1. Alacsony iskolai végzettségűek	66
5.2. A 25 év alatti fiatalok, vagy 30 év alatti pályakezdő álláskereső	67
5.3. Az 50 év feletti munkanélküliek	68
5.4. GYED-ről, GYES-ről, ápolási díjról visszatérők, vagy legalább egy gyermeket egyedül nevelő felnőttek	69
5.5. Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők	69
5.6. Tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek (a munkanélküliségben töltött időtartamba az álláskereső és a közfoglalkoztatásban történő részvétel időtartama is beszámítható)	70
6. A munkanélküliek támogatása, a foglalkoztatást elősegítő programok	71
6.1. Központi munkaerő-piaci programok	71
6.1.1. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében nyújtott aktív munkaerő-piaci eszközök, szolgáltatások	71
6.1.2. Munkaerő-piaci szolgáltatások és profiling kapcsolata a munkaerő-piaci programban ..	72
6.1.3. GINOP-5.1.1-15 „ÚT A MUNKAERŐPIACRA!”	74
6.1.4. Az IGR mint rendszer, és a GINOP-5.2.1-14 „Ifjúsági Garancia” projekt keretében adható támogatások	74

6.1.5 Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program-6.1.1-15 „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése”	75
6.2. Atipikus, innovatív és tranzit típusú foglalkoztatási programok a megyében	76
6.3. Alternatív munkaerő-piaci eszközök, szolgáltatások	77
7. Oktatás, képzés hatása a munkaerőpiacra	82
7.1. Alapkompetenciák, képzési igények és kibocsátások	82
7.1.1. Alapkompetencia-fejlesztés	82
7.1.2. Képzési igények és kibocsátások.....	83
7.2. Szakoktatás, szakiskolai oktatás, felnőttoktatás	87
7.2.1. Szakoktatás, szakiskolai oktatás	87
7.2.2 Felnőttoktatás.....	94
7.3. Felsőoktatás, kooperatív és duális képzés.....	108
7.3.1. Felsőoktatás és duális képzés.....	108
7.3.2. Kooperatív képzés	120

1. Vezetői összefoglaló

Fejér megye területére kiterjedő foglalkoztatási fórum gazdaságfejlesztési célja Fejér megye települései közti gazdasági különbségek csökkentése annak érdekében, hogy a kiegyensúlyozott, helyi szintű fejlesztések teret nyerjenek, ezzel is megerősítve a térség gazdasági erejét és stabilitását.

A megyei humánerőforrás fejlesztési célok fő fókuszába egy olyan komplex, humánszolgáltató rendszer kialakítása kell, kerüljön, amely megfelelő támogatást és hatékony koordinációt biztosít, elősegítve egymást erősítő programok kidolgozását, ezzel biztosítva a megye egész területén a megfelelő képzettségű és munkára alkalmas aktív munkavállalói réteg kialakulását.

Az elmúlt tíz évben 2011-ig mérsékelt változások látszanak a népesség számában, ám 2011 után egy viszonylag nagyobb mértékű visszaesés tapasztalható, és azóta is 2014-ig folyamatosan csökkent, majd 2015-ben kismértékben növekedett a megye lakónépességének száma.

A vándorlási egyenleg az elmúlt tíz évben a megyében hullámzó képet mutat, 2014-ben volt a legalacsonyabb, és ebben az évben elérte a régiós érték szintjét, amely korábban mindig is alacsonyabb volt a megyeinél, vagyis nagyobb volt az elvándorlás. A vándorlási egyenleg 2015-ben ismét átfordult pozitív irányba.

Fejér megye népesedési folyamatára a természetes fogyás a jellemző, **társadalma elöregedőben van.**

A megyében az egy főre jutó összes nettó jövedelem értéke meghaladja mind az országos, mind a régiós jövedelmeket, 2002 óta pedig folyamatos növekedés figyelhető meg.

A regisztrált gazdasági vállalkozások száma alapján 2010-ig az országos szint alatt járt Fejér megye, szám szerint 134 vállalkozás jutott ezer lakosra. A régióhoz viszonyított helyzetben a Közép-Dunántúli régió és Fejér megye adatai kissé különváltak, **a megye valamivel a régió alatt maradt.**

A megyében található vállalkozások tevékenységét illetően valamennyi gazdasági ágban megtalálhatóak. A legjellemzőbb a tevékenységi kört tekintve, hogy majd egynegyedük feldolgozóipari munkaadó, további közel egynegyedük a kereskedelem, gépjárműjavítás ágban tevékenykedik, és mintegy egy-egy tizedük mezőgazdasági, illetve építőipari munkáltató.

A megyei ipar termelékenysége 2017. első félévi adatok alapján 10,4%-kal javult az előző év azonos időszakához képest. Leginkább a számítógépek, elektronikai és optikai termékek, gép, gépi berendezések gyártása, valamint a járműgyártás termelése növekedett a 2016-os évhez képest, 10-15 százalékkal, majd ezt követi a gépipar és a feldolgozóipar. Belföldre történő értékesítés szempontjából a duplájára emelkedett a számítógépek és elektronikai eszközök gyártása, még az alkalmazásban állók száma az egyéb feldolgozóiparban és az élelmiszeriparban emelkedett.

Fejér megyében az **aktív korú népesség 66 százaléka van foglalkoztatva** a népszámlálási adatok alapján. A nemek szerinti megoszlást vizsgálva a férfiak magasabb arányban szerepelnek a foglalkoztatottak között, holott számuk a megyében alacsonyabb, mint a nőké. **A foglalkoztatottak helyzete** a megyében **kedvezőnek** mondható, magas a foglalkoztatási ráta. A foglalkoztatottságot nagyban befolyásolja az iskolai végzettség, a minimum érettségizettek nagyobb arányban szerepelnek a foglalkoztatottak között. Ezért tehát **a megfelelő számú és színvonalú képzések minél szélesebb körben történő biztosítására** érdemes odafigyelni a továbbiakban is.

A 2015-ös adatok alapján az összes, rendszerben regisztrált munkanélküli száma Fejér megyében 11.688 fő volt. A munkanélküliségi ráta az országos adatokhoz képest lényegesen alacsonyabb, ám probléma, hogy **jelentős részük tartós munkanélkülinek** számít, így foglalkoztathatóságuk nehezebb. Ezzel szemben a **pályakezdő állás keresők száma viszonylag alacsony** a megyében, arányuk 10,46%.

A stratégia céljának megalkotása szempontjából fontos szempont, hogy a jelenleg munkanélküliek és inaktívak milyen régóta vannak ebben a helyzetben, hiszen ez az időtartam sok esetben nagyban befolyásolja a jövőbeni foglalkoztathatóságukat. Azok az emberek, akik már régóta kikerültek a nyílt munkaerő-piacról, vagy esetleg soha nem is léptek be oda, komoly hátrányokkal küzdenek, és nehezzé válhat a foglalkoztatók számára is az alkalmazásuk. Az adatok azt mutatják, hogy **a megyében a tartós munkanélküliek közel fele egy éven túl nyilvántartott állás keresőnek számít.**

A 2017. szeptember 30-i zárónapi adatok alapján **Fejér megyében 8.435 fő szerepelt a Fejér Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályának regisztrációjában**, 40,1%-át (3386 fő) teszi ki az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők aránya, ebből 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik 35,7% (3014 fő), illetve az alapfokú iskolai végzettséggel nem rendelkezők aránya 4,4% (372 fő).

A **pályakezdők száma 2017. szeptemberében megyei szinten 756 fő**, amely az előző hónaphoz képest 123 fővel (19,4%-kal) több, ugyanakkor az előző év azonos időszakához viszonyítva 92 fővel (-10,8%-kal) kevesebb.

Az életkor szerinti összetétel alapján 2017. szeptemberében az állomány 14,8%-a (1247 fő) legfeljebb 25 éves, mintegy fele 25-50 év közötti, ezen belül is a 26-35 évesek aránya 17,4% (1470 fő), a 36-45 éveseké 20,6 % (1739 fő), a 46-50 éveseké 9,7% (822 fő). **Az 50 évesnél idősebbek aránya 37,4% (3157 fő).**

Fejér megyében 2017. szeptember végi záró adatok szerint **foglalkoztatást helyettesítő támogatásban 1851 fő részesült**, ebből 72 fő pályakezdő, illetve 1779 fő nem pályakezdő állás kereső.

A nyilvántartott állás keresők 56,8%-a (4793 fő) legfeljebb 6 hónapja, 16,2%-a (1369 fő) 7-12 hónapja és **26,9%uk (2273 fő) már több mint 12 hónapja szerepel** folyamatosan a regisztrációban.

2. Foglalkoztatási és Gazdaságfejlesztési Fórumot (Paktum) megalapozó elemzések

2.1. A megyében működő (korábbi) és létrehozás alatt álló új foglalkoztatási programok főbb jellemzői

Az Európai Unióban már évtizedek óta legjobb gyakorlatként számon tartott területi foglalkoztatási megállapodások a szubszidiaritás elve mentén, a lehető leghatékonyabb eredményeket biztosító helyi szinten létrejött többszereplős együttműködések, melyek elsődleges célja az adott térség gazdaságának fellendítése, foglalkoztatási szintjének növelése és a lakosság életszínvonalának növelése. Az Európai Unióban a térségi foglalkoztatási partnerségek története az 1980-as évekre nyúlik vissza, ekkor fogalmazódott meg először a helyi szereplők jelentősége a komoly problémákat okozó magas munkanélküliség kezelésében. 1993-ban az EU Fehér Könyve (White Paper) megfogalmazta a „Foglalkoztatás, növekedés, versenyképesség” fő célkitűzéseit, melynek következtében 1997-ben az Európai Bizottság az ún. területiális foglalkoztatási paktumok (TEP-ek) (más néven térségi, helyi foglalkoztatási partnerségek; foglalkoztatási megállapodások, egyezmények) létrehozását ösztönözte.

Ebbe a folyamatba illeszkedett a 2000-es évek közepén, Magyarországon elindított területi foglalkoztatási megállapodások rendszere, mely az EU-s modell alapján képzelte el a munkaerő minőségének és foglalkoztathatóságának javítását, illetve munkaerő-piaci hátrányok csökkentését, másrészt a régiók fejlődési potenciálját biztosító munkaerő minőség és tudás fejlesztését. A 2007-ben megalakult Fejér Megyei Foglalkoztatási Paktum is a területi sajátosságokra építve a fejlettségbeli különbségek mérséklését célozta a helyi (gazdasági, önkormányzati és civil) szereplők összefogásával, a tervezett programokkal, a munkaerő-piaci részvételben és jövedelmekben megmutatkozó különbségeket pedig a munkaerő foglalkoztathatóságának, minőségének, termelékenységének és versenyképességének javításával kívánta csökkenteni.

A második Fejér megyei paktum projekt 2012-2014 között zajlott, az akkori pályázat a Fejér megyei foglalkoztatási együttműködés által kidolgozott, a megyei foglalkoztatáspolitikai célok elérését segítő akciótervek egyes projektelemeinek megvalósítását segítette a szakmai szolgáltatások biztosításával annak érdekében, hogy a Fejér megyei foglalkoztatáspolitikai alakításában részt vevő szervezetek kapacitása növekedjen, hatékonysága javuljon. Az elkészült fejlesztési és beavatkozási tervek jelentős része azonban nem tudott megvalósulni a rendelkezésre álló anyagi erőforrások hiánya miatt. A pályázat akkor a helyi foglalkoztatási helyzet javítását alapvetően a forprofit és nonprofit vállalkozások kapacitásának fejlesztésén, a nyílt munkaerőpiac és a szociális gazdaság foglalkoztatási potenciáljának erősítésén keresztül a helyi és nemzeti akciótervek (Fejér Paktum stratégia, Fejér megyei fejlesztési tervek, Wekerle Terv) prioritásai mentén képzelte el, így illeszkedve a helyi szükségletekhez és lehetőségekhez.

A 2007-ben elfogadott Fejér Paktum stratégia és partnerség Fejér megye déli területére fókuszált, az időközben bekövetkezett negatív gazdasági változás a korábbi gazdaságilag fejlettebb területek foglalkoztatási helyzetét is átalakította 2008-2009-ben, s ez szükségessé tette a Fejér paktum velük való kiszélesítését is. Ebből fakadóan 2012-től valós szükségletként jelent meg új csatlakozók bevonása, szükségessé vált a helyzetelemzés

újrágondolása, a foglalkoztatási gondok szükségessé tették a közvetlen foglalkoztatást segítő szolgáltatások indítását, a korábban elfogadott stratégia aktualizálását és a realitásokhoz való igazítását. A Fejér megyéből induló Wekerle terv prioritásainak megjelenítése a partnerségen belül sajátos helyi szükségletként jelentkezett, a forprofit és nonprofit társadalmi vállalkozások foglalkoztatási potenciáljának erősítése pedig elemi érdeke lett a helyi közösségnek. Ezek alapján a kidolgozott pályázati programterv a második paktum projektben is a helyi szükségletekre koncentrált.

Székesfehérvár vonatkozásában 2007-ben a ROP 3.2.1 intézkedés keretén belül nyert támogatás nyomán alakult meg a Munkaerő-piaci Partnerség Székesfehérvár (MUPSZ) együttműködés, amelynek tagjai voltak: Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, Székesfehérvári Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvány, Székesfehérvári Regionális Képző Központ, Közép-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ.

A program központi eleme az a gondolat volt, hogy foglalkoztatás az élethez, az életmód színvonalának, a helyi társadalom problémáinak kulcsfontosságú forrása, illetve azok megoldása is egyben, így a foglalkoztatás szintje befolyásolja a lakosság jövedelmi viszonyait és a helyi közösség vagyoni helyzetét, valamint meghatározza a helyi gazdaság versenyképességét. A MUPSZ céljai alapján a helyi foglalkoztatási politika meghatározza a helyi társadalom fejlődési irányait és sebességét, a foglalkoztatás pedig összefüggést teremt a gazdaság, az oktatás és a kulturális lehetőségek, valamint az alapszolgáltatások színvonalá között.

A foglalkoztatottság magas szintje esetén valószínűsíthető az emberek vagyonosodása, megtakarítási lehetőségeik nőnek, és a beruházói kedv is erősebbé válik. A beruházások fejlesztéseket jelentenek, amelyek a gazdaság stabil növekedését és a helyi társadalom individuális biztonságát teremtik meg.

A MUPSZ határozott és racionálisan megtervezett foglalkoztatási stratégiával és arra épülő foglalkoztatási politikával számolt, hogy javítható legyen a székesfehérvári munkaerőpiacon működő vállalkozások, munkaadók és munkavállalók helyzete. Székesfehérvár és az akkori kistérsége jövője szempontjából központi kérdésnek tartotta a program a foglalkoztatást, mint amire különösen nagy figyelmet kell fordítani a közeli és távolabbi jövőben.

A stratégia középtávú, 3-5 éves periódusban kívánta meghatározni a foglalkoztatás fejlesztésének irányát Fehérváron, ami a 2008 és 2013 közötti időszakra szólt. A stratégiát megalapozó akkori helyzetelemzés a korábbi évtized dinamikus fejlődésén alapult, ami úgy tűnt lehetőséget biztosít a hátrányos helyzetű munkavállalók sikeres munkaerő-piaci integrációjához is. Csakhogy 2008-ban gyökeresen megváltozott a makrogazdasági környezet, a kibontakozó gazdasági válság radikálisan átalakította a munkaerőpiac helyzetét is, nemcsak, hogy a növekedés dinamikája csökkent, hanem több ágazat egyenesen recesszióba fordult, az álláskereső aránya elérte az 1993-as rekord szintet. Ilyen körülmények között a MUPSZ stratégiája is szinte a megszületés pillanatában érvényét veszítette.

A foglalkoztatási paktumok mellett a járásban alternatív, vagy innovatív foglalkoztatási programok 2010 után indultak el, elsősorban az ÚSZT kereti között. 2010-ben kidolgozásra került projektek a TAMOP 1.4.3-10/2 az innovatív, kísérleti foglalkoztatási kezdeményezéseket szolgálták. Az „Egy mindenkiért, mindenki egy célért” című

modellprojekt célja egy innovatív szociális gazdasági modell kidolgozása és működtetése volt, amely egyrészt szolgálta volna a helyi munkaerő-piaci helyzet javítását, másrészt hiánypótló szociális szolgáltatásokat nyújtott volna a térségben. A célcsoport elsősorban a 25-55 éves álláskereső nők, akik kellően motiváltak a szociális gondozói szakma megismerésére és elsajátítására. A „Kell még egy szalmaszál!” elnevezésű projekt célja szintén a szociális gazdaságon belül egy olyan szolgáltatás kialakítása volt, mely egyszerre szolgálta a munkahelyteremtés, a környezeti fenntarthatóság és az építőiparban megváltozott munkaképességű emberek munkaerő-piaci integrációját egy új építési technológia, a minősített szalmaházak építéséhez szükséges művezetőkké történő átképzésük, egyéni fejlesztésük és egy nonprofit építőipari vállalkozás létrehozásával. Ezek a művezetők közcélú és közhasznú foglalkoztatottakat irányítva ingatlanok fejlesztését, létrehozását segítették volna a szalma-ház technológia kivitelezésével.

A székesfehérvári várostérségben 2011-től elindultak a közösségi feladatokhoz kapcsolódó munkaerő-piaci programok a TÁMOP-1.4.1-11/1 konstrukciónak köszönhetően, a „Fiatalok Fehérvárért” című projektben 25 év alatti pályakezdő munkanélküli bevonása, felkészítése zajlott gyermek- és ifjúsági felügyelő munkára, alkalmazkodó képességük fejlesztése valamint átmeneti foglalkoztatásuk valósult meg annak érdekében, hogy tartósan is foglalkoztathatók legyenek. A célcsoport gyerekekkel és fiatalokkal foglalkozó intézményeknél végzett közösségi feladatokat, egyszerre járulva hozzá a foglalkoztatáshoz, a helyi szükségletek kielégítéséhez és a közösségi élet fejlesztéséhez. A Civil Vitamin - Községi feladatok erőforrás-támogatása a Fehérvári Civil Központban című projekt hasonló célokkal, de programszervezői, közösségfejlesztői, üzemeltetői feladatkörökre képzett és foglalkoztatott embereket.

Innovatív, kísérleti foglalkoztatási programok a TÁMOP- 1.4.3-12/1 konstrukció részeként is készültek: a „Fejér termék mintaprogram”, „Társadalmi vállalkozás fejlesztése a műemléki topográfiai feladatok ellátására”, „Tudatos városvezetést segítő innovatív foglalkoztatási program a Közép-Dunántúlon”, „Új élet vár rád! - Pártfogoltak társadalmi vállalkozásának fejlesztése Fejér megyében” címmel.

2013-ban a munkaerő-piaci szolgáltatást nyújtó szervezetek kapacitásának megerősítése vonatkozásában a civil, továbbá közhasznú nonprofit gazdasági társaságok standardizált munkaerő-piaci szolgáltatásnyújtásához szükséges fejlesztések érdekében, több mint 10 sikeres TÁMOP-2.6.2-12/1 pályázat valósulhatott meg. A TÁMOP 1.4.3 konstrukcióban az „Illünk és Beilleszkedünk!” - Innovatív kísérleti foglalkoztatási program a székesfehérvári kistérségben című 5 szakaszból álló projekt a látássérülteket célozta, a program fókuszában a képességek, készségek és az ezeknek megfelelő munka illeszkedése állt.

2016-ban a foglalkoztatási programok újra a partnerség irányába mozdultak el a térségben, központi programokon kívül (pl. EFOP-1.1.1, GINOP-5.1.1., GINOP 5.2.1) melyeket az NRSZH illetve a Fejér Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya koordinál, eddig csupán egy új helyi foglalkoztatási program indult el, a TOP-5.1.1-15-FE1-2016-00001, Foglalkoztatási-gazdasági együttműködések és szolgáltatások fejlesztése Fejér megyében című 54 hónapos projekt. Ennek konkrét célja, hogy a megyei szintű foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködés keretében, programszerű, integrált, a megye egészére kiterjedő gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztési stratégiát megalkotva olyan képzési és foglalkoztatási programot valósítson meg, mely szolgáltatásaival és pénzügyi eszközeivel fenntartható módon járul hozzá a járás gazdaságának fejlődéséhez és a területi hátrányok csökkentéséhez.

Szorosan kapcsolódó projektek a megyei jogú városokban 2016-ban elindult (Székesfehérvár, Dunaújváros) és az egyes járásokban 2017-ben induló helyi (sárbogárdi, enyingi, bicskei, móri, gárdonyi és martonvásári járásokban) foglalkoztatási-gazdasági együttműködések.

A megyei paktum projektben a releváns szereplők bevonásával létrejön a megyei fórum, helyzetelemzés, erőforrástérképek, tervezést segítő kataszterek készülnek, megalkotásra és elfogadásra kerül a megyei stratégia, összhangban a járási stratégiákkal, munkaprogram készül. A pályázat közreműködik a stratégiai jelentőségű vállalkezési fejlesztések munkaerő igényének kielégítésében, a helyi termék program, a társadalmi vállalkozások és a szociális gazdaság fejlesztésében valamint a gyermekellátási kapacitások humánerőforrás szükségleteinek kielégítésében is.

A pályázat során a kötelező paktum tevékenységek mellett (helyzetelemzés, stratégia alkotás, paktum iroda létrehozása, koordináció, igényfelmerés, társadalmi kommunikáció) befektetés-ösztönző elemekkel, a szociális gazdaságot támogató szolgáltatásokkal is segíti a célok elérését. Munkaerő-piaci programokba a projekt során összesen 863 fő kerül bevonásra, ebből 470 fő támogatott foglalkoztatása és 160 fő képzése is megvalósul, s kiépítésre kerül a munkaerő-piaci humán szolgáltatások járási szintű lába is.

2.2. A megye foglalkoztatási fórumban releváns szervezetek feltérképezése

A Fejér Megyei Foglalkoztatási Fórum elsődleges feladata a megye kiegyensúlyozott gazdasági és társadalmi fejlődésének segítése, az általános emberi életminőség javítása. A Fórum munkája során a vállalkozói, foglalkoztatói igényekből, a munkaerőpiac keresleti oldalából kiindulva határozza meg a megye foglalkoztatás-fejlesztési prioritásait, programjait, munkáját a partnerségre, a gazdaságfejlesztésben és a foglalkoztatás bővítésben érintett faktorok bevonásával, a kölcsönös párbeszéd csatornáinak erősítésével végzi. Ezen túl a Fórum munkája során különös figyelmet kell, hogy fordítson a fenntartható, innovatív vállalkozások erőforrás igényeinek kielégítésére, a szociális gazdaság tovább építésére, a foglalkoztatást és foglalkoztathatóságot elősegítő szakmai szolgáltatások rendszerének kiépítésére.

A megyei foglalkoztatási fórum gazdaságfejlesztési célja Fejér megye gazdaságának fenntartható növekedési pályára állítása, valamint ennek munkaerő-igény biztosítása, de ezek mellett, törekedni kell a megyeszékhely és a megye többi települése közti gazdasági különbségek csökkentésére annak érdekében, hogy a kiegyensúlyozott, helyi szintű fejlesztések teret nyerjenek, ezzel is megerősítve a megye gazdasági erejét és stabilitását.

A megye egyes területei (Székesfehérvár, Mór, Dunaújváros) saját humánerőforrásait meghaladó mértékben igényelnek munkaerőt, amely munkaerő igény kielégítését biztosítani szükséges olyan komplex támogatási rendszerek kialakításával, amely választ adnak mind a munkáltatói igények, mind a munkavállalói elvárások kielégítésére. A megye területén regisztrált álláskereső személyek és inaktív állampolgárok iskolai végzettség, szakmai ismeretek, munkaerő-piaci besorolásuk tekintetében diverznek mondhatók, azonban hangsúlyos egy olyan álláskeresői célcsoport jelenléte, akik önállóan, a nyílt munkaerőpiacra való belépésre képtelenek, szükséges támogatás és fejlesztések hiányában. A megyei humánerőforrás fejlesztési célok fő fókuszába egy olyan komplex, humánszolgáltató rendszer kialakítása kell, hogy kerüljön, amely megfelelő támogatást és hatékony koordinációt biztosít, elősegítve egymást erősítő programok kidolgozását, ezzel biztosítva a

megye egész területén a megfelelő képzettségű és munkára alkalmas aktív munkavállalói réteg kialakulását.

A megyei paktum esetében a paktum szervezet tekintetében többféle megoldást tartalmaz az NGM által alkotott útmutató. Ismerve az elmúlt évtizedben létező paktumokat, különösen pedig a Fejér megyei és a korábbi Fehérvári paktumot (MUPSZ), a lazább formában, együttműködési megállapodás útján létrejövő paktum szervezet javasolt a Fejér megyében

Az együttműködési megállapodásban nem kell rögzíteni a tagok konkrét hozzájárulását, a tagok számára kevesebb kötelezettséggel jár, viszont definiálni kell a menedzsment szervezetet. Az együttműködési megállapodásnak minimálisan tartalmaznia kell a következő elemeket: résztvevő partnerek, a megállapodás célja, miben működnek együtt, felelősök és képviselő kijelölése. A tagok nem vállalnak napi szintű közreműködést, saját erőforrásaikkal nem támogatják az operatív működést, alapvetően stratégiai, egyeztető és érdekegyeztető, konzultációs fórumként működnek.

A paktum partnerséget aláíró szervezetek, intézmények alkotják a Fejér Megyei Foglalkoztatási Fórumot, tagja minden paktum tagszervezet. Az NGM által kiadott módszertani ajánlás és a megyei sajátosságok alapján a Fejér Megyei Foglalkoztatási Fórum tagszervezetének javasoltak az alábbiak: Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata Fejér Megyei Önkormányzat, Fejér Megyei Kormányhivatal, Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (kötelező), Országos Foglalkoztatási Nonprofit Kft., Fejér Megyei Agrárkamara, Székesfehérvári Szakképzési Centrum, Dunaújvárosi Szakképzési Centrum, Budapesti Corvinus Egyetem Székesfehérvári Campus, Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Kar, Kodolányi János Főiskola, Dunaújvárosi Egyetem, Közép-Dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség, Székesfehérvári Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvány, minden járás székhely önkormányzat (Mór, Bicske, Enying, Sárbogárd, Gárdony, Martonvásár), valamint a Leader Egyesületek.

A paktumot 2018. december 31-ig minősíteni kell megfelelő standardok alapján, annak érdekében, hogy a partnerség minimálisan és optimálisan szakmailag elfogadott és uniós forrásokból is támogatható foglalkoztatási paktumnak minősül-e, másrészt a jövőre nézve segítséget, iránymutatást adjon a foglalkoztatási paktumok hosszú távú fenntartható működéséhez, a megalapozott szakmai együttműködés tartalmának és követelményrendszerének kialakításához, mindez egyúttal alapja lehet egyfajta akkreditációnak és minőségbiztosításnak.

A foglalkoztatási partnerség működésébe beépített időközi (belső vagy külső) értékelés jelentősen elősegíti az elszámoltathatóságot, demonstrálja a közpénzek hasznos elköltését, és segíti, hogy azokat a kezdeményezéseket támogassák, amelyek legnagyobb hozzáadott értékkel rendelkeznek. Fontos kiemelni, hogy a minősítés (minimum sztenderdek) a paktumra, ill. a paktum-szervezetre vonatkozik és nem a projekt-szervezetre.

A foglalkoztatási paktum szolgáltatások lényege, hogy a megye munkaadói és munkavállalói szükségleteinek kielégítése megtörténjen, az abban való közreműködéssel kapcsolatban az értékátadási (tudás, probléma-megoldás, erőforrás, lehetőség biztosítása stb.) folyamat megvalósuljon, melyben az igénybevevő is részt vesz. A szolgáltatások igénybevevői felé egyfajta jogviszony jön létre, amelyre megfelelő jogi, szakmai és egyéb szabályok vonatkoznak.

A Fejér Megyei Foglalkoztatási Fórum munkájába minél szélesebb körű tevékenységi területtel, illetve szakmai tapasztalattal bíró szervezeti háttérrel kell megjeleníteni, amely biztosítja a gazdasági szereplők igényeinek becsatornázását, valamint beavatkozási területek szempontjából is releváns, a jövőre nézve megalapozott intézkedési javaslatokat tud meghatározni.

A megyei humánerőforrás fejlesztési célok megfogalmazása során nagy hangsúlyt kell fektetni egy komplex humánszolgáltató rendszer kialakítására, amely elősegíti a megfelelő képzettségű és munkára alkalmas aktív munkavállalói réteg kialakulását.

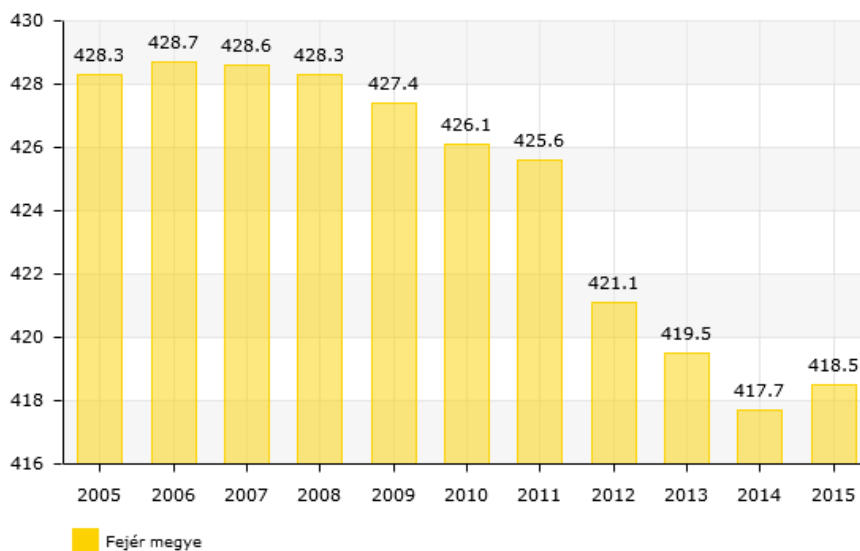
3. Fejér megye társadalma és gazdasága

3.1. Népesedési folyamatok

Fejér megye területe 4357,93 négyzetkilométer, 2015 év végén az állandó népesség¹ száma 418487 fő volt. Ebből a létszámból a 18-59 éves aktív korosztály száma 251117 fő. Az élve születések száma 3754, a házasságkötések száma 1968, míg a válások száma 954 volt. Terhesség megszakításból 1112 darabot számoltak 2015-ben. Az alábbi ábrán a lakónépesség alakulása látható 2005-től 2015-ig. Az elmúlt tíz évben 2011-ig mérsékelt változások látszanak a népesség számában, ám 2011 után egy viszonylag nagyobb mértékű visszaesés tapasztalható, és azóta is 2014-ig folyamatosan csökkent, majd 2015-ben kismértékben növekedett a megye lakónépességének száma.

Lakónépesség² (ezer fő)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

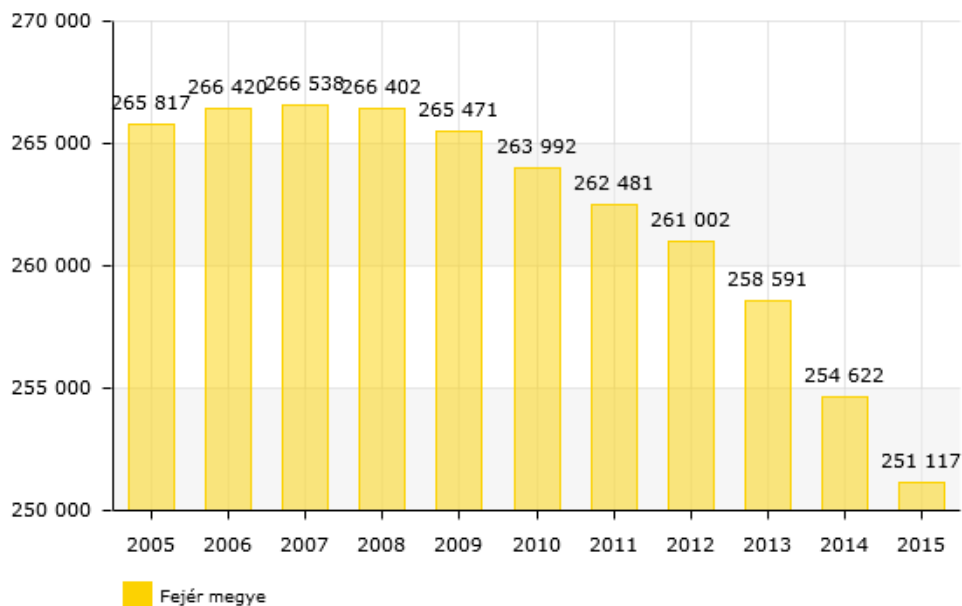
Az állandó népességből az aktív korosztály esetében szintén 10 éves intervallumra állnak rendelkezésre adatok. Ennél az adatnál a drasztikusabb csökkenés 2014-ről 2015-re következett be.

¹ Az adott területen bejelentett lakcímmel rendelkező személyek száma.

² Azoknak a személyeknek a száma, akik lakóhelyüknek az adott települést tekintik, életvitelszerűen ott élnek.

Állandó népességből a 18-59 évesek száma (fő)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

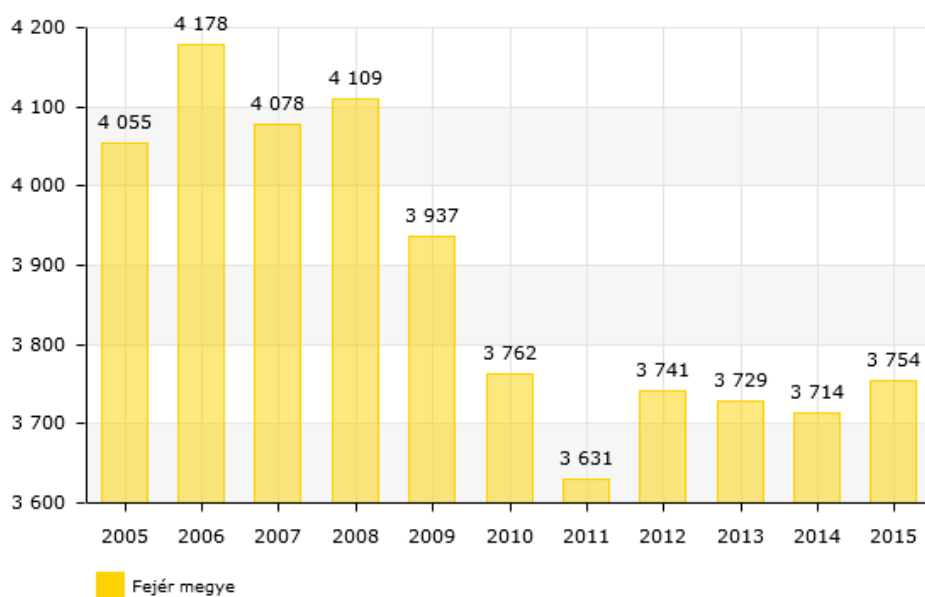

Forrás: Teir.hu

A megyében az élveszületések száma 3754 volt a legutóbbi adatok alapján. Visszamenőlegesen vizsgálva az adatokat 2004-től 2006-ig folyamatosan nőtt az élve születések száma, majd ezt követően visszaesés volt tapasztalható a számadatokban. Drasztikusabb zuhanás 2011-ben következett be, és ezt követően a növekedés ellenére sem érte el a 2010-es szintet az adat a megyében 2015-re sem.

Élveszületések száma (fő)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

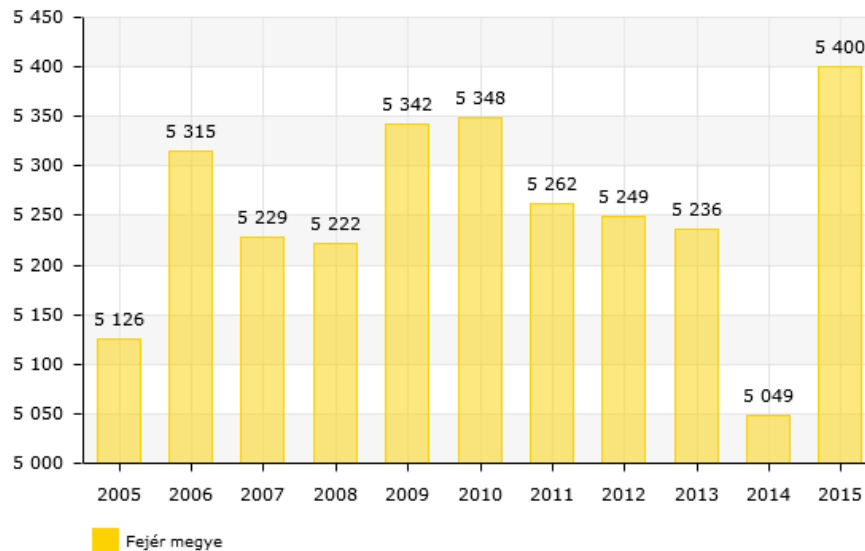

Forrás: Teir.hu

Az élve születések számának vizsgálása mellett szemügyre kell venni a halálozások számának alakulását is. Szintén 10 éves intervallumot vizsgálva a halálozások száma hullámzó tendenciát mutat. 2010-től folyamatosan csökkent a halálozások száma, 2015-ben 5400 halálesetet tartottak nyilván, ami a 10 évet vizsgálva a legmagasabb érték.

Halálozások száma (Fő)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

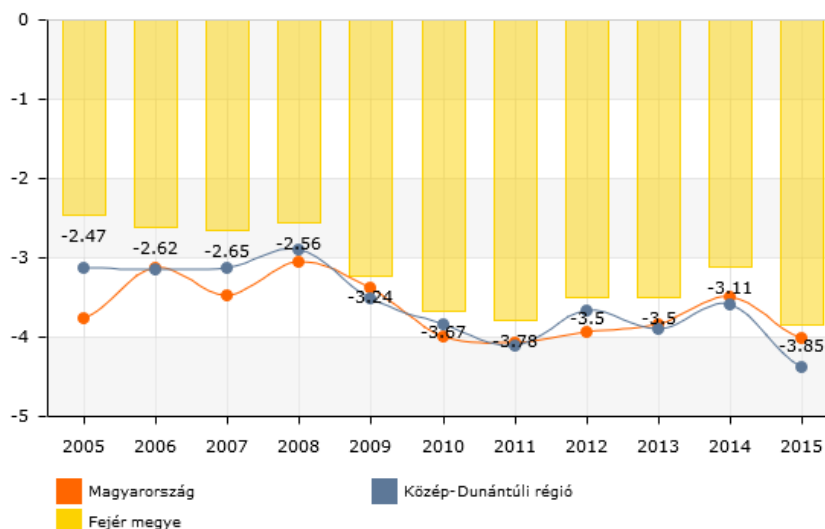

Forrás: Teir.hu

Az előző két adat alapján kiszámítható a járás éves természetes szaporodási, illetve fogyási indexe. Látható, hogy 2015-ben -3,85 ezrelék volt ez az érték, tehát fogyás volt tapasztalható a népességben. Gyakorlatilag 10 évre visszamenően is folyamatosan fogyott a megye lakossága, ami összhangban van a korábban bemutatott népességi adatokkal is. A megyében tapasztalható népességfogyás azonban nem éri el sem a régióban, sem pedig az országban mérhető fogyási adatokat.

Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

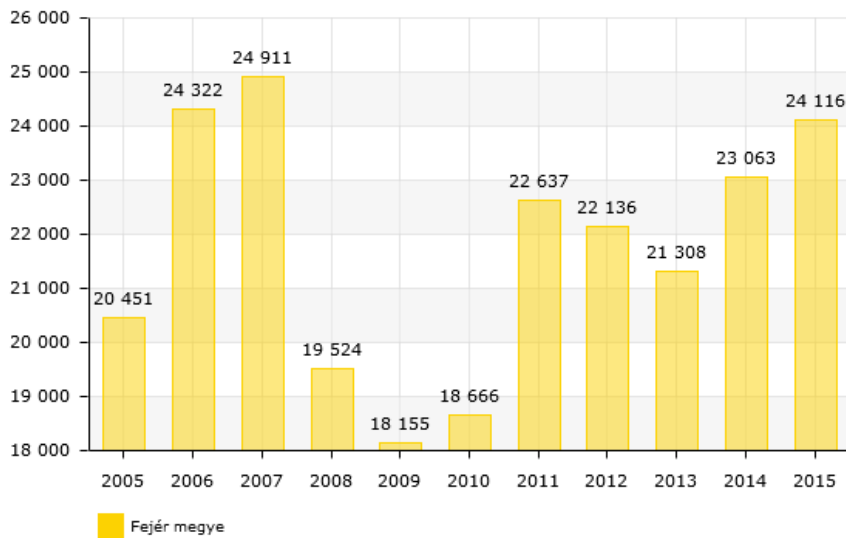

Forrás: Teir.hu

A megyében zajló migrációs folyamatok vizsgálatához külön érdemes megnézni az odavándorlásokról és elvándorlásokról szóló adatokat, tehát, hogy hányan települtek Fejér megyébe 2005 és 2015 között, és hányan vándoroltak el onnan. Megnézve az alábbi két diagramot, látható, hogy 2015-ben emelkedett az odavándorlók száma, 24116 fő települt be a megyébe, és 23478 fő vándorolt el onnan. A legnagyobb különbség a két adat között 2009-ben volt. Ekkor érte el a legalacsonyabb értéket mindkét mutató, és a különbség mindössze 23 fő volt az elvándorlások javára. A korábbi években is váltakozó volt ez a két adat egymáshoz képesti viszonya, hol az odavándorlók, hol pedig a megyéből elvándorlók kerültek többsége.

Odavándorlások száma (fő)

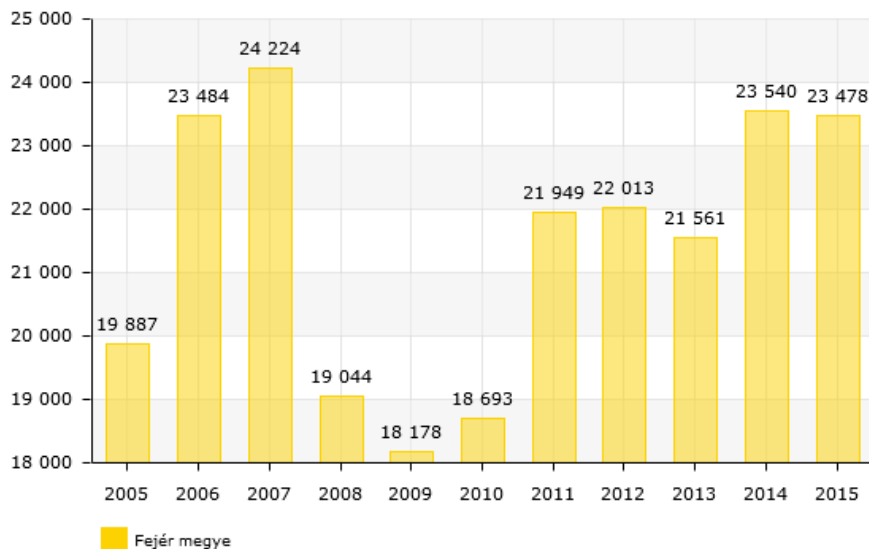
(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

Elvándorlások száma (fő)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

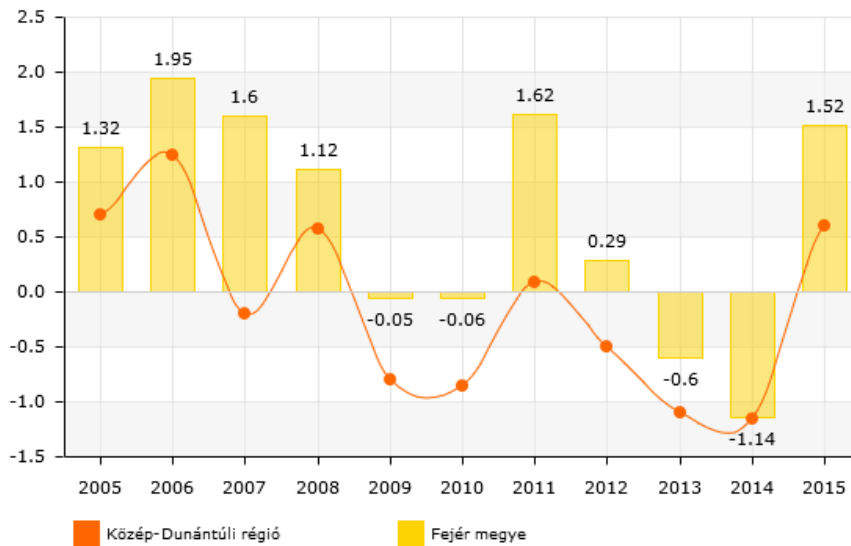

Forrás: Teir.hu

A fenti két adatból számított vándorlási egyenleg a megyében ennek megfelelően hullámzó képet mutat. A 10 év alatt mért értékek közül a 2014-es érték a legalacsonyabb, és abban az évben elérte a régiós érték szintjét, amely korábban mindig is alacsonyabb volt a megyeinél, vagyis nagyobb volt az elvándorlás. A vándorlási egyenleg 2015-ben ismét átfordult pozitív irányba.

Vándorlási egyenleg (ezrelék)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

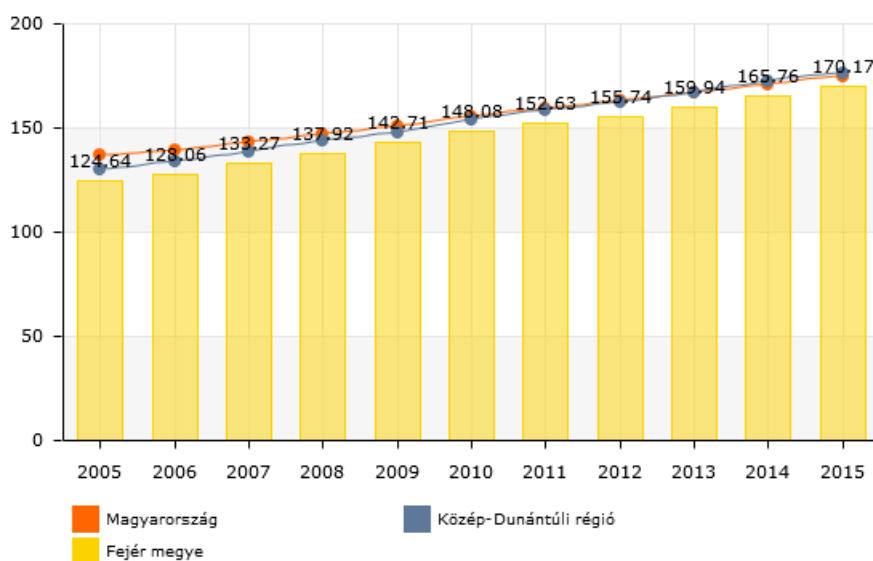

Forrás: Teir.hu

A megye népesedési mutatói közül az egyik lényeges az öregedési mutató, amely azt mutatja meg, hogy 100 fő 14 év alattira hány 60 év feletti jut a megyében. Az adatok szerint 2015-ben 170,17 fő 60 év feletti jut 100 fő 14 éven alulira, ami meglehetősen magasnak mondható. 2005-ben még csupán 124,64 fő volt ugyanez a szám, azóta folyamatosan növekszik az idősek száma a fiatalokhoz viszonyítva. A megyei mutatóhoz képest a régiós és az országos adatok is hasonló képet festenek le.

Öregedési mutató

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

forrás: Teir.hu

3.2. A gazdaság fejlettsége, struktúrája

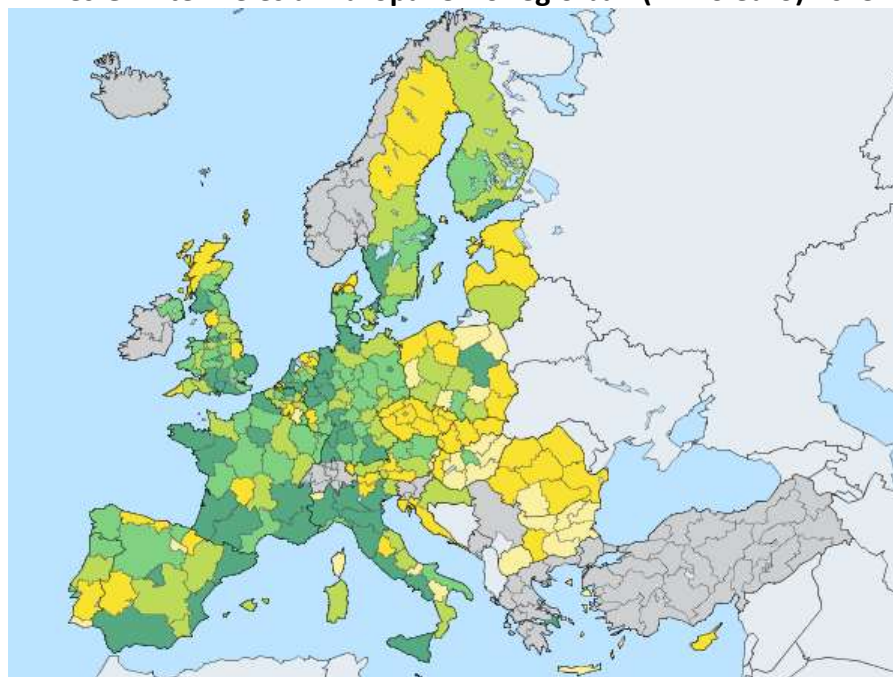
Fejér megye a Közép-dunántúli régióban található. A régió, és azon belül a megye fejlettség szempontjából országon belül előkelő helyen áll, Fejér megye az egy főre jutó GDP tekintetében az országban a 4. helyen szerepel. Maga a Közép-Dunántúli régió országos szinten a három legfejlettebb régió közé tartozik a Nyugat-Dunántúli és Közép-Magyarországi régió mellett, ami az éves GDP termelést illeti. Látható, hogy a 2008-as válság óta mérsékelt növekedés tapasztalható a termelést illetően.

Éves GDP termelés (millió euró)

Régió	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Magyarország	107 503	93 671	98 198	100 705	98 973	101 273	104 239	110 213
Közép-Magyarország	51 655	46 085	48 164	48 616	47 760	48 779	49 740	51 356
Nyugat-Dunántúl	10 366	8 729	9 704	10 184	9 904	10 165	10 885	11 949
Közép-Dunántúl	10 681	8 601	9 351	9 789	9 488	9 826	10 160	10 993
Észak-Alföld	10 104	9 065	9 263	9 677	9 649	9 625	9 897	10 397
Dél-Alföld	9 546	8 166	8 357	8 821	8 783	9 095	9 420	9 915
Észak-Magyarország	8 186	6 916	7 095	7 230	7 108	7 396	7 725	8 464
Dél-Dunántúl	6 965	6 109	6 264	6 387	6 281	6 388	6 412	6 599

Forrás: Eurostat

Éves GDP termelés az Európai Unió régióiban (millió euró) 2015

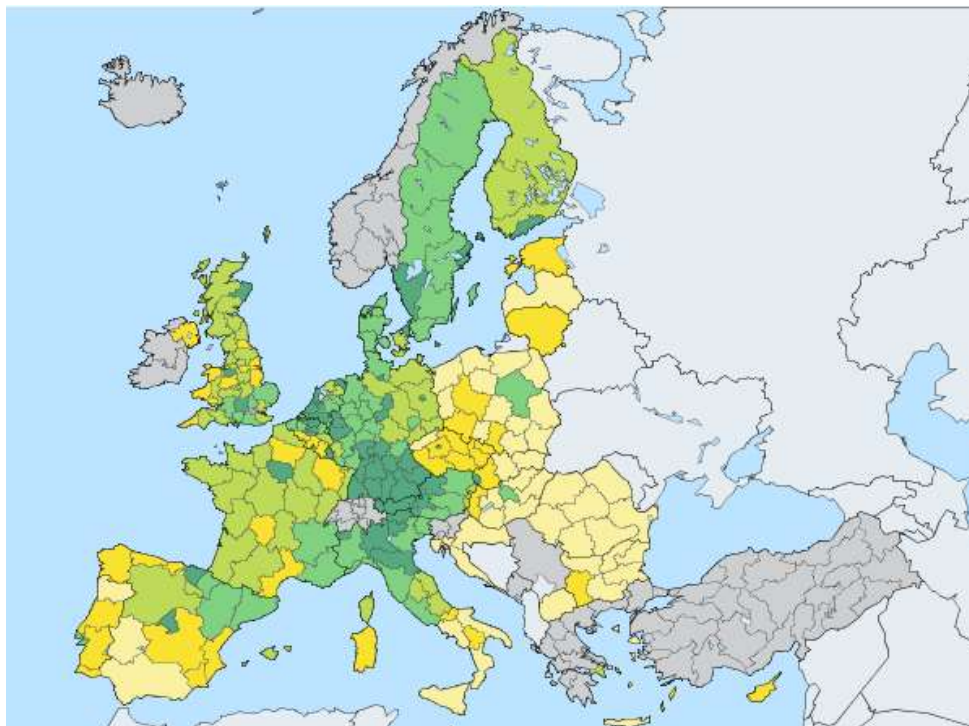
Forrás: Eurostat

A fenti térképen az uniós országok régióinak 2015-ös GDP termelése is látszik. Látható, hogy Magyarország régiói a legalacsonyabb kategóriában szerepelnek. Hasonló kategóriájú régiók

Lengyelországban, Spanyolországban, valamint Bulgáriában és Olaszország déli részén találhatóak még. Ezzel szemben a Közép-Magyarországi régió GDP-je 2015-ben elérte a nyugati országokban mért értékeket, így a régió a második legmagasabb kategóriába sorolható.

A Közép-Dunántúli régióban az Európai Unió átlagához mérten a vásárlóerő paritáson mért GDP 75 százalék alatt marad, csak úgy, mint hazánk többi régiójában, kivéve Közép-Magyarországot, és a Nyugat-Dunántúlt. Előbbiben Budapest húzóhatása az egész régióban érződik, míg utóbbi az elmúlt évek alatt látványos fejlődésen ment keresztül, ami a GDP termelésen is meglátszik. Az alábbi térképen az Unió régióinak egy főre jutó vásárlóerő paritáson mért GDP termelésének aránya látható az Európai Unió átlagához képest. Az egyes színek a 2015-ös GDP termelés mennyiségét mutatják az uniós átlaghoz képest a régiókban, százalékban kifejezve. A Magyarország területén szereplő vajsín, a 29-66 százalék közötti értéket, a sárga, amely például a Nyugat- Dunántúlt is jelöli, 66-81 százalék közötti értéket, míg a világosabb zöld, melyet például Franciaország nyugati részein lehet látni, a 81-98 százalékos értéket jelenti. Az eggyel sötétebb, és a sötétzöld színek azokat a régiókat jelölik, ahol a vásárlóerő paritáson mért GDP termelés 2015-ben meghaladta az uniós átlagának 100 százalékát. Ide tartozik a Közép- Magyarországi régió is.

**Az éves vásárlóerő paritáson mért GDP mértéke százalékban kifejezve az Unió átlagához mérve
2015**

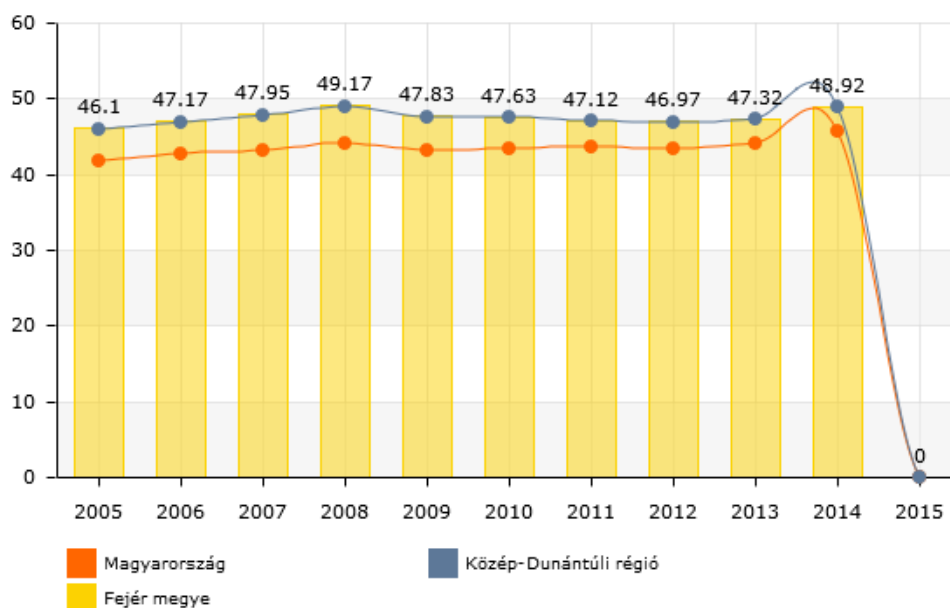

Forrás: Eurostat

A régió uniós gazdasági térben történő elhelyezését követően következzen Fejér megye elhelyezése országos viszonylatban. Az alábbi ábrán az adófizetők aránya látható országos, régiós és megyei szinten. Látható, hogy Fejér megyében az adófizetők aránya 48,92 százalék. Ez az arány meghaladja az országos és a régiós adatot is.

Adófizetők aránya (százalék)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

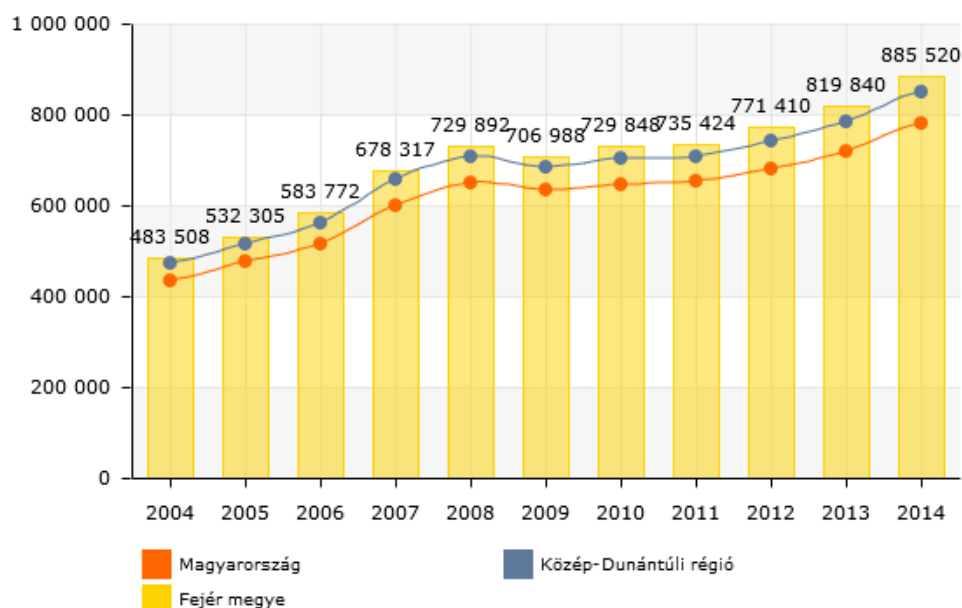

Forrás: Teir.hu

Az egy lakosra jutó éves nettó jövedelemről 2014-es adatok állnak rendelkezésre. Az ábrán jól látszik, hogy Fejér megyében az egy főre jutó összes nettó jövedelem értéke szintén meghaladja mind az országos, mind a régiós jövedelmeket, 2002 óta pedig folyamatos növekedés figyelhető meg.

Egy lakosra jutó összes nettó jövedelem (Ft)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

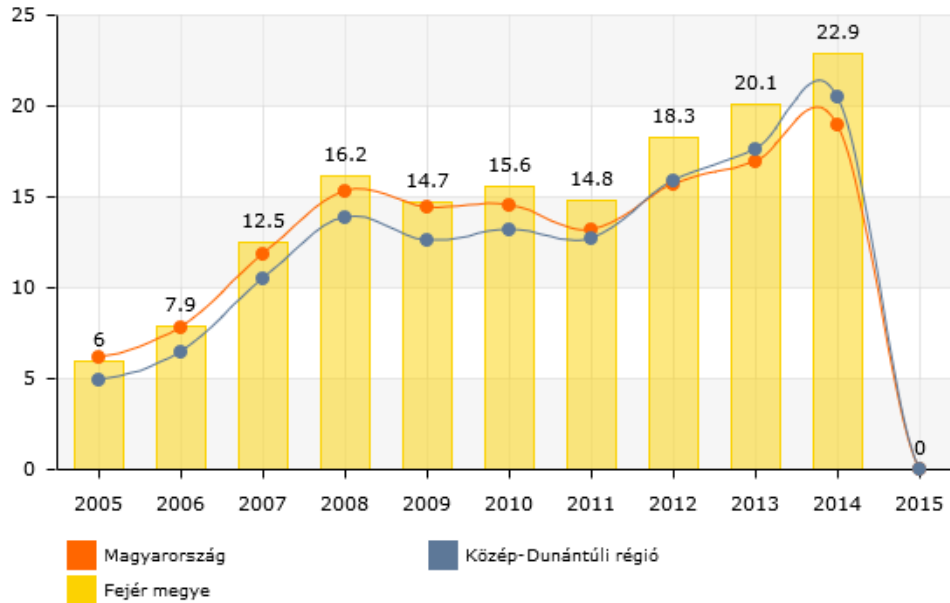

Forrás: Teir.hu

A magas és alacsony jövedelműek aránya 2014-ben az alábbi ábrán látható módon alakult. Az látszik, hogy 100 alacsony jövedelműre³ hány magasabb jövedelmű jut. Jelen esetben, a megyében több magasabb jövedelmű jut ugyanannyi alacsonyabb jövedelműre, mint akár a régióban, akár az országban.

Magas- illetve alacsony jövedelműek aránya (Fő)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

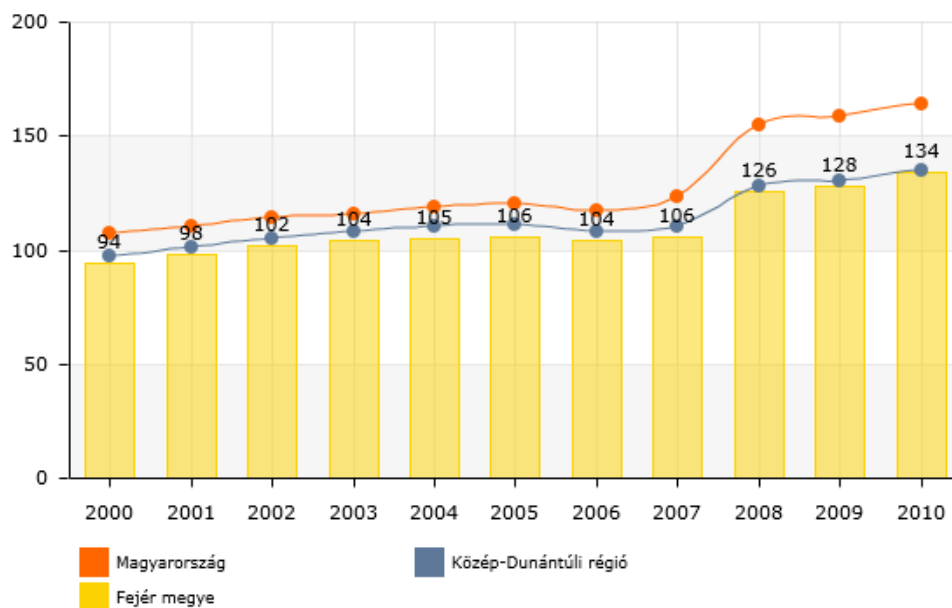
Forrás: Teir.hu

A regisztrált gazdasági vállalkozások száma alapján 2010-ig az országos szint alatt járt Fejér megye, szám szerint 134 vállalkozás jutott ezer lakosra. A régiós adatok közel azonos értéket mutatnak.

³ Magas jövedelműnek az 5 millió forint feletti adósávon adózót, míg alacsony jövedelműnek az 1 millió forint alatti adósávon adózót kell érteni.

Regisztrált gazdasági vállalkozások száma ezer lakosra, 2010-ig (db)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

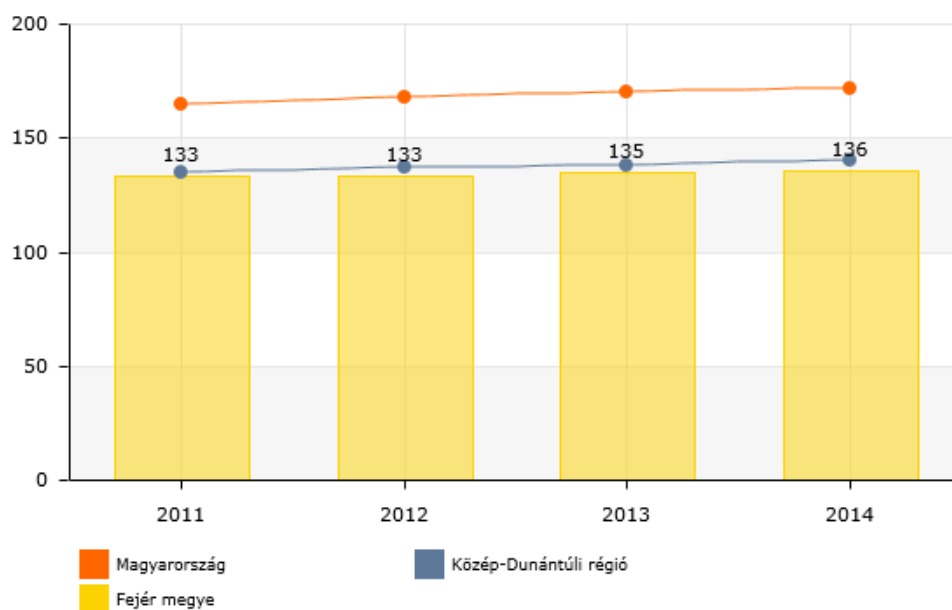

Forrás: Teir.hu

2010 után mindegyik területi egység szintjén növekedés figyelhető meg a gazdasági vállalkozások számát illetően, így a megyében is. Az egymáshoz viszonyított helyzetekben nem figyelhető meg eltérés, bár a Közép-Dunántúli régió és Fejér megye adatai kissé különváltak, a megye valamivel a régió alatt maradt.

Regisztrált gazdasági vállalkozások száma ezer lakosra, 2011-től (db)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

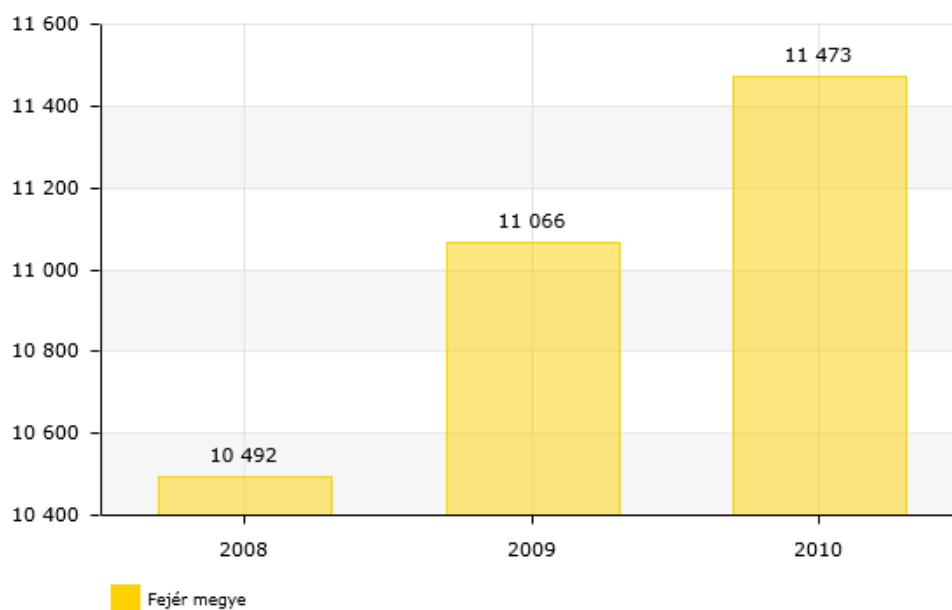
Forrás: Teir.hu

Mindezek alapján tehát elmondható, hogy Fejér megye gazdasága mind régiós, mind pedig országos szinten meghaladja az átlagos értékeket a magas és alacsony jövedelműek aránya, valamint az összes nettó jövedelem mértékének tekintetében, az adófizetők és a gazdasági vállalkozások számát tekintve pedig közelíti a régiós adatot.

A megyében a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és halászat nemzetgazdasági ágakban 2010-ig 11473 vállalkozást regisztráltak. Két évvel korábban a vállalkozások száma ezekben a nemzetgazdasági ágakban 10492 volt, tehát közel ezerrel nőtt a vállalkozások száma 2 év alatt.

Regisztrált vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban, 2010-ig (db)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

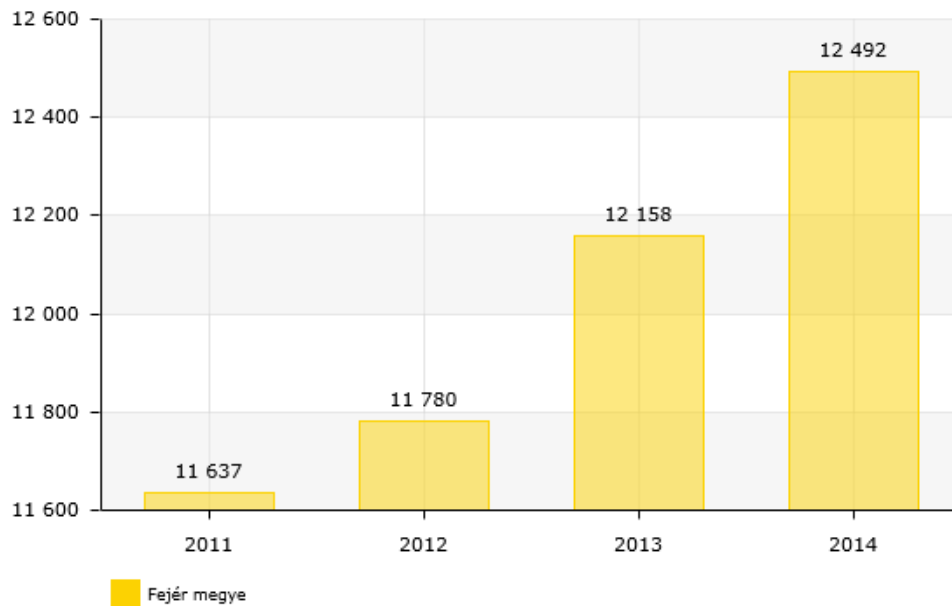

Forrás: Teir.hu

Ugyanezekben a nemzetgazdasági ágakban 2010 után is folyamatos volt a vállalkozások számának növekedése, 2014-ben már 12492 vállalkozás volt regisztrálva a megyében.

Regisztrált vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban, 2011-től (db)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

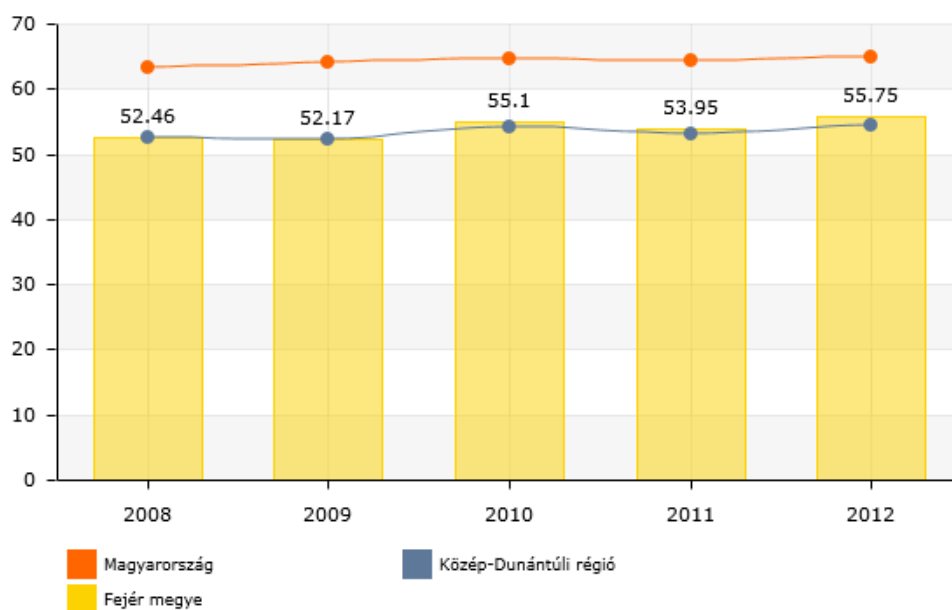

Forrás: Teir.hu

A megyében a szolgáltatásjellegű ágazatokban foglalkoztatottak aránya az összes foglalkoztatotton belül 2012-ben 55,75 százalék volt, tehát a megyei foglalkoztatottak több, mint fele a szolgáltatási ágazatban dolgozik. Az ezt megelőző 4 év során szintén 50 százalék felett volt már a szolgáltatásban dolgozók aránya.

A szolgáltatásban foglalkoztatottak aránya (százalék)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

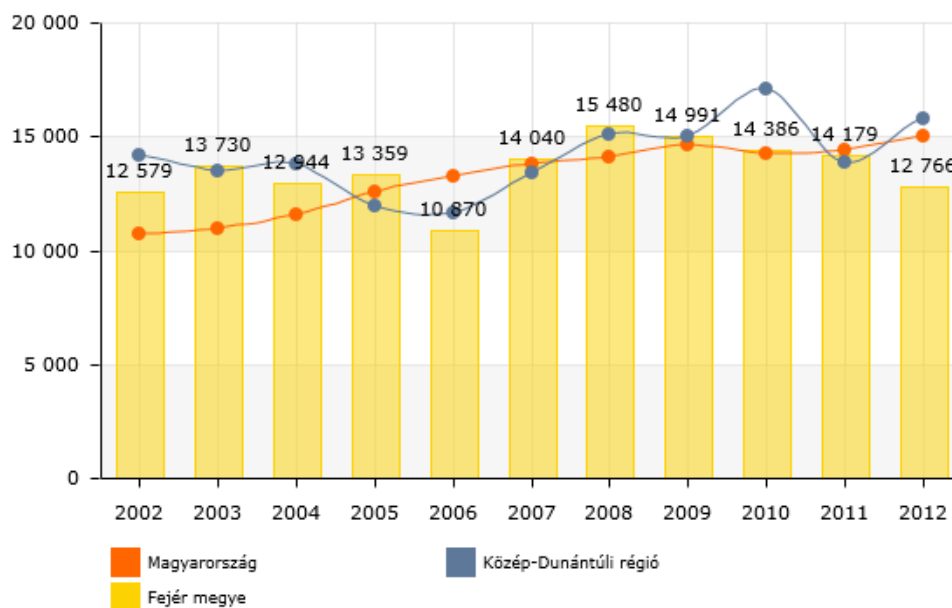

Forrás: Teir.hu

A megye K+F ráfordításának fajlagos értéke 2012-ben 12.766.000 forint volt. Ez az adat a régiós és az országos ráfordítás mértékét nem éri el, és az azt megelőző évhez képest is visszaesését mutat. Az érték a legmagasabb 2008-ban volt, ekkor meghaladta a 15 millió forintot, régiós szinten 2010-ben érte el a csúcstértéket 16 millió forint körüli értékkel, míg országosan a 2012-es év volt a legmagasabb 15 millióval.

Fajlagos K+F ráfordítás⁴ (1000 Ft)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

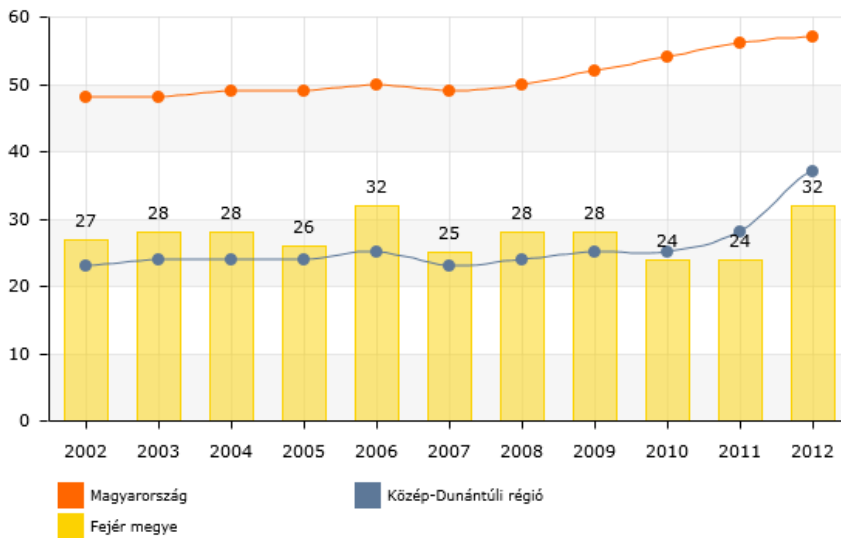
Forrás: Teir.hu

A megye K+F kapacitása 10000 lakosra vetítve 32 fő. Korábban 2006-ban érte el ezt az értéket a megyei adat. A régiós adat közelíti a 40 főt 10.000 lakosra vetítve, míg az országos érték már közel 60 főt számlál. Utóbbi esetében 2007 óta folyamatos a növekedés, míg a megyei érték 24 és 32 fő között mozog.

⁴ Kutató-fejlesztő helyek K+F egy kutató-fejlesztő helyeken dolgozó kutató, fejlesztőre jutó értéke.

Fajlagos K+F kapacitás⁵ (fő)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

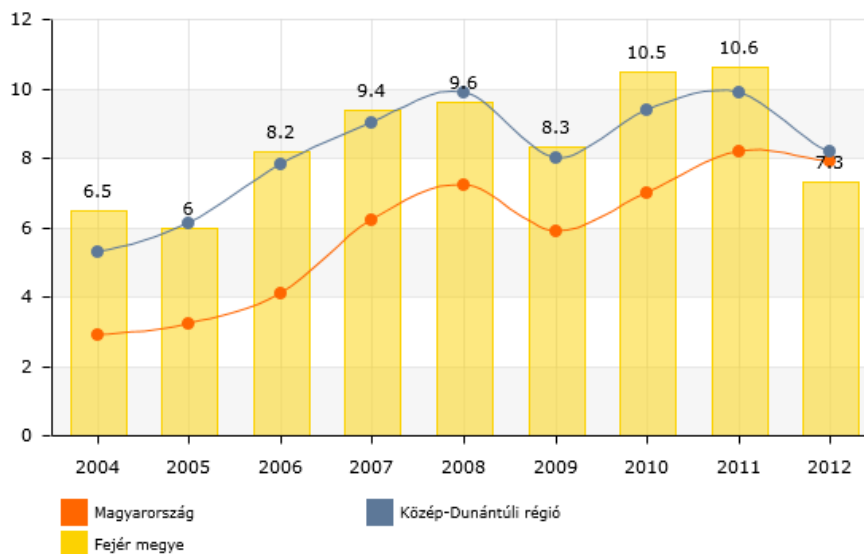

Forrás: Teir.hu

A fajlagos exportértékesítés a megyében 2012-ben 7,3 millió forint volt, ami az azt megelőző két évhez képest nagyobb mértékű visszaesést jelent. Az adatokat visszamenőlegesen megvizsgálva azt láthatjuk, hogy 2004 és 2008 között mind a megyei, mind a régiós, mind pedig az országos adatok folyamatosan emelkednek, majd 2009-ben visszaesést tapasztalhatunk. Ezt követően újra emelkedik mindhárom területi egység export értékesítése, 2012-ben pedig ismét visszaesik, ekkor a régiós adat és az országos adat is szinte azonos értéket vesz fel. Ezen kívül a megyei és régiós exportértékesítés mindvégig az országos értéket meghaladóan alakult.

Fajlagos exportértékesítés⁶ (millió Ft)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

⁵ Kutató-fejlesztő helyeken dolgozó kutató, fejlesztők tízezer lakosra vetített száma.

⁶ Egy foglalkoztatottra jutó export értékesítés (millió Ft)

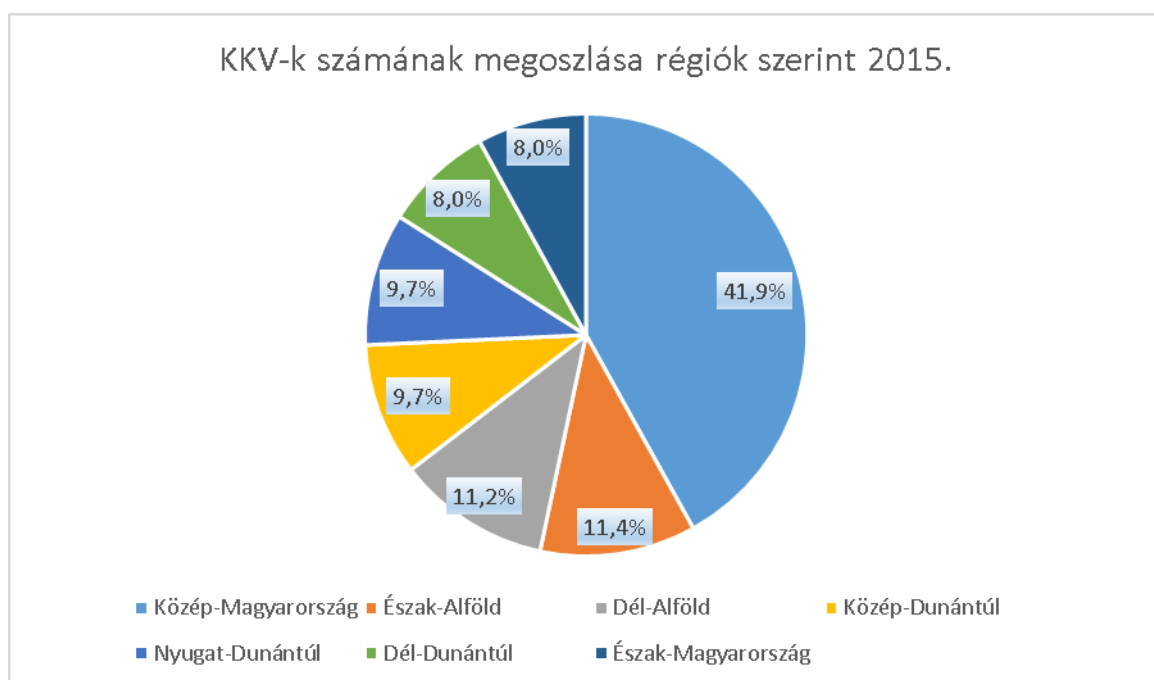
3.3. A vállalkozások jellegzetességei

A Magyarországon működő vállalkozások döntő része a kis-és középvállalkozások (kkv) kategóriájába tartozik. Szerepük egyaránt jelentős az ország jövedelemtermelésében, valamint a foglalkoztatásban. 2013 és 2015 között a kis-és középvállalkozások száma mindegyik vállalati kategóriában nőtt, összesen 65 ezerrel több kis-és középvállalkozás működött 2015-ben.

A működő kis- és középvállalkozások száma kkv-kategória szerint (db)					
Vállalati kategóriák	2013	2014	2015*	Változás az előző évhez képest %	
				2014	2015
Mikrovállalkozás	575 308	596 502	637 259	3,7	6,8
Kisvállalkozás	29 197	30 372	32 013	4,0	5,4
Középvállalkozás	4 961	5 041	5 144	1,6	2,0
Összesen	609 466	631 915	674 416	3,7	6,7

Forrás: Ksh.hu

A kis- és középvállalkozások tekintetében megfigyelhető a Közép-Magyarországi koncentráció, melyet a lakosságra vetített szervezetszám is jelez. Tízből négy szervezet itt található, a többi régió részesedése 8,0-11,4%-ig terjed. A KKV-k gyakorisága emellett Észak- és Dél-Alföldön a legnagyobb, míg a legkisebb aktivitás Észak-Magyarországon és Dél-Dunántúlon jellemző. A régió jelentősége tehát a KKV szektorban összhangban van a gazdasági termelékenységben betöltött szerepével.

Forrás: Ksh.hu

Gazdasági ág szerint a KKV-k legnagyobb hányada az ország minden térségében a kereskedelem, gépjárműjavítás, valamint a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység területén működik, emellett pedig, az építőipar és az ipar emelhető ki. A szervezetek létszámának növekedésével ez utóbbi ágazat súlya jelentősen növekedik, a középvállalkozások között egyes régiókban már eléri, vagy meghaladja az 50%-ot, ezzel szemben a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység hányada főként a mikro-vállalkozások körében jelentős. Ezek az arányok a Közép-Dunántúli régióra is igazak.

Amint azt már leírtuk, a KKV-k között megfigyelhető, hogy létszámuk emelkedésével egyre nő a termelő szektor súlya. Míg a mikrovállalkozások ötöde, a 10–49 fős cégek kétszer ekkora hányada, s a középvállalkozások több mint fele (53%-a) folytatott agrár, vagy ipari-építőipari tevékenységet. A szolgáltatási szektor esetében a legfeljebb 9 munkavállalóval működő szervezetek esetében a régiók között csupán kisebb különbségek adódnak: Közép-Magyarországon 84%-uk, míg a többi térségben, így a Közép-Dunántúlon is 76–78%-uk sorolódott valamely szolgáltató ágba. A 10–49 fős kisvállalkozások között már nagyobb területi eltérések tapasztalhatók: a központi régióban 71%-uk, az ország további területein 48–54%-uk (Dél-Dunántúlon és Észak-Magyarországon már a cégek kevesebb, mint fele) tartozott a tercier szektorhoz. A Közép-Magyarországon működő közepes méretű vállalkozások kétharmada szolgáltatási, a többi térségben azonban 63–71% közötti arányban (a legkisebb hányad Nyugat-Dunántúlt és Észak-Alföldet, a legnagyobb pedig Észak-Magyarországot és Dél-Alföldet jellemezte) termelő tevékenységet végeztek.

A működő kis- és középvállalkozások ágazati megoszlása országos szinten (%)				
Gazdasági ág	KKV-k összesen	1-9 fő	10-49 fő	50-249 fő
Kereskedelem, gépjárműjavítás	20,2	20	25,4	16,6
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	15,6	16,1	6,1	3,3
Építőipar	9,8	9,8	12	6,7
Ipar	7,9	7,1	22,7	39,6
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	5,5	5,5	5,5	8,3
A működő kis- és középvállalkozások ágazati megoszlása országos szinten (%)				
Egyéb szolgáltatás	5,3	5,5	1	1,2
Információ, kommunikáció	4,9	4,9	3,2	2,9
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	4,7	4,6	6,9	3,5
Ingyanügyletek	4,5	4,6	2,9	1,6
Szállítás, raktározás	4,5	4,4	5,5	4,6
Többi ágazat	17,2	17,6	8,7	11,8
Összesen	100	100	100	100

Forrás: Ksh.hu

A magyarországi kis- és középvállalkozásokba jelentős összegű külföldi tőkét fektettek be a határon túli szereplők. A külföldi érdekeltségű KKV-k létszám-kategória szerinti összetétele a 10–49 és az 50–250 fővel tevékenykedők átlagosnál magasabb arányát mutatja, valamint ez utóbbi szervezetek külföldi tőkeállománya is relatíve magasabb, mint a mikro-vállalkozásoké. A külföldi tőke legnagyobb része a Közép-Magyarországi KKV-k működését szolgálta,

emellett Közép- és Nyugat-Dunántúlon, valamint Észak-Magyarországon valósult meg a legnagyobb mértékű tőkebevonás, ezzel szemben a befektetők számára a legkisebb vonzerőt Dél-Dunántúl gyakorolta az országban. A tőke minden térségben túlnyomó részben a kizárólag vagy többségében külföldi tulajdonú KKV-kban összpontosult, egy szervezetre jutó összege azonban lényegesen alacsonyabb volt a legalább 250 főt foglalkoztató nagyvállalkozásokénál. A külföldi érdekeltségű KKV-k legnagyobb hányada az ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás, a kereskedelem, javítás ágazatban, valamint Közép-Magyarország kivételével az iparban tevékenykedett, a vállalkozásokban működő külföldi tőke megoszlása azonban ettől számottevően eltérő képet mutatott. A tőkeigényes ipari tevékenységből adódóan a fővárost is magában foglaló központi térséget leszámítva az ország mindegyik régiójában ugyanis ezen ágazat vonzotta a legnagyobb összegeket.

Fejér megye vállalkozási környezetére jellemző, hogy a legnagyobb foglalkoztatók Dunaújváros mellett a megyeszékhelyen, Székesfehérváron találhatóak.

Országos szinten a kis- és közepes-, valamint a nagyvállalkozások a legnagyobb arányban a feldolgozóiparban működnek. Az összes vállalkozás 70%-át az 1-9 fős mikrovállalkozások teszik ki, és főként a kereskedelmi szektorban tevékenykednek. A vállalkozások gazdasági teljesítményét a 2008-as gazdasági válság megrendítette ugyanúgy, ahogy a K+F potenciál csökkenése, valamint a KKV szektor innovatív szereplőinek háttérbe szorulása is. A versenyképes gazdasági pozíció megtartása és további javítása érdekében elengedhetetlen a nagyvállalatok, ipari központok folyamatos technikai korszerűsítése és fejlesztése, amelyekhez a kis- és középvállalkozások beszállítói hálózatának erősítése szükséges.

Az NFSZ (Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat) 2017. június 30-i adatokra támaszkodva készített egy országos munkaerő-gazdálkodási felmérést⁷, amelybe megyei szinten 984 munkáltató került bevonásra. A munkáltatók legfontosabb jellemzőinek rövid összefoglalásával is szélesebb képet kaphatunk a megyében található vállalkozásokról.

A megyében található szervezetek tevékenységét illetően valamennyi gazdasági ágban megtalálhatóak. A legjellemzőbb a tevékenységi kört tekintve, hogy majd egynegyedük feldolgozóipari munkaadó, további közel egynegyedük a kereskedelem, gépjárműjavítás ágban tevékenykedik, és mintegy egy-egy tizedük mezőgazdasági, illetve építőipari munkáltató.

A megye egyes körzeteiben a felmérésbe bevonható cégek közötti különbségeket jellemzi, hogy a Bicskei körzet munkáltatóinál a válaszadási arány (86,6%) a második legmagasabb, míg a foglalkoztatotti létszám a megyei összesnek alig 4 százaléka. A Székesfehérvári járáshoz, mint legnagyobb körzethez, ahol a válaszadási arány a harmadik legkedvezőbb, tartozik a foglalkoztatotti létszám fele. Az 50 százalék alatti válaszadási arányt magáénak tudható Dunaújváros térségében a foglalkoztatottak több mint tizede összpontosul.

A vizsgálatba vont szervezeteknél foglalkoztatottak összes létszáma 31.828 fő, akiknek kétharmada feldolgozóipari munkaadónál áll alkalmazásban, 6,2 százalékuk a kereskedelem, gépjárműjavítás, további 3,1 százalékuk a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat területén dolgozik, de a humán-egészségügyi ágazatban is 5,3 százalékuk. Ugyanakkor a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás területén foglalkoztatottak száma megközelíti az ezer főt, míg az oktatás területén foglalkoztatottaké meghaladja a kétezer főt, sorrendben 965 fő, illetve 2.076 fő.

⁷ Negyedéves Munkaerő- gazdálkodási Felmérés, 2017. III. NEGYEDÉV
Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

KKV-k ágazati tevékenysége Fejér megyében	Foglalkoztatottak létszáma (fő)
Feldolgozóipar	20243
Kereskedelem, Gépjárműjavítás	1973
Mezőgazdaság, erőgazdálkodás, halászat	987
Humán-egészségügy	1687
Közigazgatás, védelem	965
Oktatás	2076
Összesen	31828

Forrás: Negyedéves Munkaerő-gazdálkodási Felmérés

A felmérés során az adatszolgáltató cégek legtöbbször a 10 fő alatti létszámmal működő mikro vállalat volt. A megkérdezett munkáltatóknál foglalkoztatottaknak mintegy háromötöde, a felmérésben 3,4 százalékos arányt kitevő 19 db 249 fő feletti alkalmazotti létszámmal működő nagyvállalatnál dolgozott. A kisvállalkozások jelenléte is magasnak mondható a 31,05 százalékos részaránnyal, ugyanakkor az általuk foglalkoztatott létszám nem túl jelentős, az összesnek 12,44 százaléka, ami 3.958 főt jelent. A közepes vállalatok pedig a szervezetek mintegy tizedét, a foglalkoztatottaknak pedig közel egynegyedét képezik.

KKV-k mérete Fejér megyében	Foglalkoztatottak létszáma (fő)
Mikro (10 fő alatti)	1122
Kis (10-49 fő)	3958
Közép (50-249)	7238
Nagy (250 feletti)	19510
Összesen	31828

Forrás: Negyedéves Munkaerő-gazdálkodási Felmérés 2017 III. negyedév

3.4. A főbb ágazatok jellemzői Fejér megyében

A foglalkoztatási paktum pályázati konstrukció alapvetően a gazdaságfejlesztést célozza meg, így fontos a stratégia megalkotásához a terület gazdasági helyzetének, gazdasági ágainak megismertetése, helyzetük feltárása. Továbbá ennek a stratégiának célszerű összhangban lennie a kormány által kidolgozott Irinyi tervvel, melyben az ipar 4.0 stratégiának az alapjait fektették le, és amik az elkövetkező évek iparfejlesztési stratégiáit meg kell, hogy határozzák. Először tehát bemutatásra kerül röviden maga a terv, majd ezt követően Fejér megye főbb ágazatai, kiegészítve a lehetséges fejlesztési irányokkal, melyek az Irinyi terv által meghatározott irányelveken alapulnak.

3.4.1. Irinyi terv legfontosabb irányvonalai

- a. Újraiparosítás, mint célkitűzés

Az Európai Unió újraiparosítási stratégiájával összhangban Magyarország is kidolgozott egy tervet, melyben az elképzeléseit foglalta össze azzal kapcsolatban, hogy miként fogja elérni a nemzeti összterméken belül az iparból származó bevétel növelését. Az újraiparosítás

érdekében az ipari szektor teljesítményének növelése elengedhetetlen. Az ország célja, hogy megőrizze korábbi erős pozícióját az európai járműiparban, valamint erősítse szerepét a digitális technológia, az egészséggazdaság és az elektronikai ipar területén. Az újraiparosítást, a hazai ipar fejlődésének segítségét a kormányzat komplex eszköztárral igyekszik segíteni. A befektetések közvetlen ösztönzése mellett legalább ennyire fontosak az úgynevezett indirekt eszközök, mint amilyen például a gazdaságsszabályozás.

Az Európai Unió legfontosabb stratégiájában az újraiparosítás a modernebb ipari termelési szerkezetet, a magasabb hozzáadott értékű termelés felé történő elmozdulást jelenti. A jelenlegi átlag 17 százalékos hozzájárulást a GDP-hez az ipari termelés részéről 2020-ra 20 százalékra szeretné emelni az Unió. Továbbá sürgős lépéseket kell tennie az alábbi, kihívásokat tartogató területeken: beruházások, a finanszírozáshoz való hozzáférés, közigazgatás, külföldi piacokra jutás, innováció, továbbá energiaárak, energia hatékony termelés.

Ezeknek a céloknak az eléréséhez szükséges:

- versenyképes termékek előállítás;
- termékekhez kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése (logisztika, marketing, stb.) ;
- a közigazgatás, adminisztráció hatékonyságának javítása;
- vállalkozások mobilitásának serkentése;
- a duális képzési rendszer, a kutatás-fejlesztés-innováció célzott támogatása, aminek hatására a szellemi tőke anyagi javakká formálható;
- energia,- és anyag- hatékony felhasználás, mellyel hatékonyabbá válik a vállalkozások gazdálkodása, csökken a CO2 kibocsátás, csökkennek a negatív környezeti hatások.

Az ipari fejlődés fokmérői az Európai Bizottság álláspontja szerint az ipari termelés teljesítményének növekedése, a munkaerő hatékonyságának, termelékenységének fejlődése, az exportteljesítmény javulása, valamint az innovációs képességek hatékonyabb kihasználása.

Ehhez a stratégiához igazodva alakul majd a magyar, ezen belül pedig a megyei és járási iparok helyzete is. Magyarországon a feldolgozóipar jelentősen hozzájárult az ipari termelés növekedéséhez az elmúlt években.

Időszak	Nemzetgazdasági ágak, ágcsoportok GDP (MFt) összesen	Feldolgozóipar (MFt)	Feldolgozóipar részesedése a GDP termelésben (%)
2012. év	28 781 064	5 378 521	22,2
2013. év	30 247 077	5 717 337	22,4
2014. év	32 591 713	6 363 437	23,1
2015. év	34 324 110	7 044 812	24,4
2016. év	35 420 320	7 050 011	23,5

Forrás: Ksh.hu

A K+F+I ráfordítások magas tőkeigényük miatt inkább a nagyvállalatokra jellemző, iparágak szerint pedig a járműgyártás, gyógyszergyártás, valamint az információtechnológia területei járnak élen benne.

Az exportteljesítményben az elmúlt években tapasztalt javulás főként a gépek és szállítóeszközök, ezen belül is a közúti járművek exportjának köszönhető. A kivitel növekedésében még a gyógyszerek és gyógyászati termékek kereskedelme volt a legjelentősebb tényező. Ugyanakkor számottevő volt a vas és az acél, valamint a gumigyártmány behozatala, illetve a fémtermék mindkét irányú forgalma, továbbá a szintén húzóágazatnak számító vegyiparé is.

A magyar gazdaság szerkezetváltásában nélkülözhetetlen szerepe volt a külföldi tulajdonú vállalatok megjelenésének és a velük az országba áramló külföldi tőkének. A 60 legnagyobb magyar magántulajdonú vállalat összességében 36 ezernél is több embert foglalkoztat. Közülük a legtöbb az élelmiszeriparban tevékenykedik, de meghatározó a járműipari beszállítók, a fémfeldolgozással és fémmegmunkálással foglalkozók, illetve az elektronikai alkatrészek, készülékek gyártásával foglalkozók száma is.

Az Irinyi Tervben megfogalmazott célok elérése különböző ipari szegmensek támogatásán keresztül lehetséges. Az ágazatok kiválasztásához egy olyan szempontrendszer felállítása szükséges, mely figyelembe veszi országos szinten a geopolitikai helyzetet, külkereskedelmi kapcsolatok adta lehetőségeket és a régió erősségeit.

b. Fejlesztést befolyásoló globális iparfejlődési trendek

Egyre nagyobb igény mutatkozik a testreszabott, kisszériás vagy egyedi termékekre, ami az egyes ágazatokon belüli specializációt vonja maga után. Az egyediesített, jó minőségű alapanyagok, a termelési lánc különböző szintjein előállított minőségi alkatrészek biztosíthatják a magasabb minőségű végtermék megjelenését. A szociális és egészségvédelemhez kapcsolódó igények fokozódásával az ezeket kiszolgáló ágazatok is előtérbe kerülnek. A kiemelt, célzottan támogatott ágazatoknak tehát támaszkodniuk kell a fejlett technológiára, képeseknek kell lenniük arra, hogy a megnövekedett igényeket magas színvonalú termeléssel elégítsék ki és nem utolsó sorban mindezt energia hatékony, környezetkímélő és a fogyasztók életét egyszerűsítő módon tegyék, figyelembe véve azt a szempontot is, amit a korábbi ipari munkahelyek számának csökkenése jelent, vagyis az oktatás, szakképzés célirányos megváltoztatására kell törekedniük.

A német gazdasági kilátásokat, a magyar gazdasági kapacitást és a tendenciákat figyelembe véve jelentős potenciál van a járműipari exportunk további növelésében, emellett az orvosi műszerek, a műanyagipari, illetve az élelmiszeripari termékek kivitele is várhatóan növekedni fog a jövőben is.

A magyar gazdaság növekvő teljesítményének fenntartása érdekében olyan ágazatok támogatása a cél, melyek magas FDI-vonzó (foreign direct investment) képességgel rendelkeznek. A külföldi működő-tőke beáramlás 2013-ban az MNB adatai alapján a feldolgozóiparban a teljes magyarországi beruházási állományban 21,4% volt. A feldolgozóipari alágazatok közül legjelentősebb a járműgyártás, amely a teljes feldolgozóipari FDI állomány 20,2%-át adja. Ezt követi a számítógép, elektronikai, optikai termékek gyártása alágazat 12,7%-os részesedéssel, míg a harmadik legjelentősebb feldolgozóipari alágazat az élelmiszer, ital dohány gyártása volt 10,7%-os részesedéssel. 1 milliárd euró feletti beruházási állománnyal rendelkezik: gyógyszergyártás, gumi-, műanyag termék gyártása,

fém alapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása, valamint nem fém ásványi termék gyártása.

A Nemzeti Befektetési Ügynökség (HIPA- Hungarian Investment Promotion Agency) adatai szerint 2014-ben – a korábbi évekhez hasonlóan – dominált a járműipar, a befektetési volumen 52,2%-a ebben az alágazatban realizálódott. A második szektor, ahova a legnagyobb összértékben érkeztek beruházások a megújuló energia iparági beruházások 199 millió euró, ezt követi a vegyipar összesen 184,75 millió euró értékű befektetéssel.

A K+F beruházások nemzetgazdasági beruházásokból való részesedése 2013-ban elérte az 1,63%-ot, ami több mint kétszerese a tíz évvel korábbinak. Ez a javulás leginkább azon vállalkozásokkal függött össze, amelyek kutatás-fejlesztési tevékenysége évek óta az átlagot meghaladó mértékben fejlődött, amely a feldolgozóiparhoz köthető. A feldolgozóiparon belül a gyógyszergyártásé a legnagyobb súly, a járműgyártás, elektronika és gépgyártás K+F ráfordításai összesen is alatta maradnak a gyógyszergyártásénak. A szolgáltatási ágak közül az információ, kommunikáció nemzetgazdasági ág vállalatai emelkednek ki, a szektor vállalkozásainak 48,4%-a innovatív.

Az egyes alágazatok fejlesztési perspektívájának meghatározása során elengedhetetlen annak vizsgálata, hogy mely ágazatokban képes hazai tulajdonú vállalat nagyvállalattá – vagy ilyen lehetőséggel rendelkező közép vállalattá – válni. Az élelmiszeripari ágazat jelentős túlsúllyal rendelkezik. A 120 cégből 50 tevékenykedik ezen a területen. Az élelmiszeriparon belül is kiemelkedik a húsipari szakág, illetve a tejipar és a zöldség-gyümölcs feldolgozás teljesítménye is hangsúlyos.

A fém alapanyag, fémfeldolgozási termékgyártás 18 céggel képviselteti magát. Az ágazat figyelemreméltó szakágai a könnyűfémöntés, valamint a fémmegmunkálás.

A járműgyártás minden tekintetben meghatározó ágazata a magyar feldolgozóiparnak. Az ágazatot 6 db cég képviseli a járművillamosági elektronikai készülékgyártási, a közúti jármű, járműmotor alkatrészgyártási, valamint a gépjármű karosszéria, pótkocsigyártási szakágak területéről. Mindezek közül kiemelkedik a VT csoport.

5 vállalkozás tevékenykedik a vegyi anyag, termékgyártási ágazatban. A legnagyobb közülük a Nitrogénművek Vegyipari Zrt.

Az állam, mint megrendelő szerepe is megnövekedhet a jövőben a fejlesztés érdekében. A fenti szempontok miatt a járműgyártás (közösségi közlekedés), védelmi ipar, építőipar, textilipar és orvostechikai eszközök gyártásában generálhatóak az állami megrendelések is.

Gazdasági fejlődésünk kulcsa a gazdaságstratégiai paradigmaváltás (újraiparosítási törekvések, fókuszált fejlesztési koncepciók), amely – összhangban az iparfejlesztés öt pillérével - a magas hozzáadott értéket adó, versenyképes ágazatokra és tevékenységekre, az ezeket megalapozó szakképzésre és felsőoktatásra, a belső piacot biztosító helyi gazdaságra, valamint a megtermelt érték nemzetgazdaságban tartására fókuszál. A régiók és a városok, mint helyszínek is versengenek és együttműködnek egymással. Azok a leginkább versenyképesek, amelyek területi adottságaik felhasználásával és funkcionális hálózatok kialakításával képesek alkalmazkodni a globalizáció kihívásaihoz. Együttműködések, összefogások kialakításával hazánk legversenyképesebb településeinek súlyponti pozícióban kell a különböző nagytérségi városhálózatokba integrálódniuk.

- c. Kiemelt fejlesztésű iparágak
- Járműipar, azon belül is az autóbusz, kötött pályás járművek és gépjármű;
 - Specializált gép- és járműgyártás, mint moduláris buszok, hulladék szállító járművek, tűzoltóautók gyártása, elektromobilitás;
 - Egészséggazdaság, azon belül gyógyszeripar, orvosi eszközök gyártása, gyógynövények feldolgozása és exportja, orvosi szolgáltatásokon alapuló egészségturizmus;
 - Turizmus: Országimázs, fesztiválok, gasztroturizmus, faluturizmus, ifjúsági turizmus, ökoturizmus, SZÉP kártya elfogadóhelyek bővítése. A turizmus intézményrendszerének alapja a helyi és térségi desztináció menedzsment szervezet, amely az önkormányzatok és turisztikai vállalkozások, valamint civil szervezetek együttműködésével járul hozzá a hazai szolgáltatás fejlesztéséhez.
 - Élelmiszeripar: Magyarország közép- és hosszú távú élelmiszeripari fejlesztési stratégiája. Ennek célja biztosítani a hazai adottságoknak és hagyományoknak megfelelő, a mezőgazdasági alapanyag háttér sokszínűségét figyelembe vevő és azt kihasználó élelmiszeripar talpra állítását, versenyképességének javítását. Elengedhetetlen a jó alapanyag termelés, termékfejlesztés, ennek érdekében pedig fontos a vállalati, térségi márkák kialakítása, geotermális energiát használó kertészetek kialakítása.
 - Zöldgazdaság-fejlesztés: hulladékgyártás, erdőgazdálkodás, bioüzemanyagok gyártása, biomassza felhasználása, olcsó hőenergia- geotermikus energia;
 - IKT szektor;
 - SSC - kihelyezett üzleti szolgáltatások;
 - Védelmi ipar: fegyvergyártás.

Amint az fentebb részletesen bemutatásra került, a hazai ipar fejlesztésének öt pilléren kell nyugodnia, melyek horizontális eszközöknek is tekinthetők:

- új technológiák, digitális technológiák felhasználása;
- energia- és anyaghatékonyság, továbbá a táji adottságokon alapuló bölcs és takarékos területhasználat ösztönzése – megújuló energia használata, valamint az energiahatékonyságot szolgáló (pl. épületgépészeti) berendezések gyártása;
- területi egyenlőtlenségek feloldására való törekvés;
- mélyvölgy-időszaki villamos energiát (is) használó ágazatok támogatása;
- anyaghatékony gyártás ösztönzése (hazai nyersanyag magas hozzáadott értékű hazai feldolgozása).

3.4.2. Fejér megye főbb ágazatai

Fejér megye a Közép-Dunántúli régióban található. A megyében a jelentősebb foglalkoztatók a feldolgozóiparban találhatók, majd ezt követi a kereskedelem, gépjárműjavítás, majd az építőipar- és a mezőgazdaság. Népeségarányosan vizsgálva, a megye lakosságának ipari foglalkoztatottsága országos szinten is kiemelkedő. A regisztrált vállalkozások 65,5%-a egyéni, 34,5%-a társas vállalkozás, ami arányaiban a régiós és országos értékekkel megegyező. Az egy főre jutó GDP tekintetében Fejér megye az országban a 4. helyen van, ami mutatja, hogy az ipari parkok aktív szereplői a megye gazdaságának.

Az agrárium nemzetgazdaságban betöltött szerepe mind országosan, mind Fejér megyében csökkent az elmúlt két évtizedben. Azonban az egyéni gazdaságok magas száma azt mutatja, hogy a népesség jelentős része még mindig erősen kötődik a mezőgazdasághoz, a saját fogyasztásra történő termelés és jövedelem kiegészítés által. 2010-ben a mezőgazdaság bruttó hozzáadott érték alapján számított részesedése a megye gazdaságából 4,88% volt, ami magasabb a 3,44%-os országos értéknél, de alacsonyabb, mint a Budapest nélkül számított megyék összesített mutatója (5,54%).⁸

Fejér megye gazdaságának legfőbb ágazatai az iparon belül a mechatronika, az elektronika, a szoftveripar, az élelmiszeripar és a logisztika. Fejér megye az egyik legnagyobb gazdasággal rendelkező megye Magyarországon. A megye a Közép-Dunántúli régió GDP-jének több mint felét adja, Magyarország és Közép-Európa egyik legfejlettebb gazdasági erőcentruma. Jelentős célpontja a külföldi tőke beáramlásának.

Az alábbiakban a megye főbb nemzetgazdasági ágazatai kerülnek röviden bemutatásra.

Fejér és Tolna megye területén helyezkedik el a Mezőföld, melynek termőhelyi jellemzői (kiváltképp talajadottságai) a szántóföldi növénytermesztés számára kiválóak, így a nagytáblás intenzív gazdálkodás jellemző a tájra. Ugyanakkor a középtájon az erózió (víz- és szél-erózió egyaránt) nagymértékű lehet, mivel a lösz és az azon kialakult mezőségi talajok könnyen erodálódnak, ha rajtuk intenzív gazdálkodás folyik. A mezőgazdasági művelés során a vízerózió és defláció mértékét csökkentő agrotechnikák alkalmazása alapvető cél.

Fejér megyében a mezőgazdasági terület 284247 hektárt foglal el, ennek 88 %-a szántó (2010-es KSH adatok alapján). Kiemelkedő a gabonatermesztés, amely 171257 hektárt foglal el a mezőgazdasági területből, azon belül a kukorica a leggyakoribb, ezt a búza követi.

Zöldségfélék közül a görögdinnye, sárgarépa és a zöldborsó termelése kiemelkedő, gyümölcsök közül a leggyakoribb az alma és a meggy.

Az iparágakon belül a feldolgozóipari, gépipari termelés esetében országosan is kiemelkedő a fémalapanyag és fémfeldolgozási iparág jelentősége, amely a dunaújvárosi Dunai Vasműnek és a rácsatlakozó kisebb cégeknek köszönhetően az ország fémipari termelési értékének 44%-át adja.

Bár az ipari termelés volumene 2010-ben az előző évhez képest nőtt, országos összehasonlításban kiemelkedő teljesítmény nem tapasztalható. A fémalapanyag-gyártó és fémfeldolgozó iparág 20,2%-kal, a feldolgozóipar 13,9%-kal, a gépipar 11,8%-kal növelte teljesítményét.

A termeléssel összhangban, az iparban alkalmazott munkaerő tekintetében is előkelő helyen áll Fejér megye. 100 lakosra országosan 4,7 ipari alkalmazott jut, ez az érték a régiós átlaghoz hasonlóan Fejér megyében 7,7 fő.

A megye legnagyobb ipari foglalkoztatói Székesfehérváron, Dunaújvárosban, Mór, Rácalmás, Bicskén, Ercsiben, Etyeken, Pákozdon és Szabadegyházán működnek. Székesfehérváron főként ásványvíz palackozással, szerszám-és gép megmunkálással, üvegmegmunkálással, konténergégyártással, élelmiszergyártással, elektronikai gyártással, összeszereléssel, légtechnikával, fémmegmunkálással, közmű- és útépitéssel foglalkozó üzemek, vállalkozások működnek.

Fejér megye városai közül jelentős iparral rendelkezik Dunaújváros Dunai Vasmű Zrt. által, amely a hazai acélipar központja, valamint a rácalmási Hankook, amely a gumitermékek gyártásával foglalkozik. Kiemelt helyet foglal el az ipari termelés tekintetében Mór, a város ipari zónájában főleg autóipari beszállító cégek működnek. A megye többi városában is

⁸ forrás: Ksh.hu

komoly beruházásokat indítottak azzal a céllal, hogy fejlettebb infrastruktúrával több befektetőt vonzanak a térségbe.

Fejér megye székhelye Székesfehérvár, amely az egyik legdinamikusabban fejlődő város az országban. A megyeszékhely jelentős ipari hagyományai, Budapesthez való közelsége, közlekedéshálózati pozíciója, mind kedvező hatással volt ipari parkjainak kialakulására, amelynek komoly jelentősége van a munkahelyteremtés, munkaerő-foglalkoztatás szempontjából is. Sok multinacionális vállalat telepedett meg a városban, mint például az Alcoa cégcsoport több vállalata, vagy éppen a Visteon Hungary Kft. (korábban Ford Hungary). A magyar tulajdonú vállalatok is megtalálhatóak a járás székhelyén, úgy, mint a Karsai Holding Zrt. (műanyagipar) vagy épp a Videoton Holding Zrt. (elektronika, ipari részegységek gyártása). A település hat ipari park címmel rendelkezik, de öt működik jelenleg: VIDEOTON Ipari Park, Alba Ipari Zóna, Sóstó Ipari Park, Déli Ipari Park, IKARUS Székesfehérvári Ipari Park, Alba Airport Ipari Park.

Fejér megye a Közép-dunántúli turisztikai régióba tartozik. Tranzitterülete számos turisztikai áramlatnak. Természeti, táji és épített környezeti értékei révén a turizmus számára kedvező vonzerő-kínálattal rendelkezik. A megyében a bruttó hozzáadott érték 15%-át képviseli a kereskedelem, szállítás, raktározás, szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás. A teljes munkaidős alkalmazottak 1%-a tevékenykedik a szálláshely szolgáltatásban és vendéglátásban, a regisztrált vállalkozások aránya 5%-át teszi ki a megye turisztikai vállalkozásainak. 2010-ben 150 ezer vendég érkezett a megyébe, ami az országos vendégszám 1,85%-a.

A legértékesebb hegyvidéki, dombosági és folyóvölgyi térszínek már a múlt század közepétől természetvédelem alá kerültek. Az ország 210 egyedi jogszabállyal védett természeti területe közül Fejér megyében 14 található, amelyek kiterjedése a megye területének 8%-át alkotja, az országos 9,2%-kal szemben.

A NATURA 2000 területek egy összefüggő európai ökológiai hálózat részeként, Fejér megye területének 15%-át foglalják el, míg az országos arány 21%. Nemzetközi jelentőségű védett területek a megyében a Velencei-tavi Dinnyési Fertő és a Rétszilasi halastavak, amelyek bekerültek a Ramsari Egyezmény által létrehozott Nemzetközi Jelentőségű Vadvizek Jegyzékbe.

Az alábbi táblázatban a megyei székhelyű ipar termelése, belföldi és export értékesítései láthatóak, valamint a foglalkoztatási adatok és az egy dolgozóra jutó termelés, forintban kifejezve. Mint látható, az ipar termelékenysége a jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján (2017. első félév) 9 százalékos javult az előző év azonos időszakához képest. A belföldi értékesítés 4 százalékos emelkedett a tavalyi évhez képest, míg az exportra történő értékesítés 8 százalékos javult. Az alkalmazásban állók száma 4 százalékkal emelkedett, az egy alkalmazásban állóra jutó termelés pedig 4,8 százalékkal növekedett.

Megyei székhelyű ipar jellemzői

Időszak	Termelés	Belföldi	Export-	Összes	Alkalmazásban állók száma, fő	Egy alkalmazásban állóra jutó termelés, ezer Ft
		értékesítés				
	millió Ft					
2016. I. negyedév	525 634	95 258	440 049	535 307	38 799	13 548
2016. I. félév	1 079 841	196 006	898 244	1 094 251	37 801	28 566
2016. I–III. negyedév	1 606 546	291 281	1 325 791	1 617 072	37 470	42 876
2016. I–IV. negyedév	2 128 831	391 466	1 746 532	2 137 998	37 310	57 057
2017. I. negyedév	601 655	112 094	492 769	604 863	39 365	15 284
2017. I. félév	1 215 222	222 482	999 076	1 221 557	39 347	30 885
Előző év azonos időszaka = 100,0 %						
2017. I. negyedév	111,6	108,9	110,0	109,8	101,5	110,0
2017. I. félév	109,1	104,7	108,7	107,9	104,1	104,8

Forrás: Ksh.hu

A következő táblázatban a megyei székhelyű ipar ágazatainak termelési és értékesítési jellemzői láthatóak a legutolsó rendelkezésre álló adatok alapján. Mint látható, leginkább a számítógépek, elektronikai és optikai termékek termelése, a gép, gépi berendezések gyártása, valamint a járműgyártás termelése növekedett a 2016-os évhez képest, 10-15 százalékkal, majd ezt követi a gépipar és a feldolgozóipar. Belföldre történő értékesítés szempontjából a duplájára emelkedett a számítógépek és elektronikai eszközök gyártása, még az alkalmazásban állók száma az egyéb feldolgozóiparban és az élelmiszeriparban emelkedett.

Megyei székhelyű ipar ágazati jellemzői 2017. I. félév

Ágazat, ágazatcsoport	Termelés	Belföldi	Export-	Összes	Alkalmazásban állók száma, fő
		értékesítés			
		millió Ft			
Feldolgozóipar	1 193 068	194 196	998 916	1 193 112	38 315
élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	86 276	47 007	40 849	87 856	2 613
fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység	63 838	10 680	54 200	64 880	1 092
gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása	147 053	19 409	131 001	150 410	5 547
fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása	301 256	67 561	229 558	279 120	8 351
számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása	246 651	4 818	243 054	247 872	4 037
villamos berendezés gyártása	11 732	1 287	10 447	11 734	697
gép, gépi berendezés gyártása	75 026	9 266	64 897	74 163	4 187
járműgyártás	240 451	18 615	219 744	238 359	10 485
gépipar	573 860	33 986	538 143	572 129	19 407
egyéb feldolgozóipar; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása	2 960	928	1 935	2 863	314
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	20 560	26 691	158	26 848	860
Ágazat, ágazatcsoport	előző év azonos időszaka = 100,0 %				
Feldolgozóipar	109,0	102,9	108,7	107,8	104,4
élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	104,7	102,5	112,1	106,7	110,2
fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység	98,2	103,9	96,0	97,2	100,6
gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása	101,5	121,2	99,5	101,9	97,8
fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása	108,2	100,1	103,5	102,7	98,0
számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása	114,9	207,0	115,1	116,1	103,6
villamos berendezés gyártása	98,8	108,4	94,8	96,1	83,0
gép, gépi berendezés gyártása	114,2	117,1	114,2	114,5	103,9
járműgyártás	112,3	78,8	115,6	111,5	116,0
gépipar	113,3	97,0	114,7	113,5	109,0
egyéb feldolgozóipar; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása	129,2	129,2	145,1	139,5	153,9
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	111,4	120,4	22,8	117,5	95,4

Forrás: Ksh.hu

A Fejér Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályának nyilvántartása alapján meg lehet határozni azt a 6 nemzetgazdasági ágat, ahonnan a számadatok alapján a legtöbb-, a nyilvántartási rendszerükbe belépő személy utolsó munkahelye volt. Ezek a következők:

- mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat;
- feldolgozóipar;
- építőipar;
- kereskedelem, gépjárműjavítás;
- adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység;
- közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás;

Az álláskeresői állomány mintegy harmadát ezekből a nemzetgazdasági ágakból kikerülők alkotják. Ez ugyanakkor relevánsan tükrözi Fejér megye gazdasági jellemzőit is; vagyis a megyében a jelentősebb foglalkoztatók a feldolgozóiparban találhatóak, majd ezt követi a kereskedelem, gépjárműjavítás, majd az adminisztratív és szolgáltatást segítő tevékenység.

A regisztrált munkanélküliek száma a legutolsó munkahelyet adó nemzetgazdasági ág szerint járásonként (fő)

Álláskeresők	Székesfehérvári járás	Dunaújvárosi járás	Móri járás	Bicskei járás	Gárdonyi járás	Sárbogárdi járás	Martonvásári járás	Enyingi járás	Fejér megye
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	27	84	13	7	11	53	15	31	241
Feldolgozóipar	246	193	143	46	50	158	60	73	969
Építőipar	62	63	12	14	18	52	24	19	264
Kereskedelem, gépjárműjavítás	135	81	29	42	56	90	48	32	513
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tev.	97	72	22	24	30	60	64	53	422
Közigazgatás, védelem; kötelező társ.	62	45	21	10	37	67	31	108	381
Összesen:	629	538	240	143	202	480	242	316	2790

Forrás: Fejér Megyei Kormányhivatal, 2017. szeptember

E döntően termelő -, és részben szolgáltató ágak mellett a megyében egyéb szolgáltatási szektor is markáns volument képvisel, ezt láttatják az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenységek köréből (422 fő) és a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás köréből kikerülők (381 fő) számadatai is. A Székesfehérvári járásban, hasonlóan a megyei tendenciákhoz, a feldolgozóiparból és a kereskedelem, gépjárműjavítás szektorokból kikerülők alkotják az álláskeresők táborát.

A fejezet elején bemutatott Irinyi-terv szempontjából a megyében számos olyan iparág megtalálható, amelyek a kiemelten fejlesztendő iparágak közé tartoznak. Az *elektronikai* iparág képviselőiben a Videoton csoport tagjai, a VT Autóelektronika és VT EAS vannak jelen. A Videoton Holding Zrt. a legnagyobb magyar magántulajdonban levő ipari vállalatcsoport, melynek bevétele a 2008-as világválság óta folyamatosan növekszik, és 2015-ben elérte a 154,8 milliárd forintot. A cég csaknem 10 ezer embert foglalkoztat. Ez az iparág országos szinten nagy arányban magyar tulajdonú vállalatok kezében van, ám az Irinyi tervben külön nem térnek ki a jövőbeni fejlesztésére. Termelékenysége, exportja, és a K+F+I ráfordítás tekintetében, valamint a járműiparral való kapcsolata miatt azonban fontos tényezője lehet a jövő iparfejlesztésének a járásban. A *szoftveripar* az Albacomp és az IBM

vállalatok kezében összpontosul, a térségben jelentős foglalkoztatóknak számítanak. Ez az iparág szintén országos szinten termelékenysége, exportja, és a K+F+I ráfordítás tekintetében nem minősül a jövőben kiemelt fejlesztésű iparágnak az Irinyi terv alapján.

A megyében az *élelmiszeripar* nagyobb képviselői az Alföldi Tej, a Mondelez, a Naponta és a Fevita. Ez az iparág az Irinyi terv alapján a jövőben a kiemelten fejlesztendő iparágak közé tartozik. Magyarország közép- és hosszú távú élelmiszeripari fejlesztési stratégiájának célja biztosítani a hazai adottságoknak és hagyományoknak megfelelő, a mezőgazdasági alapanyag háttér sokszínűségét figyelembe vevő és azt kihasználó élelmiszeripar talpra állítását, versenyképességének javítását. Elengedhetetlen a jó alapanyag termelés, termékfejlesztés, vállalati, térségi márkák kialakítása, geotermális energiát használó kertészetek kialakítása. Fejér megyében is mindezek figyelembe vételével lesz célszerű ezt az iparágat a későbbiekben fejleszteni. A *mechatronika* van a legszélesebb körben képviselve a megyében az alábbi vállalatok által: Brooks Instrument, Denso, Elme Automatika, Emerson, Grundfos, Halla-Visteon, Harman, Macher, VT ES (a Videoton-csoport tagja), Xomox. A mechatronika a gépészet, az elektronika, elektrotechnika és a számítógépes irányítás egymás hatását erősítő integrációja. A mechatronika egyik legfontosabb alkalmazási területe a robotika. Az Irinyi terv külön nem tér ki a mechatronikára, ám a K+F+I ráfordítás mértékét illetően érdemes lehet a jövőbeni fejlesztését átgondolni.

A magyar vas- és acélgépgyártás kiemelkedő szereplője a dunaújvárosi Dunai Vasmű, mely az ország legnagyobb kohászati-gépészeti komplexuma és Dunaújváros legnagyobb munkaadója. Dunaújvárosnál maradván meg kell említeni a gumigyártásban tevékenykedő nagy foglalkoztatót, a Hankook Tire Magyarország Kft-t. Utóbbi a járműgyártással összefonódva a jövőben is fejlesztendő iparágnak bizonyul.

A Móri járásban működő Benteler Kft., Hammerstein Bt., a Johnson Controls Bt., a LEAR Kft., a SEWS Komponens és Elektronika Európa Kft és Sews Magyarország Kft. a járműipar, az és a mechatronika világszínvonalú gyártói közé tartoznak, fejlesztésük a jövőben az Irinyi tervvel összhangban fontos tényezője lehet a térség gazdasági fejlődésének.

3.5 Társadalmi vállalkozások és a szociális gazdaság helyzete

A szociális gazdaság egy gazdasági szektor, amely a makroökonómia hiányosságaira válaszul létrejött fogalom. A hagyományos munkaerő-piaci politikákban hátrányos helyzetűnek tekintett emberek integrálása a célja. Sok tekintetben átfedésben van a civil szektorral, ami az öntevékeny, non-profit csoportosulásokat jelenti. A megyei társadalmi vállalkozások azon magán jellegű, formális keretek között szervezett vállalkozások csoportja, melyek döntéshozatali szabadsággal és önkéntes tagsággal rendelkeznek, és amelyeket tagjaik szükségleteinek piacon keresztül, áruk előállítása, szolgáltatásnyújtás, illetve biztosítás és finanszírozás nyújtása révén történő kielégítése érdekében hoztak létre, továbbá amelyek esetében a döntéshozatal, valamint bárminemű nyereség és többlet tagok közötti elosztása nem kapcsolódik közvetlenül a tagok által befektetett tőkéhez, illetve befizetett díjhoz, és amelyek esetében minden tag egy szavazattal rendelkezik. A szociális gazdaság továbbá magában foglal olyan magánjellegű, formális keretek között szervezett, döntéshozatali szabadsággal és önkéntes tagsággal rendelkező szervezeteket, amelyek nem piaci jellegű

szolgáltatásokat nyújtanak háztartások részére, és amelyeknek esetleges nyereségtöbbletét nem sajátíthatják ki az őket létrehozó, ellenőrző vagy finanszírozó pénzügyi szereplők.

Vállalkozás, piaci működés, profit, szolidaritás, közösségfejlesztés, kultúra – látszólag egymástól elkülönült fogalmak, mégis ezek együttese alkotja a szociális szövetkezetet. A nyugat-európai példák, tapasztalatok igazolják a szociális szövetkezetekben rejlő gazdaságfejlesztő, foglalkoztatási kapacitást növelő potenciált. Ugyanakkor a szakterület elemzése nincs könnyű. A szociális gazdaságot, illetve az ehhez hasonló, az egyes országok által leginkább elfogadott koncepciót alkotó intézményi formákat illetően azt lehet megállapítani, hogy ezek országonként igen eltérőek. Mindegyiknek a magja az országra jellemző formákból áll: szövetkezetekből, önszerveződő társaságokból, szövetségekből (egyesületekből) és az alapítványokból.

A CIRIEC International (International Center of Research and Information on the Public, Social and Cooperative Economy) által az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság részére készített jelentés összefoglalásában a szociális gazdaság javasolt definíciója a következő: Azon magánjellegű, formális keretek között szervezett vállalkozások csoportja, melyek döntéshozatali szabadsággal és önkéntes tagsággal rendelkeznek. Tagjaik szükségleteinek piacon keresztül, áruk előállítása, szolgáltatásnyújtás, illetve biztosítás és finanszírozás nyújtása révén történő kielégítése érdekében hoztak létre, továbbá amelyek esetében a döntéshozatal, valamint bármilyen nyereség és többlet tagok közötti elosztása nem kapcsolódik közvetlenül a tagok által befektetett tőkéhez, illetve befizetett díjhoz, és amelyek esetében minden tag egy szavazattal rendelkezik. A szociális gazdaság továbbá magában foglal olyan magánjellegű, formális keretek között szervezett, döntéshozatali szabadsággal és önkéntes tagsággal rendelkező szervezeteket, amelyek nem piaci jellegű szolgáltatásokat nyújtanak háztartások részére, és amelyeknek esetleges nyereségtöbbletét nem sajátíthatják ki az őket létrehozó, ellenőrző vagy finanszírozó pénzügyi szereplők.

Az utóbbi években a szociális szövetkezetek fejlesztését szolgáló direkt pályázati kiírások és a kormány által is elfogadott meghatározás értelmében a szociális gazdaság szektorainak közös jellemzői a következők:

- a) Magánszektorokról van szó, azaz nem részei a közszférának, és nem tartoznak ez utóbbi ellenőrzése alá;
- b) Formális szervezeti keretek között működnek, azaz általában jogi személyeknek tekinthetők;
- c) Döntéshozatali autonómiával rendelkeznek, ami azt jelenti, hogy szabadon választhatják, illetve meneszhetik irányítótestületeiket, valamint ellenőrizhetik, illetve szervezhetik meg tevékenységeiket;
- d) Tagságuk önkéntes, azaz nem kötelező csatlakozni hozzájuk;
- e) Bármilyen – esetleges – nyereség vagy nyereségtöbblet elosztása tagjaik között nem csak a tagok által befektetett tőkével vagy befizetett díjjal arányos, hanem a szervezet javára kifejtett tevékenységeik vagy a szervezettel történő együttműködésük mértékével
- f) Olyan jellegű gazdasági tevékenységet is folytatnak, amely egyének, háztartások és családok szükségleteit elégíti ki. Ezért a szociális gazdaság szervezeteire úgy tekintenek, mint

az emberek javát és nem a tőkét szolgáló szervezetekre. Bár tőkét és egyéb nem pénzügyi jellegű forrásokat vesznek igénybe működésükhöz, nem a tőke érdekeit szolgálják

g) Demokratikus szervezetek. Néhány önkéntes szervezet kivételével, melyek nem piaci jellegű szolgáltatásokat nyújtanak háztartások részére, a szociális gazdaság elsődleges szervezetei az „egy tag – egy szavazat” elvét alkalmazzák döntéshozatali folyamataikban, függetlenül a tagok által befektetett tőkétől, illetve megfizetett díjtól. Az egyéb szinteken működő szervezetek is demokratikusan szerveződnek. A tagok a döntéshozatali hatáskör többségi vagy kizárólagos ellenőrzése felett rendelkeznek a szervezeten belül.

Az Európai Unióban már évtizedek óta az egyik legjobb gyakorlatként számon tartott szociális gazdasági modell, illetve társadalmi vállalkozások egyre aktívabb szerepvállalásának ösztönzése elsősorban területi foglalkoztatási megállapodások alapján, a szubszidiaritás elve mentén, a lehető leghatékonyabb eredményeket biztosító helyi szinten létrejött többszereplős hálózati együttműködések, melyek elsődleges célja az adott térség társadalmi gazdaságának fellendítése, szociális foglalkoztatási szintjének növelése és az érintett lakosság életszínvonalának növelése. Az Európai Unióban a társadalmi vállalkozások, partnerségek története az 1980-as évekre nyúlik vissza, ekkor fogalmazódott meg először a helyi szociális gazdasági szereplők jelentősége a komoly problémákat okozó magas munkanélküliség kezelésében. 1993-ban az EU Fehér Könyve (White Paper) megfogalmazta a „Foglalkoztatás, növekedés, versenyképesség” fő célkitűzéseit, melynek következtében 1997-ben az Európai Bizottság az ún. területiális foglalkoztatási paktumok (TEP-ek) (más néven térségi, helyi foglalkoztatási partnerségek; foglalkoztatási megállapodások, egyezmények) létrehozását ösztönözte, ezek között kiemelt helyet adva a szociális gazdaság szereplőinek és a társadalmi vállalkozásoknak.

Ebbe a folyamatba illeszkedett a 2000-es években Magyarországon elindított szociális gazdaság-fejlesztési program, mely az EU-s modell alapján képzelte el a munkaerő minőségének és foglalkoztathatóságának javítását, illetve munkaerő-piaci hátrányok csökkentését, a társadalmi vállalkozások ösztönzésén és a szociális gazdaság fejlesztésén keresztül, másrészt a helyi illetve megyei szolgáltatások, lokális gazdaság fejlődési potenciálját biztosító munkaerő minőség és tudás fejlesztését.

A szociális szövetkezet tevékenységének meghatározó eleme lett Magyarországon is a marginalizálódó társadalmi csoportok szociális helyzetének javítására való törekvés. A szociális szövetkezet a nyitott tagság és a változó tőke elvei szerint működő, jogi személyiséggel rendelkező szervezeti forma lett. Általános céljai között szerepel, tagjai gazdasági, valamint más társadalmi (kulturális, oktatási, szociális, egészségügyi) szükségletei kielégítésének elősegítése, valamint a munkanélküli, illetőleg szociálisan hátrányos helyzetben lévő tagjai számára munkafeltételeket teremt, és közösségi alapjából elősegíti tagjai szociális helyzetének javítását, vagy iskolaszövetkezetként működik.

A munkanélküliség kezelésében, a foglalkoztatás elősegítésében – különösen a hátrányokkal rendelkező társadalmi csoportok esetében, valamint a fekete gazdaság visszaszorításában – a szövetkezés, a szövetkezeti formában való jövedelemtermelés megoldást jelenthet. Fontos adat, hogy az európai vállalatok 10%-a működik a szociális gazdaság elvei szerint, ez 2 millió céget jelent, melyek a teljes foglalkoztatás 6%-t adják. 2015 októberi cégnyilvántartás szerint Magyarországon 2242 bejegyzett szociális szövetkezet van, ők mindösszesen 3065 embert foglalkoztatnak, ehhez jön a nonprofit Kft és iskolaszövetkezetek gazdaságban elfoglalt helye

valamint az alapítványi és egyesületi formában működő gazdálkodó szervezetek, melyeknek elsősorban szociális haszna van.

A megyei paktum eszközeivel segítheti a szociális gazdaság fejlesztési céljának elérését, az egyes projektek összehangban vannak a helyi igényekkel és fejlesztési lehetőségekkel egyaránt, a szakmai szolgáltatások biztosítását pedig végső soron annak érdekében kell professzionálisan végrehajtani, hogy a megye gazdasági és foglalkoztatáspolitikai helyzetének alakításában részt vevő szociális szövetkezetek, társadalmi vállalkozások kapacitása növekedjen, hatékonysága javuljon, így a helyi foglalkoztatási és képzési szint is növekedjen, valamint a szociális gazdaság bővüljön.

A társadalmi vállalkozások fejlesztése nélkül az érintett szakterületen a szociális gazdaság szereplőinek összefogása, a szociális szövetkezetek hálózatosodás elmaradhat, így ezen ágazati szereplők nem tudják betölteni azt a szerepet, amit a szakpolitika és a fejlesztéspolitika szán nekik, s jelenlétük a helyi gazdaságban várhatóan formális marad.

A gazdasági és társadalmi környezet a szociális gazdaság számára továbbra sem éppen ideális, különösen a fejlettebb régiókban, s amivel a várt hatás (szociális innováció, beruházás, erősebb foglalkoztatás, önálló lábra állás) egyelőre elmaradt, szükségessé vált az elaprózódott, egymástól függetlenül működő szövetkezetek hálózatba fogása, ezen kompetencia fejlesztése és a társadalmi környezet érzékenyítése. A 2006-os jogszabályok lehetővé tették a szövetkezetek elindulását, a 2007-2014 között lezajlott pályázatok a szövetkezetek erőforrásait bővítették, a kiemelt projektek a szakmai támogatást nyújtották az OFA irodáin keresztül. Ám továbbra is hiányzik az a platform, amelyen a gazdasági élet helyi, a térségi viszonyokat legjobban ismerő szociális gazdasági szereplői, szövetkezetei valamint a civil szféra képviselői egyeztetethetik, összehangba hozhatják stratégiai céljaikat, és ezáltal közös mederbe terelhetik és multiplikálhatják erőfeszítéseiket a szociális gazdaság és a munkaerő-piac fellendítése érdekében.

Anyagi források nélkül azonban a hálózatosodás sem tudott elindulni, a hálózat fejlesztésének és tagok társadalmiasításának mozgástere az utóbbi években rendkívül szűk volt, az együttműködők a térség gazdasági növekedésének kitörési pontjait elvesztették szem előtt. A szociális gazdaság az iparágak közül több esetében jó adottsággal rendelkezik térségünkben, de szükség van a közös stratégia megalkotására a szociális szövetkezetek részéről, ha ezen iparágak vonatkozásában komolyabb és fenntartható lépéseket akarnak tenni.

Szükség lenne a már korábban körvonalazódó partnerség formalizálására, a hálózatosodás fejlesztésére, a szociális gazdaság társadalmiasítására egyaránt, miközben a résztvevő tagok kompetenciája és beágyazottsága is erősödik.

Európai Szociális Alapról szóló 1081/2006/EK rendelet expliciten támogatja a releváns nemzeti, regionális és helyi szintű érdekelt felek hálózatba szerveződésén keresztül partnerségek, egyezmények és kezdeményezések előmozdítását a foglalkoztatás és a munkaerő-piaci integráció területére vonatkozó reformokra való ösztönzés érdekében.

Ennek szakmapolitikai következményeként az Európai Bizottság által 2013-ban kiadott „Social economy and social entrepreneurship - Social Europe guide” című dokumentuma a szociális szövetkezetek és társadalmi vállalkozások alapvető kritériumait rögzítette.

A kapcsolódó szakmapolitikai elvek azt is rögzítik, hogy a szociális gazdaságon belüli együttműködést konkrét megállapodásban is rögzíteni kell a partnereknek. A jól működő szociális gazdaságot a koordináció és az integráció jellemzi, a helyi kezdeményezéseknek koordináltan és integráltan kell megvalósulniuk, és szerepelniük a stratégiában, akciótervekben. Végezetül fontos alapelv az innováció a munkanélküliség helyi vonatkozású problémáinak kezelésére új módszerek, megoldások dolgozandóak, és kísérletezendőek ki.

A szakmapolitikai háttérrel tekintve több kiemelt hazai stratégiai dokumentum is releváns a szociális gazdaság szempontjából, így a Wekerle Terv, a Széll Kálmán Terv (Magyar Munka Terv), illetve a Nemzeti Munkahelyvédelmi Akcióprogramot kell kiemelni. Összhangban a Magyar Munka Tervben megfogalmazottakkal a társadalmi vállalkozások hozzájárulnak a nemzeti stratégiában rögzített célok megvalósulásához a rugalmas munkaerőpiac, a versenyképes munkaerő, a munkahelyteremtés és a legális foglalkoztatás ösztönzése a versenyszférában és a támogatott munkahelyek a tartósan munkanélküliek számára tekintetében is.

4. A lakosság foglalkoztatási jellemzői járásonként

Egy foglalkoztatási paktum helyzetelemzéséből nem hiányozhat a terület foglalkoztatási helyzetképe. Az alábbiakban a megyében élők gazdasági aktivitása, a foglalkoztatottak jellemzői, valamint a munkanélküliség kerülnek bemutatásra.

4.1. A munkaképes korúak gazdasági aktivitása

Egy terület gazdasági fejlettségének szempontjából fontos mutatószám az ott élők gazdasági aktivitása. A 2016-os mikrocenzus alapján az aktív korúak közül 198763 fő volt foglalkoztatott és 9760 fő a munkanélküli Fejér megyében.

Gazdasági aktivitás Fejér megyében (fő)

Járás	foglalkoztatott	munkanélküli	inaktív kereső	eltartott	együtt
Bicskei	17 824	927	9 160	8 468	36 379
Dunaújvárosi	42 684	2 087	26 775	19 476	91 022
Enyingi	8 982	817	5 447	4 681	19 927
Gárdonyi	13 788	823	8 979	7 798	31 388
Martonvásári	13 043	807	6 779	7 217	27 846
Móri	16 140	571	9 592	7 577	33 880
Sárbogárdi	12 100	714	7 596	6 662	27 072
Székesfehérvári	74 202	3 014	40 406	34 922	152 544
Fejér megye összesen	198 763	9 760	114 734	96 801	420 058

Forrás: 2016-os mikrocenzus, Ksh.hu

A 2016-os mikrocenzus szerint a megyében a férfiak körében az aktív keresők száma 111091 fő. A munkanélküliek száma 5289 fő.

Férfiak gazdasági aktivitása a megyében (fő)

Gazdasági aktivitás	fő
foglalkoztatott	111 091
munkanélküli	5 289
ellátásban részesülő inaktív	40 119
eltartott	48 222
együtt	204 721

Forrás: 2016-os mikrocenzus, Ksh.hu

Ugyanezeket az adatokat a nők esetében megvizsgálva azt lehet mondani, hogy a megyében az aktív keresők száma 87672 fő. Esetükben a munkanélküliek száma alacsonyabb, mint a férfiak körében. Az eltartottak száma viszont magasabb, 48579 fő.

Nők gazdasági aktivitása a megyében (fő)

Gazdasági aktivitás	fő
foglalkoztatott	87 672
munkanélküli	4 471
ellátásban részesülő inaktív	74 615
eltartott	48 579
együtt	215 337

Forrás: 2016-os mikrocenzus, Ksh.hu

A megye székhelyének össznépeségét vizsgálva az inaktívok kor és végzettség szerinti megoszlását az alábbi táblázatban láthatjuk aszerint, hogy az illető mikor dolgozott utoljára. A program célja szempontjából fontos képet kapnunk arról, hogy a jelenleg munkanélküliek és inaktívok milyen régóta vannak ebben a helyzetben, hiszen ez az időtartam sok esetben nagyban befolyásolja a jövőbeni foglalkoztathatóságukat. Azok az emberek, akik már régóta kikerültek a nyílt munkaerő-piacról, vagy esetleg soha nem is léptek be oda, komoly hátrányokkal küzdenek, és nehezzé válhat a foglalkoztatók számára is az alkalmazásuk. A táblázatból látható, hogy az aktív korú népesség közül a 30-39 és a 40-49 évesek körében jelentős azok aránya, akik még soha nem dolgoztak. A nyugdíjkorhatár előtt álló felnőtt lakosságból 2518 fő 20, vagy annál több éve dolgozott utoljára. Iskolai végzettség szerint vizsgálva az inaktív lakosságot arányait tekintve a maximum 8. osztályos végzettséggel rendelkezők nagyobb eséllyel maradnak távol a munkaerőpiactól hosszabb időre, míg a képzetebbek többsége az akkori adatok szerint jóval kevesebb idő óta inaktív.

Inaktív keresők jellemzői a megye székhelyén (fő)

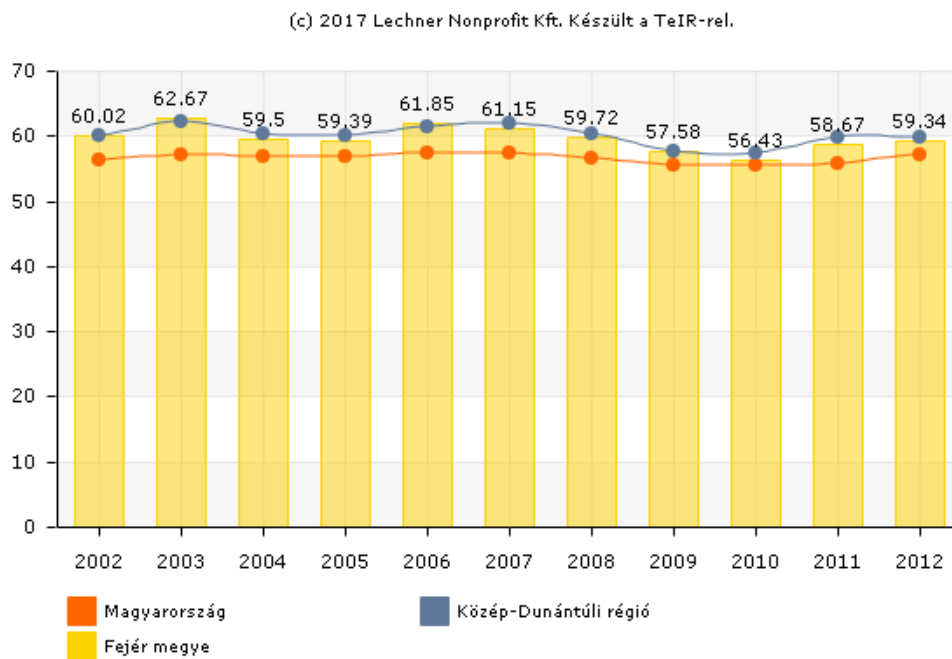
Inaktív kereső jellemzői	-1	2-4	5-9	10-14	15-19	20 és több	Soha nem dolgozott	Ismeretlen	Összesen
	éve dolgozott utoljára								
Korcsoportok									
15-29 év	1445	1036	248	-	-	-	1492	37	4258
30-39 év	2550	2060	842	329	160	12	570	-	6523
40-49 év	898	614	837	397	209	270	503	-	3728
50-59 év	2289	1926	1266	966	736	1111	178	-	8472
60-64 év	4350	5830	5375	1761	1011	1125	50	-	19502
65-69 év	609	2418	10623	5932	1693	2351	133	-	23759
70-74 év	249	599	2055	5259	4122	5151	161	-	17596
75-79 év	26	64	469	982	3066	9009	347	-	13963
80-x év	8	97	111	314	791	14853	759	-	16933
Összesen	12424	14644	21826	15940	11788	33882	4193	37	114734
kevesebb, mint 8 ált. isk. évf.	216	166	198	267	635	5652	1230	12	8376
ált isk. 8. évfolyam	2436	3306	5896	5384	5279	17576	2299	7	42183
érettségi nélküli szakkép.	2859	3553	6074	3171	1703	1880	266	18	19524
érettségi	4177	4799	6237	4963	2960	6571	347	-	30054
egyetem, főiskola stb. oklevéllel	2736	2820	3421	2155	1211	2203	51	-	14597

Forrás: 2016-os mikrocenzus, Ksh.hu

4.2. A foglalkoztatottak

A megyében a foglalkoztatottsági helyzetkép 2012-es adatok alapján megegyezik az országos és régiós helyzetképpel abból a szempontból, hogy szinte azonos a 3 területi egység foglalkoztatási rátája, szám szerint 59,34 százalék. Ez az adat 10 évre visszamenőleg is hasonló értéket vett fel minden évben, 2003-ban volt a legmagasabb a megyében, ekkor 62,67 százalékon állt.

Foglalkoztatottsági ráta Fejér megyében⁹ (százalék)

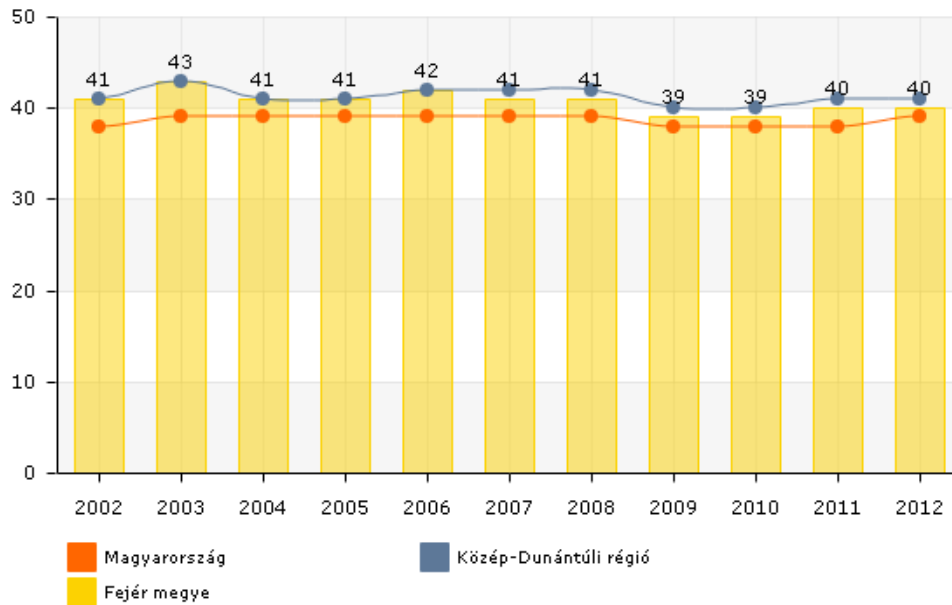

Forrás: Teir.hu

⁹ Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességből. Foglalkoztatott, aki a referencia-időszakban (ún. vonatkozási héten), legalább 1 óra, jövedelmet biztosító munkát végzett, vagy munkájától csak átmenetileg (szabadság, betegség stb. miatt) volt távol.

Foglalkoztatottak száma Fejér megyében, száz lakosra¹⁰ (fő)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

A népesség nemek, korcsoport és gazdasági aktivitás szerinti megoszlása a 2016-os mikrocenzus alapján az alábbi táblázatban látható. Férfiak esetében magasabb az aktív keresők száma, valamint a 40-49 évesek körében. Munkanélküliség tekintetében is a férfiak vannak többen. A megyében az összes aktív kereső 198763 fő.

¹⁰ Foglalkoztatottak aránya a teljes népességből. Foglalkoztatott, aki a referencia-időszakban (ún. vonatkozási héten), legalább 1 óra, jövedelmet biztosító munkát végzett, vagy munkájától csak átmenetileg (szabadság, betegség stb. miatt) volt távol.

A népesség nemek, korcsoport és gazdasági aktivitás szerint (fő).

Gazdasági aktivitás	0–19 év	20–24 év	25–29 év	30–39 év	40–49 év	50–59 év	60–69 év	70–74 év	75–x év	Összesen
Férfi										
aktív kereső	1022	7472	12268	28773	30793	21936	8220	417	190	111091
munkanélküli	456	1119	496	924	1159	761	374	-	-	5289
ellátásban részesülő inaktív	44	378	464	603	1393	3042	17385	7103	9707	40119
eltartott	40471	4249	833	955	765	665	284	-	-	48222
Együtt	41993	13218	14061	31255	34110	26404	26263	7520	9897	204721
Nő										
aktív kereső	576	6009	8546	20884	26989	19768	4583	211	106	87672
munkanélküli	227	956	503	817	1113	671	184	-	-	4471
ellátásban részesülő inaktív	118	1017	2237	5920	2335	5430	25876	10493	21189	74615
eltartott	38824	3901	746	1089	1763	1342	814	67	33	48579
Együtt	39745	11883	12032	28710	32200	27211	31457	10771	21328	215337
Összesen										
aktív kereső	1598	13481	20814	49657	57782	41704	12803	628	296	198763
munkanélküli	683	2075	999	1741	2272	1432	558	-	-	9760
ellátásban részesülő inaktív	162	1395	2701	6523	3728	8472	43261	17596	30896	114734
eltartott	79295	8150	1579	2044	2528	2007	1098	67	33	96801
Együtt	81738	25101	26093	59965	66310	53615	57720	18291	31225	420058

Forrás: 2016-os mikrocenzus, Ksh.hu

Fejér megyében a gazdaságilag aktív férfiak közül a házasságban élők magasabb arányban szerepelnek a foglalkoztatottak körében, míg a munkanélküliek esetében a nőtlenek száma a magasabb. Az inaktív és eltartottak csoportján belül magas a nőtlen férfiak körében a nappali tagozatos tanulók száma, míg a többi kategóriában a nyugdíjasok száma a magasabb. Ugyanezeket a mutatókat a nők körében megvizsgálva hasonló tendencia rajzolódik ki.

Gazdaságilag aktív férfiak családi állapot szerint a megye székhelyén (fő)

Gazdasági aktivitás	Nőtlen, hajadon	Házás	Özvegy	Elvált	Összesen
foglalkoztatott	47527	50866	901	11797	111091
munkanélküli	3434	1210	83	562	5289
gyermekgondozási ellátásban részesülő	73	60	-	-	133
nyugdíjas	3548	25511	4737	4333	38129
egyéb inaktív kereső	1074	424	50	309	1857
nappali tagozatos tanuló	31105	13	-	-	31118
egyéb eltartott	15820	904	41	339	17104

Forrás: 2016-os mikrocenzus, Ksh.hu

Gazdaságilag aktív nők családi állapot szerint a megye székhelyén (fő)

Gazdasági aktivitás	Nőtlen, hajadon	Házás	Özvegy	Elvált	Összesen
foglalkoztatott	27792	42527	3553	13800	87672
munkanélküli	2138	1469	201	663	4471
gyermekgondozási ellátásban részesülő	3632	5585	59	454	9730
nyugdíjas	2320	25225	27673	7623	62841
egyéb inaktív kereső	325	1086	238	395	2044
nappali tagozatos tanuló	30184	67	-	-	30251
egyéb eltartott	14036	3588	169	535	18328

Forrás: 2016-os mikrocenzus, Ksh.hu

Iskolai végzettség szerint vizsgálva a foglalkoztatottságot, látható, hogy leginkább az érettségivel rendelkező, vagy annál magasabb végzettséget szerettek azok, akiket a munkaerőpiac foglalkoztat, és lényegesen kevesebben vannak a foglalkoztatottak között azok, akik alacsonyabb végzettséggel rendelkeznek.

Gazdaságilag aktív férfiak iskolai végzettség szerint a megye székhelyén (fő)

Gazdasági aktivitás	Általános iskola 8. évfolyamnál alacsonyabb	Általános iskola 8. évfolyam	Érettségi nélküli szakképzés	Érettségi	Egyetem, főiskola	Összesen
foglalkoztatott	340	14517	40558	34542	21134	111091
munkanélküli	103	1627	1639	1317	603	5289
gyermekgondozási ellátásban részesülő	12	41	28	42	10	133
nyugdíjas	1588	11706	10722	8582	5531	38129

Gazdasági aktivitás	Általános iskola 8. évfolyamnál alacsonyabb	Általános iskola 8. évfolyam	Érettségi nélküli szakképzés	Érettségi	Egyetem, főiskola	Összesen
egyéb inaktív kereső	369	642	510	254	82	1857
nappali tagozatos tanuló	17459	8106	472	4787	294	31118
egyéb eltartott	13483	1422	1069	860	270	17104

Forrás: 2016-os mikrocenzus, Ksh.hu

Gazdaságilag aktív nők iskolai végzettsége szerint a megye székhelyén (fő)

Gazdasági aktivitás	Általános iskola 8. évfolyamnál alacsonyabb	Általános iskola 8. évfolyam	Érettségi nélküli szakképzés	Érettségi	Egyetem, főiskola	Összesen
foglalkoztatott	229	11036	17618	33869	24920	87672
munkanélküli	37	983	1124	1766	561	4471
gyermekgondozási ellátásban részesülő	106	1796	1819	3307	2702	9730
nyugdíjas	6170	26996	6087	17466	6122	62841
egyéb inaktív kereső	131	1002	358	403	150	2044
nappali tagozatos tanuló	17045	7969	206	4744	287	30251
egyéb eltartott	12271	2120	1298	2039	600	18328

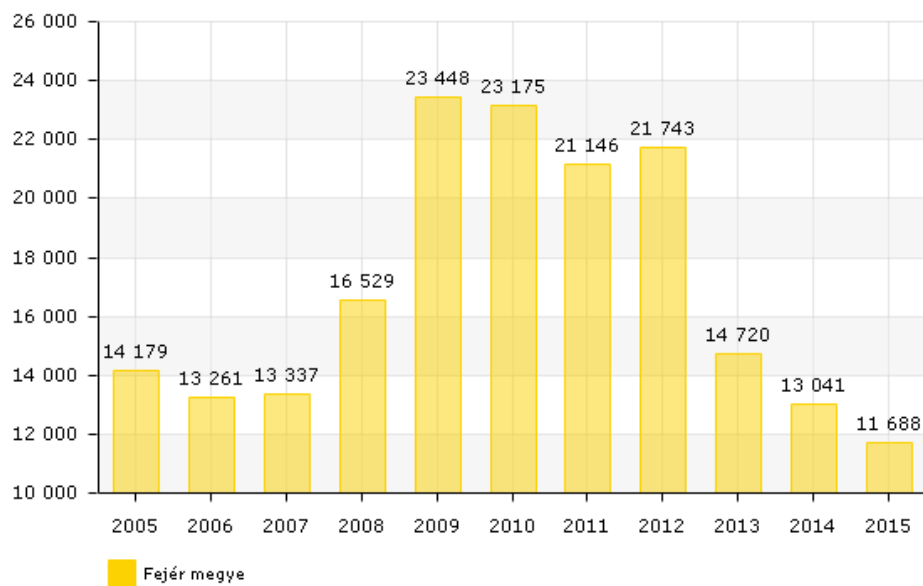
Forrás: 2016-os mikrocenzus, Ksh.hu

4.3. A munkanélküliség

A 2015-ös adatok alapján az összes, rendszerben regisztrált munkanélküli száma Fejér megyében 11.688 fő volt. Ez a szám 2012 óta folyamatos csökkenést mutat. A megyén belüli járások egymáshoz viszonyított helyzetét a térképen követhetjük nyomon. A megye székhelyét is magában foglaló Székesfehérvári járásban az állandó népesség arányához képest alacsonynak számít a regisztrált munkanélküliek száma.

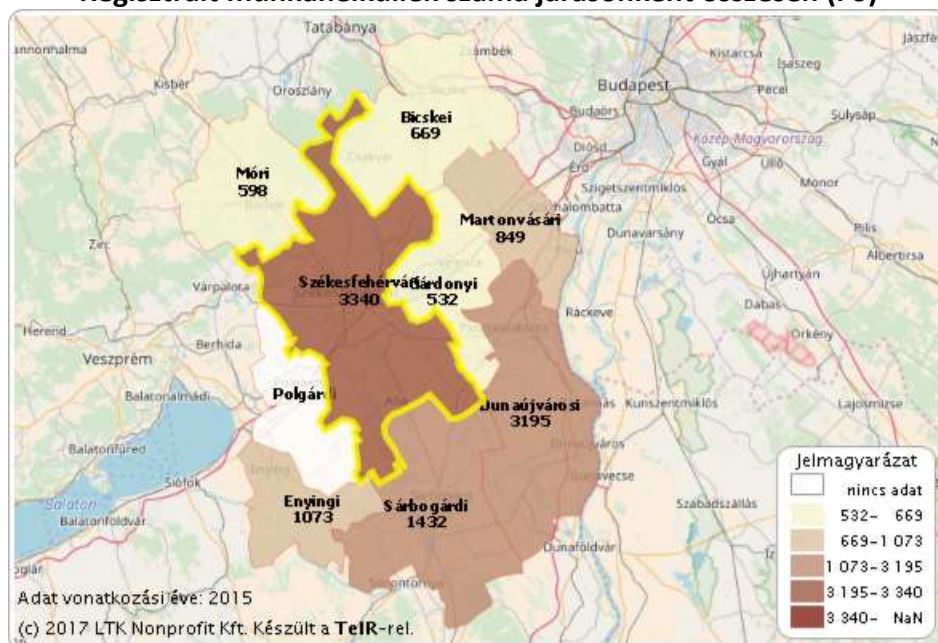
Regisztrált munkanélküliek száma összesen (Fő)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

Regisztrált munkanélküliek száma járásonként összesen (Fő)

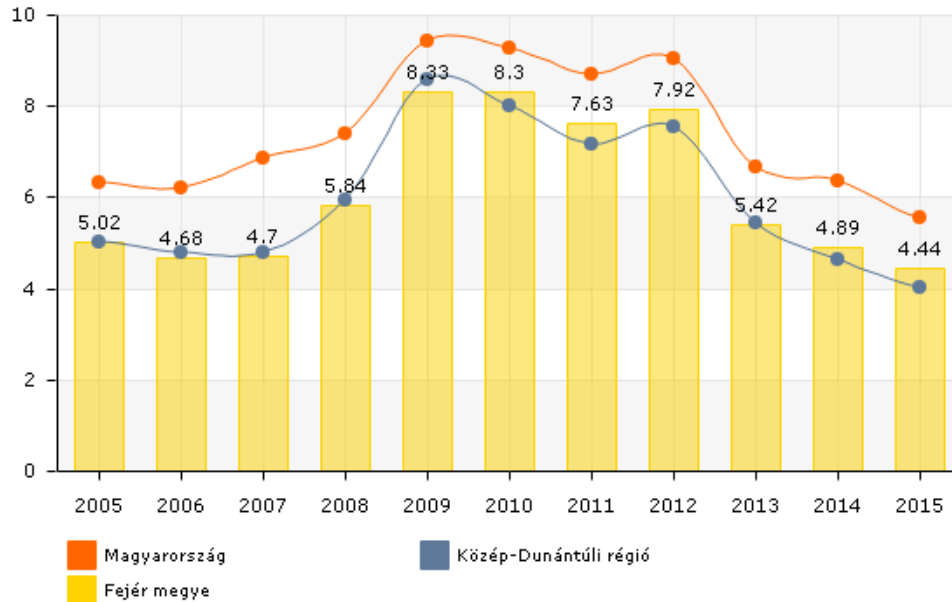

Forrás: Teir.hu

A munkanélküliségi ráta, amely azt mutatja, hogy hány munkanélküli jut 100 fő 15-59 éves állandó lakosra, 4,44 százalék. Ez az adat az országoshoz képest lényegesen alacsonyabb, míg a régiós értéknél magasabb. 2012 óta meredeken csökkent a munkanélküliségi ráta a megyében és a régióban egyaránt.

Munkanélküliségi ráta (százalék)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

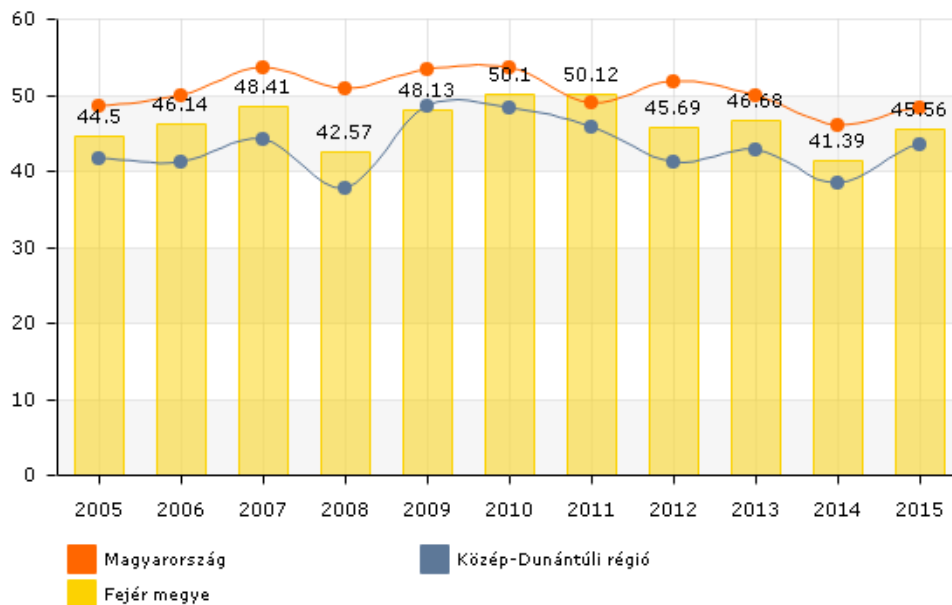
Forrás: Teir.hu

A tartós munkanélküliség¹¹ tekintetében Fejér megye szintén jobb helyzetben van az országos adathoz képest, de a régiós adatoknál valamivel kedvezőtlenebb képet mutat. A tartós munkanélküliségre vonatkozó érték a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknek az összes álláskeresőhöz viszonyított száma alapján került számításra. Ezek alapján a megyében 45,56 százalék, 5.325 fő tartós álláskereső szerepel a nyilvántartási rendszerben. A tartós munkanélküliségre vonatkozó arány emelkedést mutat.

¹¹ Tartós munkanélkülinek számít, aki 180 napon túl szerepel a nyilvántartásban.

Tartós munkanélküliség (százalék)

(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

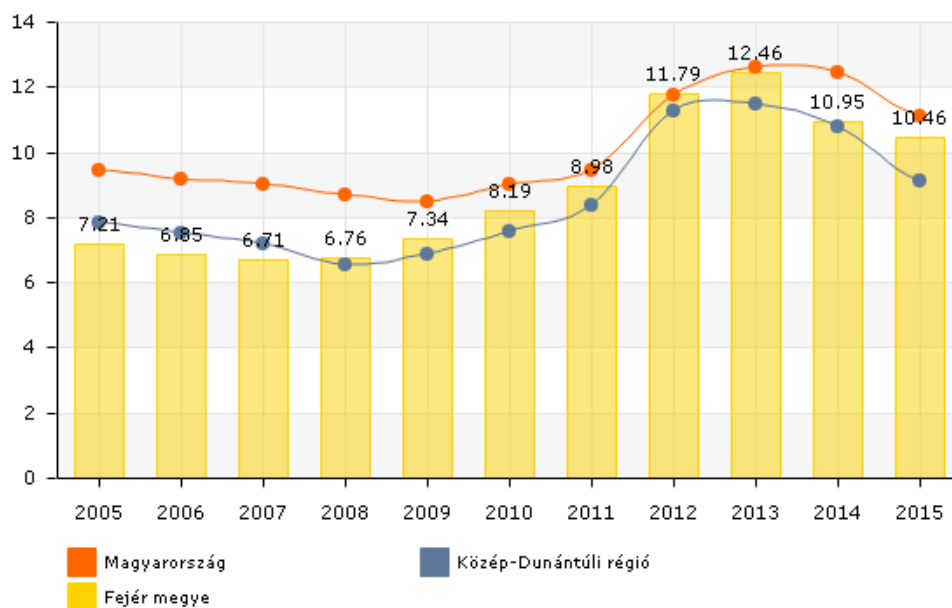

Forrás: Teir.hu

A pályakezdő munkanélküliek aránya a megyében 10,46 százalék. Ez az adat az előző évhez képest csökkenést mutat, és az országos átlag alatt marad. A megyei adatokat megnézve látható, hogy a pályakezdő munkanélküliek aránya magasabb a régiós értéknél.

Pályakezdő munkanélküliek aránya (százalék)

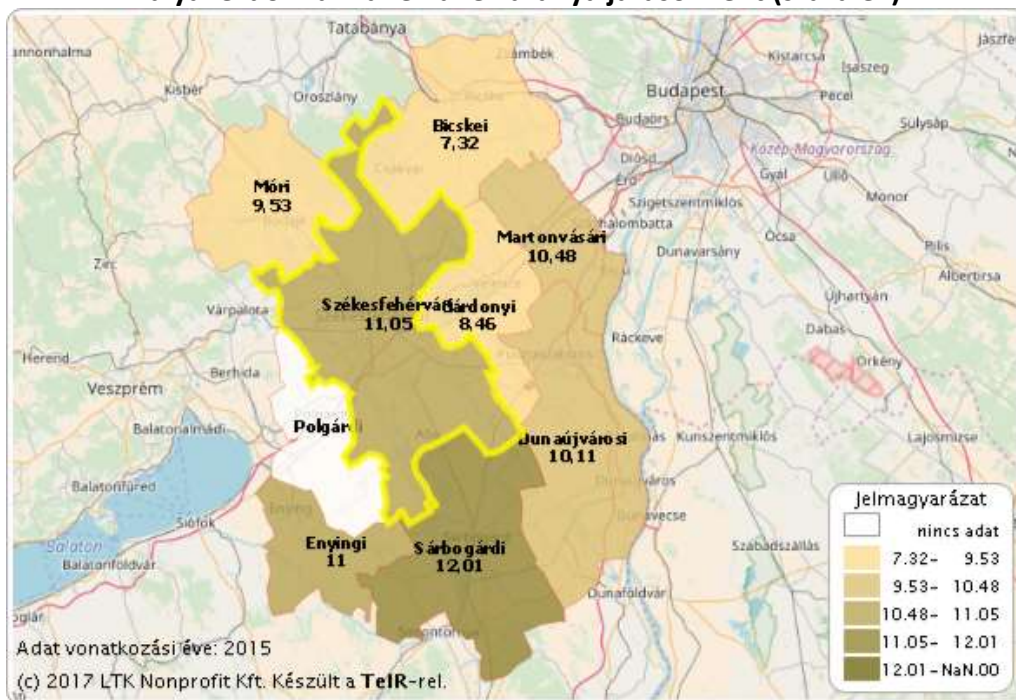
(c) 2017 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

A megyén belül az egyes járásokban a munkanélküliségi ráta az alábbi térképen látható. A Sárbogárdi járás adatai kedvezőtlenebb képet mutatnak, mint a Székesfehérvári járás adatai.

Pályakezdő munkanélküliek aránya járásonként (százalék)

Forrás: Teir.hu

A projekt szempontjából lényeges célcsoportnak számít a regisztrált munkanélküliek csoportja, így fontos az elemzés során az ő összetételüket részletesebben is megvizsgálni. A megye egyes járaiban az alábbi táblázatban látottak alapján alakult 2015-ben a nyilvántartott álláskeresők száma. A táblázat első oszlopában az összes nyilvántartott álláskereső száma látható járásonként, majd az, hogy ebből a csoportból hányan számítanak tartós munkanélkülinek (180 napon túl nyilvántartott álláskeresőnek), illetve pályakezdő álláskeresőnek. Látható, hogy a legtöbb járásban a tartós munkanélküliek durván fele egy éven túl nyilvántartott álláskeresőnek számít. A pályakezdő álláskeresők száma az összes nyilvántartott álláskereső számához képest viszonylag alacsony mindegyik járásban.

Nyilvántartott álláskeresők száma a megye járaiban (fő) 2015 év

Járas	Nyilvántartott álláskeresők (fő)	180 napon túl nyilvántartott álláskeresők (fő)	Pályakezdő álláskeresők száma (fő)	Egy éven túl nyilvántartott álláskeresők száma (fő)
Bicskei járás	669	312	49	170
Dunaújvárosi járás	3195	1692	323	913
Enyingi járás	1073	407	118	178
Gárdonyi járás	532	227	45	166
Martonvásári járás	849	408	89	215
Móri járás	598	201	57	104
Sárbogárdi járás	1432	688	172	420
Székesfehérvári járás	3340	1390	369	795

Forrás: Ksh.hu

Fejér megye egyes járásaiban a regisztrált munkanélküliek megoszlása korcsoportok és iskolai végzettség szerint az alábbi táblázatokban láthatóak. A járásokban a nyilvántartott álláskeresők jellemzően a két szélső korosztályban fordulnak elő, vagyis a 21-30 éves és az 51-60 évesek között.

Végzettség tekintetében a maximum általános iskolai végzettséggel rendelkezők szerepelnek nagyobb arányban az álláskeresők között a járásokban, míg a megye székhelyét is magában foglaló Székesfehérvári járásban az érettségizettek száma is magas az álláskeresők között.

Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint a járás településein (fő) 2015 év

Járás	21-30 éves	31-40 éves	41-50 éves	51-60 éves	61-X éves
	nyilvántartott álláskeresők száma				
Bicskei járás	111	130	133	170	95
Dunaújvárosi járás	671	617	692	804	296
Enyingi járás	192	180	225	295	106
Gárdonyi járás	88	84	109	139	97
Martonvásári járás	185	146	166	222	89
Móri járás	123	108	127	153	53
Sárbogárdi járás	342	240	275	360	139
Székesfehérvári járás	696	617	644	873	361

Forrás: Ksh.hu

Nyilvántartott álláskeresők száma a legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint a járás településein (fő) 2015 év

Járás	Általános iskola 8 osztálynál alacsonyabb végzettségű	Általános iskolai végzettségű	Szaktanús végzettségű	Szaktanús végzettségű	Érettségizett	Főiskolai/ egyetemi végzettségű
Bicskei járás	48	272	170	24	127	28
Dunaújvárosi járás	120	1068	874	88	904	141
Enyingi járás	47	524	303	27	159	13
Gárdonyi járás	15	160	126	13	170	48
Martonvásári járás	97	358	187	25	150	32
Móri járás	19	214	146	14	174	31
Sárbogárdi járás	67	762	324	19	222	38
Székesfehérvári járás	125	1018	763	74	1045	315

Forrás: Ksh.hu

Fejér megye esetében a 2016-os mikrocenzus alapján a rendszerben 6 hónapnál rövidebb ideje regisztráltak összetétele vegyesnek volt mondható korcsoport szempontjából az aktív korosztály szempontjából, míg végzettség tekintetében a magasabb végzettségűek voltak kevesebb ideje regisztrálva arányaikat tekintve az alacsonyabb végzettségű lakosoknál. Az

utóbbiak esetében magas volt azok aránya, akik több, mint 4 éve munkanélküliek, illetve, akik soha nem dolgoztak azelőtt.

Regisztrált munkanélküliek jellemzői a megye székhelyén a népszámlálási adatok alapján (fő)

Munkanélküli jellemzői	-3	4-6	7-12	13-18	19-24	25-47	4 éve vagy ennél régebben	Soha nem dolgozott	Ismeretlen	Összesen
	hónapja dolgozott utoljára									
Korcsoport, éves										
15-29 éves	1126	337	309	97	63	116	77	1632	-	3757
30-39 éves	596	137	211	140	120	113	272	152	-	1741
40-49 éves	627	229	211	158	189	392	439	27	-	2272
50-59 éves	429	86	217	71	105	133	391	-	-	1432
60- éves	66	71	86	5	74	71	185	-	-	558
Együtt	2844	860	1034	471	551	825	1364	1811	-	9760
Legmagasabb befejezett iskolai végzettség										
kevesebb, mint 8 ált. isk. évf.	37	30	-	8	-	44	-	21	-	140
ált isk. 8. évfolyam	733	197	388	129	138	201	312	512	-	2 610
érettségi nélküli szakkép.	775	204	297	132	127	272	553	403	-	2 763
érettségi	926	320	260	148	189	215	373	652	-	3 083
egyetem, főiskola stb. oklevéllel	373	109	89	54	97	93	126	223	-	1 164

Forrás: 2016-os mikrocenzus, Ksh.hu

4.4 Jelentős foglalkoztatók

A térség munkáltatói tevékenységük szerint diverzifikált képet mutatnak, több cég végez tevékenységet az ipar, a kereskedelem, valamint a szolgáltatás területén. A térség meghatározó szereplőit az alábbi táblázatban foglaltuk össze.

A táblázat utolsó sorában látható, hogy jelenleg Fejér megyében székhellyel rendelkező foglalkoztatók által 65731 fő van foglalkoztatva. Az alábbi táblázat a Fejér megyében található TOP 100+300 vállalkozásait tartalmazó, KSH és NAV adatokból összeállított 2015. évi gazdasági értéktárból került kigyűjtésre. A foglalkoztatotti létszámra vonatkozó adatok 2016. novemberében kerültek lekérdezésre a NAV nyilvános adatbázisából.

Név	Telephely	Foglalkoztatottak száma (fő)	Járás
SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft.	Bicske	13114	Bicskei
DENSO Gyártó Magyarország Kft.	Székesfehérvár	4611	Székesfehérvári
HANKOOK TIRE Magyarország Gyártó és Kereskedelmi Kft.	Rácalmás	3158	Dunaújvárosi
Pannonjob Humán Szolgáltató és Tanácsadó Kft.	Székesfehérvár	1918	Székesfehérvári
Arconic-Köfém Székesfehérvári Könnyűfémű Kft.	Székesfehérvár	1913	Székesfehérvári
Hanon Systems Hungary Kft.	Székesfehérvár	1560	Székesfehérvári
VIDEOTON Autótechnika Gyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	1356	Székesfehérvári
SAPA Profiles Termelő és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	1327	Székesfehérvári
VT-ARRIVA Személyszállító és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	1188	Székesfehérvári
DUNAFERR LABOR Munkaerőkölcsönző és Műszaki Szolgáltató Nonprofit Kft.	Dunaújváros	875	Dunaújvárosi
VIDEOTON HOLDING Zrt.	Székesfehérvár	738	Székesfehérvári
FEJÉRVÍZ Fejér Megyei Önkormányzatok Víz- és Csatornamű Zrt.	Székesfehérvár	725	Székesfehérvári
SEWS Magyarország Kábel Kft.	Mór	687	Móri
Benteler Autótechnika Kft.	Mór	664	Móri
Alföldi Tej Értékesítő és Beszerző Kft.	Székesfehérvár	663	Székesfehérvári
MASTERPLAST Nyrt.	Sárszentmihály	654	Székesfehérvári
SEWS Komponers és Elektronika Európa Kft.	Mór	640	Móri
ISD Kocsizóló Kft.	Dunaújváros	631	Dunaújvárosi
Vincotech Hungária Elektronikai Gyártó Kft.	Bicske	613	Bicskei
Emerson Process Management Magyarország Technológiai Műszergyártó és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	590	Székesfehérvári
VIDEOTON EAS Elektronikai Szerelő, Gyártó és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	590	Székesfehérvári
Győri Keksz Kft.	Székesfehérvár	575	Székesfehérvári
VTES Kft.	Székesfehérvár	552	Székesfehérvári
Székesfehérvár Városgondnoksága Kft.	Székesfehérvár	542	Székesfehérvári
VT Plastic Gyártó Kft.	Székesfehérvár	454	Székesfehérvári
INOTAL Alumíniumfeldolgozó Zrt.	Székesfehérvár	414	Székesfehérvári
RIFORM Hungary Betonacél Ipari és Kereskedelmi Kft.	Kápolnásnyék	389	Gárdonyi
ISD POWER Energiatermelő és Szolgáltató Kft.	Dunaújváros	382	Dunaújvárosi
HERVIS Sport- és Divatkereskedelmi Kft.	Bicske	376	Bicskei
FERROBETON Dunaújvárosi Beton- és Vasbetonelem- gyártó Zrt.	Dunaújváros	376	Dunaújvárosi
DEH Draxlmaier Hungária Kft.	Mór	376	Móri
HUMÁNIUS Szolgáltató és Tanácsadó Kft.	Székesfehérvár	367	Székesfehérvári
HAMBURGER Hungária Kft.	Dunaújváros	365	Dunaújvárosi

TEXTRADE Kft.	Iszkaszentgyörgy	356	Székesfehérvári
VT METAL Alkatrészgyártó, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	342	Székesfehérvári
Hungrana Keményítő és Izocukorgyártó és Forgalmazó Kft.	Szabadegyháza	341	Gárdonyi
DUTRADE Acéltermékfeldolgozó és Kereskedelmi Zrt.	Dunaújváros	322	Dunaújvárosi
G&P Quality Management Szolgáltató Kft.	Mór	308	Móri
VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	303	Székesfehérvári
Body Fashion (Magyarország) Ruházati Termelő Kft.	Dunaújváros	298	Dunaújvárosi
GENERAL-PLASTICS Műanyagfeldolgozóipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	286	Székesfehérvári
MENTAVILL Villamosipari Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	269	Székesfehérvári
"FHL BJÖRN HUNGARY" Ipari és Kereskedelmi Kft.	Mór	261	Móri
Studentka Work Iskolaszövetkezet	Bodajk	259	Móri
Humán Navigátor Tanácsadó és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	244	Székesfehérvári
Pálhalmi Agrospeciál Mezőgazdasági Termelő, Értékesítő és Szolgáltató Kft.	Dunaújváros	236	Dunaújvárosi
DAK Acélszerkezeti Kft.	Dunaújváros	233	Dunaújvárosi
JÜLLICH GLAS Holding Feldolgozó és Kereskedelmi Zrt.	Székesfehérvár	231	Székesfehérvári
SZÉPHŐ Székesfehérvári Épületfenntartó és Hőszolgáltató Zrt.	Székesfehérvár	231	Székesfehérvári
CSI Hungary Gyártó és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	230	Székesfehérvári
MOMERT Magyar Optikai Művek Elektromechanikai Zrt.	Dunaújváros	228	Dunaújvárosi
MAGYARMET Finomöntőde Kft.	Bicske	219	Bicskei
Frimo Hungary Ipari, Technikai, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Mór	217	Móri
Musashi Hungary Ipari Kft.	Ercsi	216	Martonvásári
FEVITA HUNGARY Zrt.	Székesfehérvár	216	Székesfehérvári
Dunaújvárosi Víz-, Csatorna-, Hőszolgáltató Kft.	Dunaújváros	210	Dunaújvárosi
LINDSTRÖM Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	210	Székesfehérvári
Mezőfalvai Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Zrt.	Mezőfalva-Nagysismánd	209	Dunaújvárosi
Enyingi Agrár Zrt.	Mátyásdomb-Ágostonpuszta	207	Enyingi
DVG Dunaújvárosi Vagyonkezelő Zrt.	Dunaújváros	195	Dunaújvárosi
Aikawa Hungaria Elektronikai Kft.	Dunaújváros	194	Dunaújvárosi
REJLEK Metal & Stamping Fémlemezmegmunkáló, Szolgáltató Kft.	Mór	190	Móri
Magyar Hangszóró Rendszerek Ipari és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	179	Székesfehérvári
MÁV Vagon Vasúti Jármű Gyártó és Javító Kft.	Székesfehérvár	178	Székesfehérvári
ESAB-Mór Hegesztőanyaggyártó Kft.	Mór	175	Móri

DUNAFIN Gyártó és Szolgáltató Kft.	Dunaújváros	174	Dunaújvárosi
DARUSÍN Ipari Gyártó, Szerelő és Szolgáltató Kft.	Dunaújváros	169	Dunaújvárosi
Bericap Záródástechnikai Cikket Gyártó Bt.	Székesfehérvár	168	Székesfehérvári
ALUFE Fémszerkezeti Kft.	Székesfehérvár	167	Székesfehérvári
KARSAI ALBA Műanyagfeldolgozó Kft.	Székesfehérvár	167	Székesfehérvári
D-ÉG Thermoset Épületgépészeti Áruház Kft.	Dunaújváros	164	Dunaújvárosi
Kiss V. Jenő Művek Zrt.	Nagyvenyim	164	Dunaújvárosi
ALFA-NOVA Energetika, Fejlesztő, Tervező és Vállalkozó Kft.	Dunaújváros	158	Dunaújvárosi
BROOKS INSTRUMENT Kft.	Székesfehérvár	155	Székesfehérvári
FEJÉR-B.Á.L. Építő és Szolgáltató Zrt.	Felcsút	153	Bicskei
KRINE Kereskedelmi és Ipari Kft.	Székesfehérvár	145	Székesfehérvári
"FEHÉRVÁR F.C." Sportszolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	143	Székesfehérvári
DEPÓNIA Hulladékkezelő és Településtisztasági Nonprofit Kft.	Székesfehérvár	139	Székesfehérvári
Heitz Élfurnér Művek Gyártó és Kereskedelmi Kft.	Pusztaszabolcs	133	Dunaújvárosi
G.E.B.E. Belföldi- és Nemzetközi Árufuvarozó Kft.	Székesfehérvár	133	Székesfehérvári
"TECHNOCAR-MC-2003" Gépipari Kft.	Bicske	132	Bicskei
H.T.M. Magyar-Osztrák Ipari, Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt.	Székesfehérvár	131	Székesfehérvári
VÉD-SZ Védelmi és Általános Szolgáltató Kft.	Dunaújváros	125	Dunaújvárosi
Agárdi Farm Állattenyésztő és Növénytermelő Kft.	Seregélyes	125	Székesfehérvári
GALVÁNPLASTIK Műanyaggalvanizáló, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	125	Székesfehérvári
MEISER FERROSTE Ipari és Kereskedelmi Kft.	Dunaújváros	124	Dunaújvárosi
ALBA FIX Fuvarozó Kft.	Székesfehérvár	123	Székesfehérvári
ARANYBULLA Mezőgazdasági Zrt.	Székesfehérvár	121	Székesfehérvári
Bicskei Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Zrt.	Bicske	120	Bicskei
Mészáros és Mészáros Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Felcsút	120	Bicskei
DUNACELL Dunaújvárosi Cellulózgyár Kft.	Dunaújváros	120	Dunaújvárosi
XOMOX Magyarország Termelő Kft.	Székesfehérvár	119	Székesfehérvári
Swedex Hungária Kereskedelmi Ipari és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	119	Székesfehérvári
Zöld Bicske Nonprofit Kft.	Bicske	114	Bicskei
Pusztaszabolcsi Agrár Zrt.	Pusztaszabolcs	113	Dunaújvárosi
Búzakalász 66 Felcsút Mezőgazdasági Kft.	Felcsút	110	Bicskei
AMPER 99 Elektromos Kivitelező, Karbantartó és Kereskedelmi Kft.	Dunaújváros	101	Dunaújvárosi
BITTER-SZÚCS GARÁZS Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.	Mór	99	Móri
Cosma Alu Structures Kft.	Székesfehérvár	98	Székesfehérvári

Continus Nova Hulladékgazdálkodási és Vagyongazdálkodási Kft.	Székesfehérvár	98	Székesfehérvári
Huonker Hungária Kft.	Bicske	96	Bicskei
SPRINGFIELD Hungary Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	96	Székesfehérvári
MACHER-INVEST Ingatlanhasznosító Kft.	Székesfehérvár	96	Székesfehérvári
DUNANETT Dunaújvárosi Regionális Köztisztasági és Hulladékkezelő, Szolgáltató Nonprofit Kft.	Dunaújváros	93	Dunaújvárosi
AVIUM 2000 Baromfifeldolgozó Kft.	Besnyő	91	Dunaújvárosi
Annamajori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft.	Baracska	91	Martonvásári
SIBO Csomagolótechnikai Kft.	Lepsény	89	Enyingi
Molnár Norbert Intersped Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Sárszentmihály	89	Székesfehérvári
Szervizcentrum Fehérvár Haszongépjármű, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	87	Székesfehérvári
SEAWING Fejlesztő és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	86	Székesfehérvári
ÚTTÉPARK Útépitő és Mélyépítő Kft.	Székesfehérvár	85	Székesfehérvári
Alto Nyomda Nyomdaipari és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	85	Székesfehérvári
ALU-STYLE Alumínium Bútorszerelvény Gyártó Kft.	Székesfehérvár	84	Székesfehérvári
VRS Part HOTEL Kft.	Velence	83	Gárdonyi
Viszló Trans Fuvarozási és Szolgáltató Kft.	Csákvár	82	Bicskei
Kanczler Intertrans Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Sárszentmihály	81	Székesfehérvári
TT Intertrans Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Sárszentmihály	81	Székesfehérvári
Kovács Ádám Intertrans Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Sárszentmihály	79	Székesfehérvári
ELME Automatika Kft.	Székesfehérvár	79	Székesfehérvári
Tűzállótechnikai Szolgáltató Gyártó és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	79	Székesfehérvári
LIC - 2000 Vendéglátóipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Agárd	78	Gárdonyi
Molnár S Intertrans Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Sárszentmihály	78	Székesfehérvári
Falusi Bolt Kereskedelmi Kft.	Bicske	77	Bicskei
ALBA-KENYÉR Sütőipari Zrt.	Székesfehérvár	77	Székesfehérvári
Puskás Futball Club Kft.	Felcsút	76	Bicskei
T.O.M. Trans Duna Fuvarozási és Szállítmányozási Kft.	Dunaújváros	76	Dunaújvárosi
Szabó Intertrans Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Sárszentmihály	76	Székesfehérvári
LAUREL Számítástechnikai Kft.	Székesfehérvár	75	Székesfehérvári
POLYAX Alkatrész Gyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	74	Székesfehérvári
Hőtechnika Kőolajipari Kemenceépítő Kft.	Székesfehérvár	74	Székesfehérvári
SÁSKÁÉK Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Ercsi	72	Martonvásári
GUMIFLEX Nagy- és Kiskereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	72	Székesfehérvári
VT-ASYST Kft.	Székesfehérvár	72	Székesfehérvári

Stadler Magyarország Vasúti Karbantartó Kft.	Pusztaszabolcs	71	Dunaújvárosi
MEDIA MARKT Székesfehérvár Video TV Hifi Elektro Photo Computer Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	71	Székesfehérvári
HR Komplex Humán Szolgáltató és Tanácsadó Kft.	Székesfehérvár	69	Székesfehérvári
ERIGERON 1949 Mezőgazdasági, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Besnyő	68	Dunaújvárosi
ESZO Szerelő és Kereskedelmi Kft.	Ercsi	68	Martonvásári
Magyaralmási Agrár Zrt.	Magyaralmás	68	Móri
WM MARKET Kereskedelmi Vendéglátó Kft.	Mór	68	Móri
metaloBox Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	68	Székesfehérvári
Garzon Bútor Zrt.	Székesfehérvár	68	Székesfehérvári
KARSAI PLAST Műanyagfeldolgozó Kft.	Székesfehérvár	68	Székesfehérvári
R-KORD Építőipari Kft.	Felcsút	67	Bicskei
ENERGOTT Fejlesztő és Vagyonkezelő Kft.	Dunaújváros	67	Dunaújvárosi
ALPHA ZOO Kencek Első Hazai Állateledel és Felszerelés Kis- és Nagykereskedelmi Szaküzletlánc Kft.	Székesfehérvár	67	Székesfehérvári
TITAN-CNC Gyártástechnika Kft.	Sárkeresztes	66	Székesfehérvári
MASTERFOAM Gyártó és Kereskedelmi Kft.	Sárszentmihály	66	Székesfehérvári
Nijhof-Wassink Fuvarozó és Szállítványozó Kft.	Székesfehérvár	66	Székesfehérvári
Rathgeber Magyarország Ipari Alkatrészgyártó és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	66	Székesfehérvári
SOSO Földszer Földmunkát Gépesítő és Építőipari Szolgáltató Kft.	Csákvár	65	Bicskei
WORKING Ipari Termékeket Gyártó és Szolgáltató Kft.	Dunaújváros	64	Dunaújvárosi
Aranykorona Zártkörűen Működő Mezőgazdasági Részvénytársaság	Székesfehérvár	64	Székesfehérvári
Gázmodul-Weisz Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Sárbogárd	63	Sárbogárdi
VIBROTEAM Gyártó Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	62	Székesfehérvári
IK METÁL Termelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	62	Székesfehérvári
FERTILIA Agrokémiai és Logisztikai Kft.	Enying	61	Enyingi
DOLOMIT Kőbányászati Kft.	Gánt	60	Bicskei
Brunswick Bowling Magyarország Kft.	Székesfehérvár	60	Székesfehérvári
"BAKI-TRANS" Szállítványozó Kft.	Besnyő	58	Dunaújvárosi
SVAT Hungary Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	58	Székesfehérvári
KORONA Kereskedelmi és Vállalkozási Zrt.	Székesfehérvár	58	Székesfehérvári
Women's Secret Magyarország Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	56	Székesfehérvári
VERTIKÁL VKSZ Vagyonkezelő és Szolgáltató Zrt.	Polgárdi	55	Székesfehérvári
"DURAN-TRANS" Kereskedelmi és	Székesfehérvár	55	Székesfehérvári

Szolgáltató Kft.			
Prorag-Agrárcentrum Mezőgazdasági Termelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Ráckeresztúr	54	Martonvásári
MASTERPLAST Gyártó és Kereskedelmi Kft.	Sárszentmihály	54	Székesfehérvári
LINARDICS Lemezmegmunkáló, Felületkezelő és Kereskedő Kft.	Székesfehérvár Sóstó-Ipari Park	54	Székesfehérvári
TRIMETRIK Műanyagipari, Mérnöki és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	53	Székesfehérvári
MEGAKRÁN Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Mór	52	Móri
HONI-Coop Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	52	Székesfehérvári
GYURKAMION Belföldi és Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Mór	51	Móri
Alba Autómosó Kft.	Székesfehérvár	51	Székesfehérvári
Pélpusztai Mezőgazdasági Kft.	Szabadhídvég-Pélpusztza	50	Enyingi
"BRAUN" Kereskedő és Szállító Kft.	Székesfehérvár	48	Székesfehérvári
CPS Company Kft.	Székesfehérvár	48	Székesfehérvári
GIGA 2003 Gyártó Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	48	Székesfehérvári
Martonvásári Bázismag Vetőmagszaporító, Termeltető és Forgalmazó Kft.	Martonvásár	47	Martonvásári
Martin Metals Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	47	Székesfehérvári
VT ARTRANS Szállítmányozási Kft.	Székesfehérvár	47	Székesfehérvári
JACK FILTER HUNGÁRIA Kft.	Polgárdi	47	Székesfehérvári
GWE Budafilter Kft.	Mezőfalva	46	Dunaújvárosi
Cerazus Hungária Kertészeti Kft.	Mór	46	Móri
Semjén és Társai Mezőgazdasági Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Mezőszilas	46	Sárbogárdi
FEHÉRVÁR TRAVEL Idegenforgalmi, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	45	Székesfehérvári
VINCI Facilities Magyarország Kft.	Székesfehérvár	45	Székesfehérvári
FEJÉRDUNA-ÉP Építőipari Kft.	Dunaújváros	44	Dunaújvárosi
GEBOTECH Ipari és Szolgáltató Kft.	Polgárdi	44	Székesfehérvári
Makita Elektromos Kiszérumgyártó Kft.	Székesfehérvár	44	Székesfehérvári
AMPLIO AUTOMATIKA Kft.	Székesfehérvár	44	Székesfehérvári
VERTIKÁL Közszolgáltató Nonprofit Zrt.	Polgárdi	43	Székesfehérvári
CFS Hungária Ipari és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	43	Székesfehérvári
"Arany János" Mezőgazdasági Kft.	Alap	42	Sárbogárdi
Vass - Nyakas Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Iszkaszentgyörgy	42	Székesfehérvári
Eurowind Gépjárműalkatrész Gyártási és Forgalmazási Kft.	Székesfehérvár	42	Székesfehérvári
FEHÉR ALU Fémszerkezetgyártó és Forgalmazó Kft.	Székesfehérvár	42	Székesfehérvári
VIDEOTON Precíziós Szerszámgyártó és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	42	Székesfehérvári
SÁRRÉT Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Kft.	Szabadbattyán	41	Székesfehérvári
GEALAN HungaryPlast Kft.	Székesfehérvár	41	Székesfehérvári

NELSON FLOTTALÍZING Eszközberbeadó és Autóparkkezelő Kft.	Székesfehérvár	40	Székesfehérvári
UNICOMP Informatikai Kft.	Székesfehérvár	40	Székesfehérvári
Lajoskomáromi Győzelem Mezőgazdasági Kft.	Lajoskomárom	39	Enyingi
Kalória Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft.	Szabadbattyán	39	Székesfehérvári
VT-Rendszertechnika Gyártó és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	39	Székesfehérvári
ABLAKSZERKER Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	39	Székesfehérvári
Csákvári Mezőgazdasági Integrációs Zrt.	Csákvár	38	Bicskei
IDUMONT Kft.	Dunaújváros	38	Dunaújvárosi
"Dolomit 2002." Bányászati és Kereskedelmi Kft.	Kincsesbánya	38	Móri
ETB Freight International Kft.	Sárszentmihály	38	Székesfehérvári
KARAMET Hungary Kft.	Dunaújváros	37	Dunaújvárosi
NAGYKAR Nagykarácsonyi Termelő Szolgáltató Kft.	Nagykarácsony	37	Dunaújvárosi
PROCAR Kereskedelmi és Ügynöki Kft.	Székesfehérvár	37	Székesfehérvári
Great Lakes Hungary Kft.	Székesfehérvár	37	Székesfehérvári
RONEKO Ipari, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	37	Székesfehérvári
BB-TRUCK 2003 Fuvarozó, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Sárbogárd	36	Sárbogárdi
FEHÉRÉP Építőipari és Kereskedelmi Fővállalkozó Kft.	Székesfehérvár	36	Székesfehérvári
MIPA Hungária Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	36	Székesfehérvári
"AMBACH" Fuvarozó és Kereskedelmi Kft.	Ráckeresztúr	35	Martonvásári
JK Horsetrucks Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Iszkaszentgyörgy	35	Székesfehérvári
Martin Metal Product Fémkereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	35	Székesfehérvári
ALBA MOLARIS Élelmiszeripari és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	35	Székesfehérvári
CARGOBULL SZERVIZ Pótkocsi és Felépítmény Javító Kft.	Bicske	34	Bicskei
Etyeki Tűzép Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Etyek	34	Bicskei
TILLA-TRANS Nemzetközi Árufuvarozási Kft.	Nagyvenyim	34	Dunaújvárosi
Böhlhoff Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	34	Székesfehérvári
FEHÉRVILL-ÁM Villamosenergia-ipari Szerelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	34	Székesfehérvári
"ÓZON" Környezetvédelmi Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	34	Székesfehérvári
PALKOVICS-TRANS Nemzetközi Áruszállító Kft.	Csór	33	Székesfehérvári
Ugrits és Szabó Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	33	Székesfehérvári
INTEREX-WAGA Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	33	Székesfehérvári
EUROMIX NK Műszaki, Kereskedelmi Kft.	Dunaújváros	32	Dunaújvárosi
ALAP-ÉP Építőipari, Mezőgazdasági, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Nagykarácsony	32	Dunaújvárosi

Patika Profi Dél Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	32	Székesfehérvári
MAXTERM Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	32	Székesfehérvári
"HELIANTHUS" Növénytermelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Adony	31	Dunaújvárosi
GLASHÜTTER Lakatos és Szerelőipari Kft.	Kápolnásnyék	31	Gárdonyi
Búzakalász Mezőgazdasági Kft.	Füle	31	Székesfehérvári
Patika Profi Észak-kelet Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	31	Székesfehérvári
ARCONIC EURÓPAI KERÉKTERMÉK Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	31	Székesfehérvári
ETIK Gyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Mór	30	Móri
SÁG-ÉPÍTŐ Zrt.	Székesfehérvár	30	Székesfehérvári
Patika Profi Delta Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	30	Székesfehérvári
Autó Bartex Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	29	Székesfehérvári
Knauf Industries Hungary Csomagolástechnika Kft.	Székesfehérvár	29	Székesfehérvári
METAFORG-TEC Gépgyártó és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	29	Székesfehérvári
Garzon Bútor Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	28	Székesfehérvári
DUNAFÉM 95 Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	28	Székesfehérvári
Patika Profi Nyugat Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	28	Székesfehérvári
PRINCIP Automatikai és Informatikai Kft.	Székesfehérvár	28	Székesfehérvári
BCL Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	28	Székesfehérvári
Csákvári Agrár Kft.	Csákvár	27	Bicskei
LIMELOG Logisztikai Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Dunaújváros	27	Dunaújvárosi
MasterPrint Jelöléstechnika Mérnöki Tanácsadó és Szolgáltató Kft.	Ivácsa	27	Dunaújvárosi
PRODIÁK Iskolaszövetkezet	Székesfehérvár	27	Székesfehérvári
Nehéz Kő Kereskedelmi, Logisztikai és Szállítványozó Kft.	Székesfehérvár	27	Székesfehérvári
Patika Profi Alfa Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	27	Székesfehérvári
Patika Profi Gamma Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	27	Székesfehérvári
HERCEGHALOM INTERAT Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.	Bicske	26	Bicskei
ALOIS STEINER Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Bicske	26	Bicskei
Alba-Zöchling Nemzetközi Szállítványozási és Fuvarozási Kft.	Székesfehérvár	26	Székesfehérvári
Patika Profi Észak Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	26	Székesfehérvári
SHS-ÉPÍTŐ Tervező és Kivitelező Kft.	Székesfehérvár	26	Székesfehérvári
"DODO-2457" Kereskedelmi és Fuvarozási Bt.	Adony	25	Dunaújvárosi

ANTKER-BAU Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	25	Székesfehérvári
R-STEEL Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Rácalmás	24	Dunaújvárosi
DUVIÉP 2000 Építőipari és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	24	Székesfehérvári
ROZS ÉS TÁRSA Építőipari Kft.	Székesfehérvár	24	Székesfehérvári
CSOSCH Lapszerkesztő és Rejtvénykészítő Bt.	Szabadbattyán	23	Székesfehérvári
VELENCE-MEAT Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	23	Székesfehérvári
AXIAL Létragyártó Kft.	Székesfehérvár	23	Székesfehérvári
TECHNO-TRADE - 1. Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	23	Székesfehérvári
SCHMITZ CARGOBULL MAGYARORSZÁG Kereskedelmi Kft.	Bicske	22	Bicskei
BACKERFIELD Élelmiszerkereskedelmi Kft.	Kisláng	22	Enyingi
Szabadegyházi Agrár Zrt.	Szabadegyháza	22	Gárdonyi
GREINER Packaging Ipari és Szolgáltató Kft.	Seregélyes	22	Székesfehérvári
Barta Autó 2000 Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	22	Székesfehérvári
PLANT-ORIENT 2002 Építőipari Építőipari, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Felcsút	21	Bicskei
ÉPDUFERR Építőipari-Szolgáltató-Management Zrt.	Dunaújváros	21	Dunaújvárosi
"ÉGT" Élelmiszeripari Gépgyártó és Technológia Szerelő Kft.	Szabadegyháza	21	Gárdonyi
Patika Profi Kelet Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	21	Székesfehérvári
Patika Profi Dél-nyugat Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	21	Székesfehérvári
E-ELEKTRA Hulladékfeldolgozó Zrt.	Dunaújváros	20	Dunaújvárosi
Tabako Duna Bt.	Dunaújváros	20	Dunaújvárosi
KUMIN TANK Kereskedelmi Kft.	Nagyvenyim	20	Dunaújvárosi
BULATH - SPED Fuvarozási Kft.	Ercsi	20	Martonvásári
Sárrét-Plast Vagyonkezelő Zrt.	Sárbogárd	20	Sárbogárdi
AGROKÉMIA Mezőgazdasági Szolgáltató Kft.	Aba	20	Székesfehérvári
"WOLF AUTO" Gépjármű Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	20	Székesfehérvári
Patika Profi Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	20	Székesfehérvári
Patika Profi Észak-nyugat Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	20	Székesfehérvári
Fejér megye összesen	65 731 fő		

5. A nyilvántartott álláskeresők

A 2017. szeptember 30-i zárónapi adatok alapján Fejér megyében 8.435 fő szerepelt a Fejér Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályának regisztrációjában, amelynek 56,1%-át (4.735 fő) a női álláskeresők teszik ki, míg a férfiak 43,9%-ban (3.700 fő) vannak jelen a nyilvántartásban. Az előző év azonos időszakához Fejér megyében 508 fővel (-5,7%-kal) csökkent a létszám.

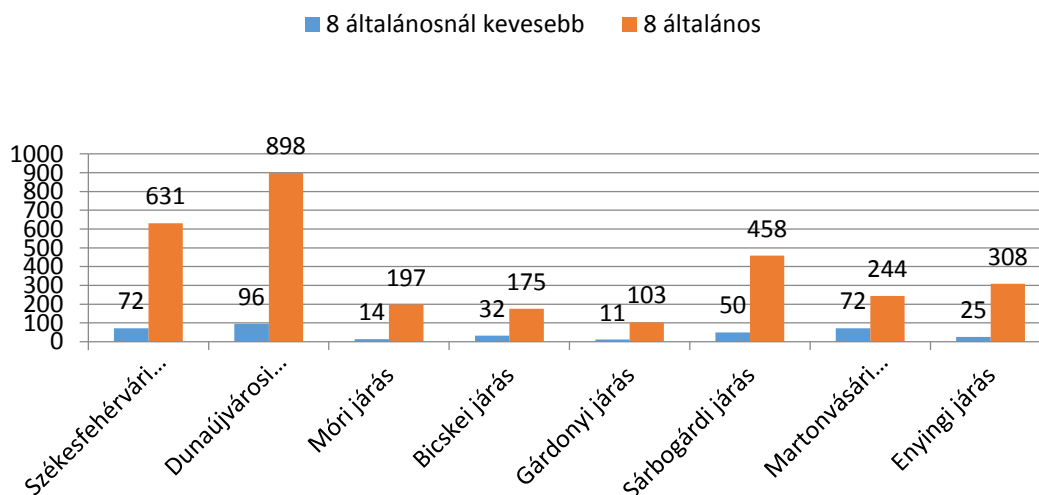
A múlt hónaphoz képest a megye községeinek majd mindegyikében nőtt az álláskeresők száma. A legjelentősebben, 29 fővel Gárdony térségében figyelhető meg az álláskeresői létszám növekedése, majd Sárbogárd, Martonvásár és Enying községe követi, ahol 20 fő körüli mértékben nőtt az álláskeresői létszám, míg Bicske térségében 11 fő a növekedés nagysága. A többi községben a létszám csökkenése figyelhető meg, ami Székesfehérváron 47 fő, Dunaújvárosban 18 fő és Mórban 11 fő. A legnagyobb arányban, 2,1%-kal Mórban fogyott a létszám és 8,4%-kal Gárdonyban emelkedett a számuk.

A nyilvántartott álláskeresők gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya szeptemberben 4,2%, az előző havival éppen megegyező.

5.1 Alacsony iskolai végzettségűek

A 2017. szeptember 30-i adatok alapján az iskolai végzettség szerinti összetételt tekintve elmondható, hogy a regisztrált álláskeresők 40,1%-át (3384 fő) teszi ki az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők aránya, ebből 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők 35,7% (3014 fő), illetve az alacsony iskolai végzettséggel nem rendelkezők aránya 4,4% (372 fő). A járási szintű különbségeket vizsgálva megállapítható, hogy számukat tekintve a legtöbb alacsony iskolai végzettségű regisztrált álláskereső a Dunaújvárosi járásban, míg a legkevesebb a gárdonyi járásban van, azonban az adott járás álláskeresőin belüli arányukat tekintve legrosszabb helyzetben a Sárbogárdi járás van, itt az álláskeresők 57,1%-a max. 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik. A Martonvásári járásban ez az arány 54,3%, az Enyingi járásban 51,7%, a Bicskei járásban 41,6%, a Móri járásban 41,1%, a Dunaújvárosi járásban 39,2%, a Gárdonyi járásban 30,5%, illetve a Székesfehérvári járásban 29,3%.

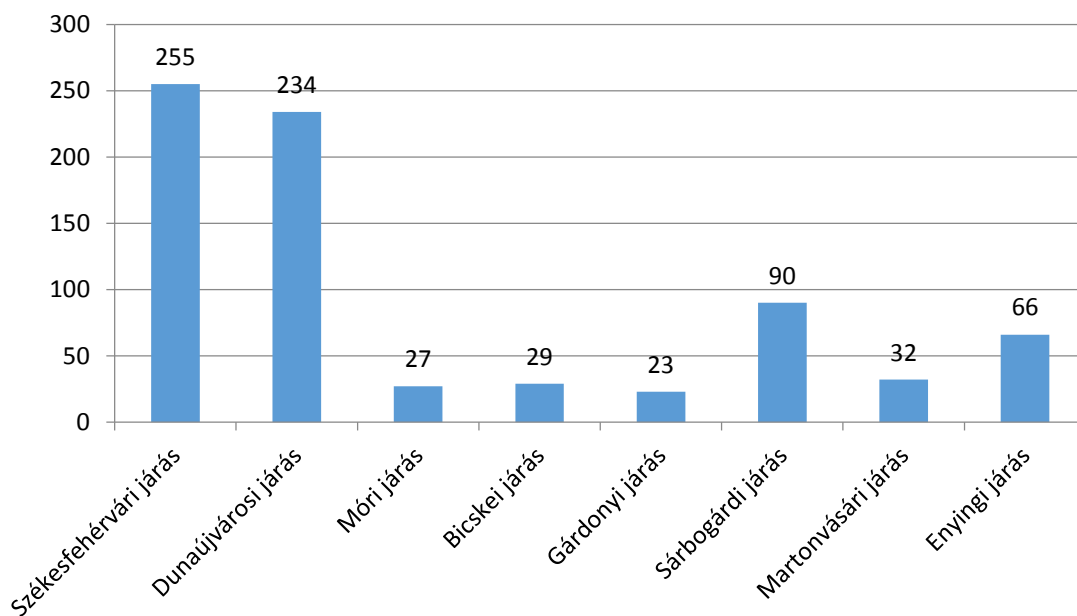
Az alacsony iskolai végzettségűek járási szintű megoszlása Fejér megyében 2017. szeptember 30-án (fő)

5.2 A 25 év alatti fiatalok, vagy 30 év alatti pályakezdő álláskeresők

A pályakezdők száma ez év szeptemberében megyei szinten 756 fő, amely az előző hónaphoz képest 123 fővel (19,4%-kal) több, ugyanakkor az előző év azonos időszakához viszonyítva 92 fővel (10,8%-kal) kevesebb. Fejér megyében a pályakezdők aránya az álláskeresőkön belül 9,0 %, amely az előző havinál 1,5%-ponttal magasabb, illetve az előző év azonos időszakához képest 0,5%-ponttal alacsonyabb arányt jelent. Járásonkénti megoszlásukat tekintve elmondható, hogy az álláskeresői létszámon belüli arányuk 5,8-10,6% között mozog. A legalacsonyabb arány a Bicskei járásban figyelhető meg, míg a legmagasabb érték a Székesfehérvári járásban.

A pályakezdő álláskeresők járási szintű megoszlása Fejér megyében 2017. szeptember 30-án (fő)

A nemek arányát tekintve a pályakezdő álláskeresők körében 57,4%-ban (434 fő) vannak jelen a nők, míg 42,6%-ban (322 fő) a férfiak.

Az iskolai végzettség szerinti összetételt tekintve elmondható, hogy 33,6%-ot (254 fő) tesz ki a 8. általános iskolai végzettséggel (235 fő, 31,1%), illetve alacsonyabb iskolai végzettséggel nem rendelkezők (19 fő, 2,5%) aránya.

A középfokú végzettségű pályakezdők összesen 138 fővel (18,3%) vannak jelen a megyei nyilvántartásban, míg a középszintű végzettségűek száma 328 fő (43,4%), amelyből a szakközépiskolát és technikumot végzettek együttes száma 191 fő (25,3%) és a gimnáziumot végzetteké 137 fő (18,1%).

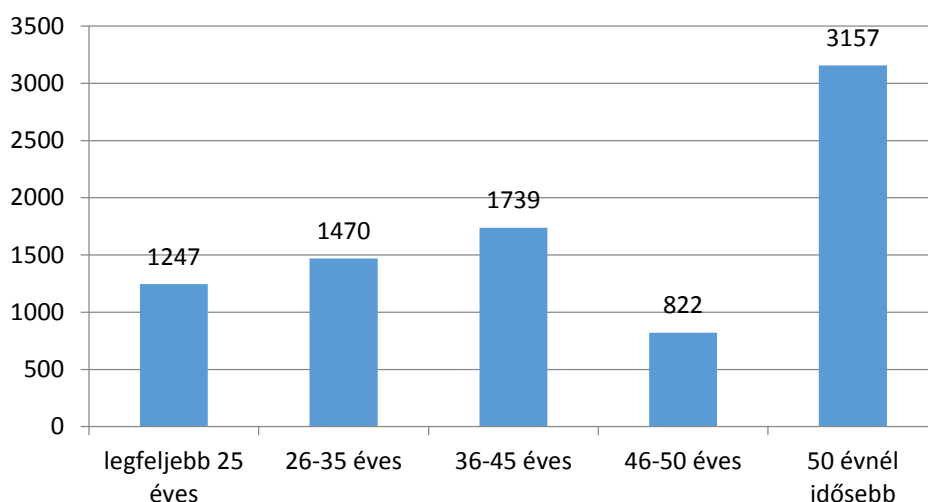
A felsőfokú iskolai végzettséggel bírók (főiskola, egyetem) száma mindösszesen 36 fő (4,8%).

A pályakezdő álláskeresők 84,4%-a (638 fő) legfeljebb 6 hónapja, 8,6%-a (65 fő) 7-12 hónapja és 7%-uk (53 fő) már több mint 12 hónapja szerepel folyamatosan a regisztrációban.

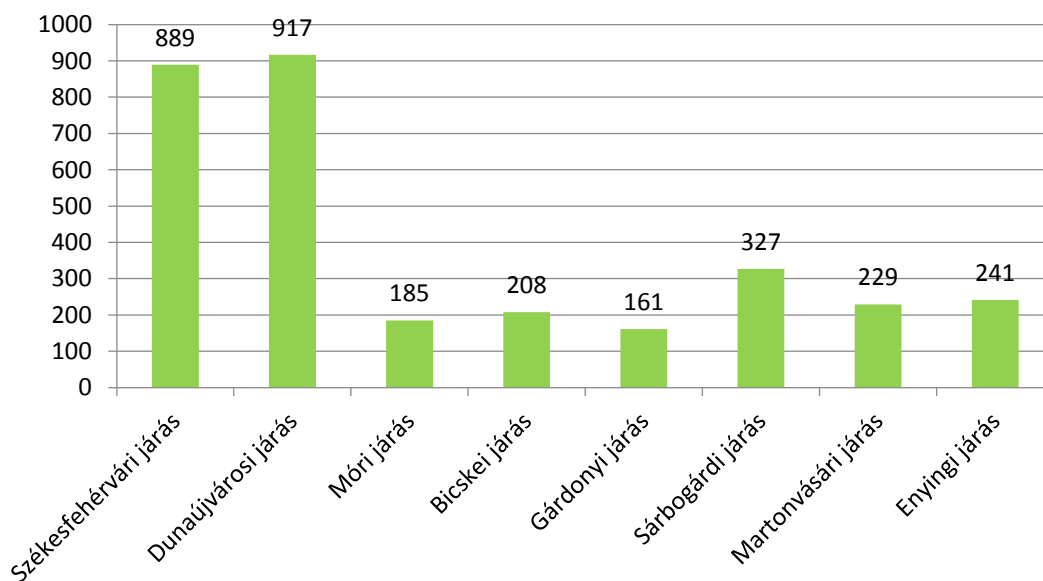
5.3 Az 50 év feletti munkanélküliek

Az életkor szerinti összetétel alapján 2017 szeptemberében az állomány 14,8%-a (1247 fő) legfeljebb 25 éves, a 26-35 évesek aránya 17,4% (1470 fő), a 36-45 éveseké 20,6 % (1739 fő), a 46-50 éveseké 9,7% (822 fő), míg az 50 évesnél idősebbek aránya 37,4% (3157 fő). Az 50 év felettek aránya az összes álláskeresők számának több mint egyharmadát teszi ki, illetve a 2017. évi adatokat végigtekintve elmondható, hogy az 50 év feletti álláskeresők létszáma egész évben 37-39,4%-ot képvisel a megye összes álláskeresői létszámán belül, amely igen magas arány.

**Álláskeresők életkori megoszlása Fejér megyében
2017. szeptember 30-án (fő)**

Az 50 éven felüliek járási szintű megoszlása Fejér megyében 2017. szeptember 30-án (fő)

5.4 GYED-ről, GYES-ről, ápolási díjról visszatérők, vagy legalább egy gyermeket egyedül nevelő felnőttek

Megyei szinten összesen 77 olyan személy van, akik valamilyen anyasági ellátásban részesülnek (GYES, GYED, TGYAS), és regisztrált álláskeresőként vannak regisztrálva a nyilvántartásban. Legtöbbször a Székesfehérvári és a Dunaújvárosi járásban találhatóak az ilyen álláskeresők, míg a kisebb járások közül főleg az Enyingi járásban regisztráltatták magukat. Ápolási díjról ez évben nem volt visszatérő álláskeresőnk, és a múlt évben is csak egy fő.

	Székesfehérvári járás	Dunaújvárosi járás	Móri járás	Bicskei járás	Gárdonyi járás	Sárbogárdi járás	Martonvásári járás	Enyingi járás	Fejér megye
GYES-en lévő	17	12	1	1		4	7	12	54
GYED-en lévő	2								2
GYET-ben részesül	8	10						3	21
anyasági ellátást kap	27	22	1	1		4	7	15	77

Forrás: Fejér Megyei Kormányhivatal, 2017. szeptember

5.5 Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők

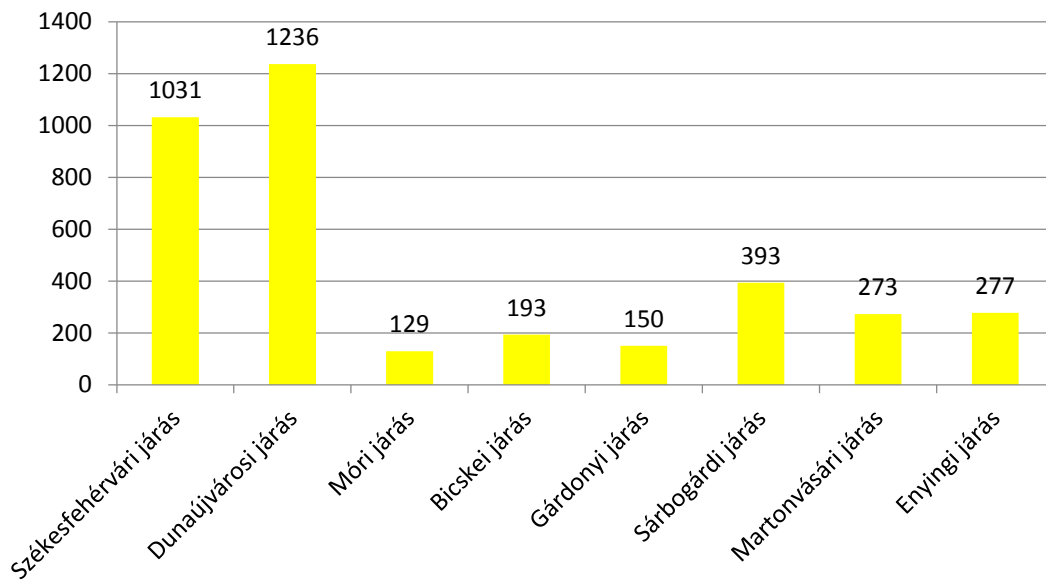
Fejér megyében 2017. szeptember végi záró adatok szerint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban 1851 fő részesült, ebből 72 fő pályakezdő, illetve 1779 fő nem pályakezdő álláskereső. A járások közül kiemelkedik a Dunaújvárosi járás, ott összesen 676 fő részesült ilyen támogatásban, illetve a Sárbogárdi járás mellett még az Enyingi és a Martonvásári járásban részesültek nagyobb arányban.

	Székesfehérvári járás	Dunaújvárosi járás	Móri járás	Bicskei járás	Gárdonyi járás	Sárbogárdi járás	Martonvásári járás	Enyingi járás	Fejér megye
foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő pályakezdő (fő)	9	29	1	4	2	16	5	6	72
foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő nem pályakezdő (fő)	154	647	98	97	62	241	151	157	1779
Összesen	163	676	99	101	64	257	156	163	1851

5.6 Tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek (a munkanélküliségben töltött időtartamba az álláskeresés és a közfoglalkoztatásban történő részvétel időtartama is beszámítható)

A nyilvántartott álláskereső 56,8%-a (4793 fő) legfeljebb 6 hónapja, 16,2%-a (1369 fő) 7-12 hónapja és 26,9%uk (2273 fő) már több mint 12 hónapja szerepel folyamatosan a regisztrációban. Ez utóbbi érték 0,5%-ponttal alacsonyabb az egy hónappal korábbinál. A megyei átlagot a Dunaújvárosi, a Martonvásári és a Sárbogárdi járásban haladja meg a tartós munkanélküliek aránya, azaz ezeket a térségeket fenyegeti a legnagyobb veszély a munkanélküliekkel kapcsolatos problémák konzerválódására.

A tartós munkanélküliek járási szintű megoszlása Fejér megyében 2017. szeptember 30-án (fő)

6. A munkanélküliek támogatása, a foglalkoztatást elősegítő programok

6.1. Központi munkaerő-piaci programok

6.1.1 A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében nyújtott aktív munkaerő-piaci eszközök, szolgáltatások

Olyan támogatási eszközök alkalmazását tartjuk kívánatosnak, amelyek Fejér megye eltérő munkaerő-piaci, gazdasági sajátosságaihoz igazítottan és a leendő munkáltatókon keresztül közvetetten kínálnak alternatívát a hátrányos helyzetű célcsoportba sorolható személyek munkaerő-piaci státuszának kedvezőbb irányú alakításában. A munkaerő-piaci program erőssége, hogy egy személy esetén nemcsak egy támogatási programelem alkalmazható, hanem további olyan támogatási programelem is hozzárendelhető, amellyel a résztvevő munkaerő-piaci integrációja hatékonyabban segíthető.

A legfeljebb kilencven napos munkatapasztalat-szerzés támogatás - amely 100%-os bérköltség támogatás - egyaránt kedvező lehetőséget kínál a foglalkoztató és a munkavállaló számára. Ezen időszak alatt a munkáltató meggyőződhet a munkavállaló képességeiről, a munkavállaló pedig a korábban szerzett szakmai tapasztalatai valós munkakörülmények közötti alkalmazhatóságának mértékéről.

Erre ráépíthető és a munkaerő-piaci integrációt előmozdító, nyújtható támogatás a bértámogatás, amely sem a támogatási összegben, sem a támogatási és a továbbfoglalkoztatási időtartamot együttesen véve nem lépi túl az egy főre biztosítható költséget és az egyéni programban ajánlott időhatárt.

Az ismertetett konstrukciókon kívül a bérköltség támogatás (de minimis) önállóan is nyújtható támogatási elem a programban. A bértámogatás szempontjából nem hátrányos helyzetűek számára de minimis jogcímen lehet a projekt keretében támogatást nyújtani.

Növelve a célcsoport munkavállalási esélyeit és mobilitási hajlandóságát, a leendő munkaadó és a résztvevő számára munkába járás útiköltsége is elszámolható a programban, ha a résztvevő a lakóhelye/tartózkodási helye és a foglalkoztatás helyszíne között tömegközlekedési eszközt vesz igénybe.

Célunk a munkaerő megyén belül tartása, a megyei foglalkoztatási szint növelése, ezért a lakhatási támogatáshoz a lehető legalacsonyabb létszámot és költséget rendeltük.

A foglalkoztatást elősegítő képzésben történő részvétel támogatása (képzési költség; képzéshez kapcsolódó helyi/helyközi utazás; keresetpótló juttatás) hangsúlyos elem a költségvetésben.

Ez az eszköz lehetőséget kínál a felzárkózásra és elhelyezkedési esély növelésére, így erre figyelemmel olyan képzési programok megvalósítása a cél, amelyek kedvező időtartam alatt biztosítják a foglalkoztatói igények kielégítését.

A költségvetésben tervezett munkaerő-piaci szolgáltatások készítik elő a programban igénybe vehető támogatási programelemeket. Valószínűsítve a célcsoport kedvezőtlen

munkaerő-piaci jellemzőiből, alacsonyabb minőségéből fakadó hátrányokat, kiemelten preferáljuk a mentori szolgáltatást, amely a résztvevők egyedi igényeire alapoz és a program több szakaszában is alkalmazható.

Ezzel összhangban a kormányhivatal, mint konzorciumi partner belső erőforrására támaszkodva-, és figyelemmel a célcsoport munkaerő-piaci jellemzőire - a munkatanácsadás, az újraorientáló, illetve a reintegráló csoportos foglalkozás, a munkavállalói kulcsképeségeket és kulcskompetenciákat fejlesztő csoportos foglalkozás egyaránt indokolt szolgáltatás lehet. A munkáltatói kapcsolattartás/munkaközvetítés, mint szolgáltatás kifejezetten szükséges, tekintve, hogy a helyben kialakított munkáltatói kapcsolatrendszer fontos bázisa és a későbbi foglalkoztatás eredményességének egyik alapköve.

Kiegészítve a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat humán kapacitását, kiemelten a mentori szolgáltatást és a munkáltatói kapcsolattartást, de emellett több csoportos foglalkozást is (előzetesen tervezetten pl. a motivációs csoportos tréninget, az újraorientáló foglalkozást, a reintegráló csoportos foglalkozást, stb.) kormányhivatalon kívüli szervezet is nyújtja.

Biztosítva a munkaerő-piaci szolgáltatások széleskörű és mobilis hozzáférését, ehhez társítható útiköltség finanszírozását is megjelenítettük a felmerülő költségek között.

6.1.2 Munkaerő-piaci szolgáltatások és profiling kapcsolata a munkaerő-piaci programban

Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat szolgáltatásainak minőségi fejlesztése-, és szolgáltatási kínálatának bővítése elengedhetetlen és ezen elvárásokkal egyidejűleg, ily' módon egyrésztől sürgetőleg hatnak a nyilvántartásban szereplő álláskeresők munkaerő-piaci helyzetének javítását illetően, másrésztől a jövőben esetlegesen várható új irányvonalak, elképzelések kezelését érintően is.

Ezt a kihívást szem előtt tartva valós-, lehetőleg hosszú távú megoldásokat és kitörési pontokat kell találni, amelyek értékállóak lesznek a jövőben prognosztizálhatóan bekövetkező változások mellett is, ugyanakkor tapasztalatai, módszertana könnyebben adaptálhatóak egy új, fejlődő rendszerben.

Ismerve az álláskeresői állomány összetételét, egy korábbi elemzésben értékelt területek gyengeségeit, hiányosságait, megállapítható, hogy a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban olyan szolgáltatások beépítése szükséges, amelyet eddig vagy kapacitáshiányosan lehetett csak megoldani, vagy egyáltalán nem jelentek még meg nyújtható szolgáltatásként, de ahhoz, hogy az álláskeresők egyéni munkaerő-piaci előmenetelét biztosítani lehessen, szükségessé válik bizonyos többletszolgáltatások beépítése.

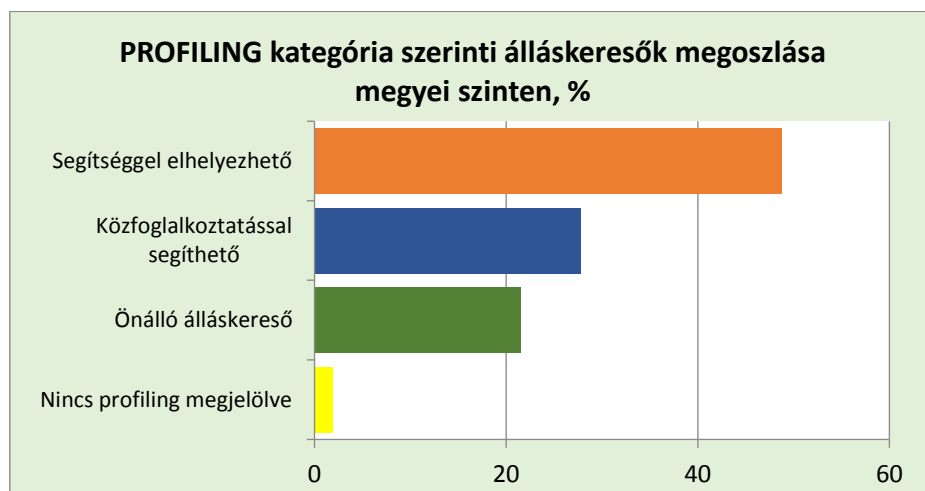
A profiling rendszer és az egyéni cselekvési terv (a továbbiakban: ECST) bevezetése az uniós források felhasználásának előfeltétele, ezen ex-ante feltétel teljesítését Magyarország a Partnerségi Megállapodásban 2015. december 31-ig vállalta.

A kategorizálás (profiling) olyan ügyfélszolgálati munkát támogató eszközrendszer, amely célja, hogy az ügyfelek mielőbbi elhelyezkedésük érdekében objektív tényezőik alapján, a szükségleteikhez mértén szabályozott módon juthassanak hozzá a számukra megfelelő szolgáltatásokhoz és támogatásokhoz.

A profiling rendszer eredményeként azonosításra kerülnek az ügyfelek, az alábbi kategóriák szerint:

- akik önállóan (illetve közvetítési segítséggel) elhelyezkedni képes ügyfelek;
- akik támogatással, munkaerő-piaci szolgáltatással az elsődleges munkaerőpiacra segíthető ügyfelek;
- akiket az illetékes járási hivatal rendelkezésre álló eszközei segítségével csak hosszú távon, nagy segítséggel tud az elsődleges munkaerőpiacon való foglalkoztatáshoz segíteni, így nagy részük számára a közfoglalkoztatás lehetősége biztosítható.

Az alábbi grafikon szemlélteti a Fejér megyében lévő nyilvántartott álláskeresők profiling besorolását, az egyes kategóriák megoszlását

Megjegyzés: a grafikon adatai a 2017. szeptember állapotot tükrözik

A grafikon azt az összetételt láttatja, hogy a regisztrációkban szereplő ügyfelek milyen arányban önállóan elhelyezkedők, milyen arányú azon ügyfelek száma, akik segítséggel (támogatással, munkaerő-piaci szolgáltatással) helyezhetőek vissza az elsődleges munkaerő-piacra, és mekkora azoknak az ügyfeleknek a hányada, akik számára – egyelőre – a közfoglalkoztatásban történő elhelyezés nyújthat segítséget és csak hosszú távon, nagy segítséggel tudnak tartósan munkát vállalókká válni az elsődleges munkaerő-piacon.

Megyei szinten a grafikon az alábbiakat láttatja:

- a nyilvántartásunkban szereplő ügyfelek nagy része segítséggel elhelyezhető (3. kategória), akiket támogatással, munkaerő-piaci szolgáltatással lehet segíteni a munkaerő-piaci elhelyezkedésben;
- a következő csoportot a közfoglalkoztatásra javasoltak alkotják (3. kategória), csak hosszú távon, nagy segítséggel helyezhetőek vissza a munkaerő-piacra;
- az állomány legkisebb hányadát alkotják azok az ügyfelek, akik önállóan képesek elhelyezkedni (1. kategória) a munkaerő-piacon;

A fentiekből következően, valamint ismerve az álláskeresői állomány jellemzőit (alacsony munkavállalási készség szint, kulcskompetenciák hiánya, alacsony motivációs szint..stb.),

kiemelt fontosságú a nyújtható szolgáltatások körének bővítése, részint a kormányhivatal belső erőforrása révén, részint a kormányhivatalon kívüli szervezet segítségével.

A Fejér Megyei Kormányhivatal több uniós program eredményes megvalósításában is érdekelt, amelyek az alábbi aktív munkaerő-piaci eszközök elérésével segítik az álláskeresőket nyílt munkaerő-piaci re-/integrációját.

6.1.3 GINOP-5.1.1-15 „ÚT A MUNKAERŐPIACRA!”

A projekt célja:

- egyrészt az álláskeresőket és inaktívakat, különösen az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztathatóságának javítása, nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedésének támogatása,
- másrészt a közfoglalkoztatásból a versenyszférába való átlépés elősegítése azon közfoglalkoztatottak esetében, akik képessé tehetőek és készek munkát vállalni a versenyszférában.

A projekt célcsoportjai között a 25-64 év közöttiekben belül megtalálhatóak az alacsony iskola végzettséggel rendelkezők, a 25-30 év közötti pályakezdők, az 50 év feletti álláskeresőket, a gyermekgondozás/hozzátartozó ápolását követő újrakezdés nehézségeivel küzdők, a tartósan (legalább 6 hónapja) nyilvántartott álláskeresőket, valamint a közfoglalkoztatásból a versenyszférába visszavezethetőket egyaránt.

A kiemelt program konzorciumvezetője a Nemzetgazdasági Minisztérium. Ennek sikeres megvalósításában a Fejér Megyei Kormányhivatal konzorciumi partnerként vesz részt.

Megvalósítás időtartama: 2015. október 1. – 2018. december 31.

A projekt 100%-ban finanszírozza a résztvevők képzési és vizsgadíját, a képzés idejére a résztvevőknek keresetpótló juttatást biztosít. A képzés helyszínére történő utazás elősegítése érdekében helyi, illetve helyközi utazási támogatást nyújt az ügyfelek részére.

A programban résztvevők foglalkoztatása után a munkáltatók részére bér- és bérköltség támogatás biztosítható, valamint támogatható az ügyfelek vállalkozóvá válása is. A foglalkoztatáshoz kapcsolódva támogatható a helyközi utazási költség is.

Lakhatási támogatás finanszírozása is lehetséges, melynek célja annak megkönnyítése, hogy az álláskeresőket munkaerő-piaci helyzetük javítása érdekében olyan munkalehetőséget is elfogadjanak, amely esetében a munkavégzés helye az állandó lakóhelyüktől távol van.

6.1.4 Az IGR mint rendszer, és a GINOP-5.2.1-14 „Ifjúsági Garancia” projekt keretében adható támogatások

Az Ifjúsági Garancia Rendszer alapja az Európai Tanács 2013. április 22-i ajánlása, mely szerint a tagállamoknak el kell érni, hogy „valamennyi 25 év alatti fiatal a munkahelye elvesztését vagy a formális tanulás befejezését követő négy hónapos időszakon belül színvonalas állásajánlatot kapjon, illetve további oktatásban, tanulószerveződéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben részesüljön.”

Támogatási formák a GINOP-5.2.1-14 program keretében

A programban dolgozó Ifjúsági tanácsadók által a humánszolgáltatások széles köre elérhető a fiatalok számára, valamint a személyes mentori segítség is biztosított az ügyfeleknek.

A projekt 100%-ban finanszírozza a résztvevők képzési és vizsgadíját, a képzés idejére a résztvevőknek keresetpótló juttatást biztosít. A képzés helyszínére történő utazás elősegítése érdekében helyi, illetve helyközi utazási támogatást nyújt az ügyfelek részére.

A programban résztvevők foglalkoztatása után a munkáltatók részére különböző konstrukciókban bér- és bérköltség támogatás biztosítható, valamint támogatható az ügyfelek vállalkozóvá válása is. A foglalkoztatáshoz kapcsolódva támogatható a helyközi utazási költség is.

Lakhatási támogatás finanszírozása is lehetséges, melynek célja annak megkönnyítése, hogy az álláskereső munkaeő-piaci helyzetük javítása érdekében olyan munkalehetőséget is elfogadjanak, amely esetében a munkavégzés helye az állandó lakóhelyüktől távol van.

6.1.5 Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program-6.1.1-15 „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése”

A projekt célja a felnőtt lakosság, kiemelten a közfoglalkoztatásban résztvevők képzettségi színvonalának növelése, a közfoglalkoztatásban résztvevők számára a továbblépés, illetve az elsődleges munkaerőpiacon történő elhelyezkedés lehetőségének megteremtése.

A további képzéseken való részvétel, valamint a munkaerő-piaci előrejutás érdekében kompetenciák megszerzésének támogatása.

A célok között szerepel a felnőttképzésben résztvevők számának és arányának növelése, a felnőttek tanulási kedvének javítása, a munkaadók szakképzett munkaerővel való jobb ellátása.

Összességében a projekt célkitűzése a magyar gazdaság versenyképességének javítása, a piaci elvárásoknak való magasabb színvonalú megfelelés érdekében.

A projekt időszak: 2015.12.01 - 2018.12.31.

A projekt keretében kiemelt elvárás, hogy folyamatosan figyelemmel kell kísérni a változó munkaerő-piaci igényeket, és a felkínált képzések listáját (a képzési jegyzéket) szükség szerint módosítani kell.

Ügyelni kell arra, hogy a lehetséges képzési kimenetek között jelenjen meg a munkáltatói igényre épülő képzés támogatása, azaz a munkaerő-piaci kereslettel rendelkező szakképesítések megszerzésének támogatása.

A projekt célcsoportja a közfoglalkoztatási jogviszonyban vagy munkaviszonyban állók.

A képzéshez nyújtható támogatások: képzési költség és vizsgadíj, egészségügyi alkalmassági vizsgálatok és egyéb, a képzéssel összefüggésben előírt, a képzés elvégzéséhez szükséges speciális vizsgálat és kapcsolódó védőoltás költsége. Ezen felül nyújtható még a képzéshez kapcsolódó (helyi/helyközi) utazási költségek az állandó, vagy bejelentett tartózkodási hely és a képzés helye közötti útiköltség vonatkozásában.

6.2. Atipikus, innovatív és tranzit típusú foglalkoztatási programok a megyében

A korábbi foglalkoztatási paktumok mellett a megyében alternatív, vagy innovatív foglalkoztatási programok 2010 után indultak el, elsősorban az ÚSZT keretei között. 2010-ben kidolgozásra került projektek a TAMOP 1.4.3-10/2 az innovatív, kísérleti foglalkoztatási kezdeményezéseket szolgálták. Az „Egy mindenkiért, mindenki egy célért” című modellprojekt célja egy innovatív szociális gazdasági modell kidolgozása és működtetése volt, amely egyrészt szolgált volna a helyi munkaerő-piaci helyzet javítását, másrészt hiánypótló szociális szolgáltatásokat nyújtott volna a térségben. A célcsoport elsősorban a 25-55 éves álláskereső nők, akik kellően motiváltak a szociális gondozói szakma megismerésére és elsajátítására. A „Kell még egy szalmaszál!” elnevezésű projekt célja szintén a szociális gazdaságon belül egy olyan szolgáltatás kialakítása volt, mely egyszerre szolgált a munkahelyteremtés, a környezeti fenntarthatóság és az építőiparban megváltozott munkaképességű emberek munkaerő-piaci integrációját egy új építési technológia, a minősített szalmaházak építéséhez szükséges művezetők képzésére, egyéni fejlesztésük és egy nonprofit építőipari vállalkozás létrehozásával. Ezek a művezetők közcélú és közhasznú foglalkoztatottakat irányítva ingatlanok fejlesztését, létrehozását segítették volna a szalma-ház technológia kivitelezésével.

A székesfehérvári várostérségben 2011-től elindultak a közösségi feladatokhoz kapcsolódó munkaerő-piaci programok a TAMOP-1.4.1-11/1 konstrukciónak köszönhetően, a „Fiatalk Fehérvárért” című projektben 25 év alatti pályakezdő munkanélküli bevonása, felkészítése zajlott gyermek- és ifjúsági felügyelő munkára, alkalmazkodó képességük fejlesztése valamint átmeneti foglalkoztatása valósult meg annak érdekében, hogy tartósan is foglalkoztathatók legyenek. A célcsoport gyerekekkel és fiatalokkal foglalkozó intézményeknél végzett közösségi feladatokat, egyszerre járulva hozzá a foglalkoztatáshoz, a helyi szükségletek kielégítéséhez és a közösségi élet fejlesztéséhez. A Civil Vitamin - Községi feladatok erőforrás-támogatása a Fehérvári Civil Központban című projekt hasonló célokkal, de programszervezői, közösségfejlesztői, üzemeltetői feladatkörökre képzett és foglalkoztatott embereket. Ugyanebben a konstrukcióban valósított meg „PÁLYA-FUTÁS” elnevezéssel projektet a Dunamenti Regionális Népfőiskola Dunaújvárosban.

Innovatív, kísérleti foglalkoztatási programok a TAMOP- 1.4.3-12/1 konstrukció részeként is készültek: a „Fejér termék mintaprogram”, „Társadalmi vállalkozás fejlesztése a műemléki topográfiai feladatok ellátására”, „Tudatos városvezetést segítő innovatív foglalkoztatási program a Közép-Dunántúlon”, „Új élet vár rád! - Pártfogoltak társadalmi vállalkozásának fejlesztése Fejér megyében” címmel.

2013-ban a munkaerő-piaci szolgáltatást nyújtó szervezetek kapacitásának megerősítése vonatkozásában a civil, továbbá közhasznú nonprofit gazdasági társaságok standardizált munkaerő-piaci szolgáltatásnyújtásához szükséges fejlesztések érdekében több mint 10 sikeres TAMOP-2.6.2-12/1 pályázat valósulhatott meg. A TAMOP 1.4.3 konstrukcióban az „Illünk és Beilleszkedünk!” - Innovatív kísérleti foglalkoztatási program a székesfehérvári kistérségben című 5 szakaszból álló projekt célja a látássérülteket célozta, a program fókuszában a képességek, készségek és az ezeknek megfelelő munka illeszkedése állt. Ezen kívül az INNOREG Közép-magyarországi Regionális Innovációs Ügynökség Közhasznú Egyesület valósított meg projektet ebben a konstrukcióban Gárdonyban.

Kettő építőipari tranzit típusú foglalkoztatási projektet valósított meg a TÁMOP 1.4.6 konstrukcióban a Dunamenti Regionális Népfőiskola Közhasznú Egyesület Újtelepi Tranzit Program (UTP), illetve Sorsfordító esély címen. Ezek mellett két másik szervezetnek volt hasonló projektje, az egyik A Jövő Sportcsillagai Közhasznú Alapítvány Zöld építőipari tranzitfoglalkoztatás a Váli-völgyben címen valósult meg, a másik az Esti Kornél Humánszolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság által megvalósított Közép-Dunántúli Tranzitfoglalkoztatás az építőiparban című projekt.

2016-ban a foglalkoztatási programok újra a partnerség irányába mozdultak el a térségben, központi programokon kívül (pl. EFOP-1.1.1, GINOP-5.1.1., GINOP 5.2.1) melyeket az NRSZH illetve a Fejér Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya koordinál, eddig csupán egy új helyi foglalkoztatási program, indult el a TOP-5.1.1-15-FE1-2016-00001, Foglalkoztatási-gazdasági együttműködések és szolgáltatások fejlesztése Fejér megyében című 54 hónapos projekt. Ennek konkrét célja, hogy a megyei szintű foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködés keretében, programszerű, integrált, a megye egészére kiterjedő gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztési stratégiát megalkotva olyan képzési és foglalkoztatási programot valósítson meg, mely szolgáltatásaival és pénzügyi eszközeivel fenntartható módon járuljon hozzá a járás gazdaságának fejlődéséhez és a területi hátrányok csökkentéséhez.

6.3. Alternatív munkaerő-piaci eszközök, szolgáltatások

6.3.1 Nóra-hálózat

A Nóra-hálózat az első országos, független munkaerő-piaci szakmai hálózat, amely a nők képességeinek és tehetségének érvényesülését, a munkaerő-piaci esélyegyenlőség megteremtését segíti. A gyermekvállalást követő gondozással töltött évek után munkát kereső nők 2014-től az ország tizenegy városában vehették igénybe fel a civil szervezetek összefogásából alakult Nóra-hálózat segítségét. A Nóra-hálózat szervezetei álláskeresési, karriertervezési és anti-diszkriminációs tanácsadást nyújtanak az érintetteknek, reintegrációs tanácsadó partnerek a munkáltatók számára, a helyi munkaerő-piac sajátosságainak ismeretében ösztönzik, koordinálják a megyei/regionális együttműködést: fórumokat, beszélgetéseket szerveznek, szakmai rendezvényeket tartanak.

A hálózat ötlet- és projektgazdája a JÓL-LÉT Alapítvány, amely a női munkavállalás egyenlő esélyeinek megteremtéséért több mint egy évtizede dolgozik Budapesten, és működteti projektfinanszírozástól függetlenül állandó díjmentes tanácsadói szolgáltatását. A Nóra-hálózat tagszervezetei hisznek abban, hogy a nők megerősítése, gazdasági függetlenségének biztosítása a gazdasági-, társadalmi fejlődés alapja, a nők és férfiak közös érdeke. Ezért helyi programjaikkal minden érintettet megszólítanak.

A szolgáltatást jelenleg az alábbi helyszíneken nyújtja a hálózat: Pécs, Szeged, Debrecen, Berettyóújfalu, Eger, Miskolc, Gödöllő, Székesfehérvár, Balatonalmádi, Veszprém, Szombathely, Tatabánya, Nyíregyháza, Budapest

6.3.2 Egyenlő Bánásmód Hatóság

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság (EBH) az emberi méltóság garanciális intézménye, az egyenlő bánásmód követelményének megvalósulását ellenőrző autonóm állami jogorvoslati fórum. Valódi pozitív hatások elérésére törekszik a diszkriminációs folyamatokban, azok

felismerését, illetve megelőzését a jogalkalmazás mellett szakmai információkkal és kiadványokkal támogatja. Olyan panaszosok ügyében jár el, akiket diszkrimináció, azaz hátrányos megkülönböztetés ér.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény védett tulajdonságok alapján tiltja a hátrányos megkülönböztetést. A törvény a következő tulajdonságokat részesíti védelemben: nem, faji hovatartozás, bőrszín, nemzetiség, nemzetiséghez való tartozás, életkor, anyanyelv, fogyatékoság, egészségi állapot, anyaság (terhesség) vagy apaság, családi állapot, szexuális irányultság, nemi identitás, társadalmi származás, vagyoni helyzet, vallási vagy világnézeti meggyőződés, politikai vagy más vélemény, foglalkozási jogviszony részmunkaidős jellege ill. határozott időtartama, érdekképviselőhez való tartozás, egyéb helyzet.

Az EBH eljárást akkor indíthat, ha a jogsértésről való tudomásszerzéstől számított egy év és a jogsértés bekövetkezésétől számított három év még nem telt el.

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés történik, ha egy személy vagy csoport kedvezőtlenebb bánásmódban részesül a védett tulajdonsága miatt, mint más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport.

Közvetett a hátrányos megkülönböztetés akkor, ha egy intézkedés látszólag semleges és elfogulatlan és úgy tűnik, hogy nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, de a védett tulajdonságokkal rendelkezőket különösen hátrányosan érinti.

Közvetett hátrányos megkülönböztetés valósul meg például akkor, ha munkakör betöltéséhez a munkáltató indokolatlanul 10 év megszakítatlan munkaviszonyt követel meg, mert kizorítja a munkakör ellátásából azokat a nőket, akik szülés és gyermekgondozás miatt megszakították a munkaviszonyukat.

A Fejér megyei referens Székesfehérváron, illetve járási székhelyeken tart rendszeresen ügyfélfogadást.

6.3.3 Munkaerő-kölcsönző és munkaerő-közvetítő cégek

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat 2017. szeptember 30-i adatai alapján Fejér megyében 24 munkaerő-közvetítő szervezet rendelkezik székhellyel, és ezen túl 9 ilyen tevékenységgel rendelkező szervezetnek van telephelye a megyében. A szervezetek többnyire Székesfehérváron koncentrálódnak, de többnek van székhelye, illetve telephelye Dunaújvárosban és Mórban. A székhellyel rendelkező szervezetek közül 9 szervezetet 2016-ban és 2017-ben vettek nyilvántartásba.

Munkaerő-közvetítő neve	Székhely	Cím	Nyilvántartásba vétel
Authentic Consulting Kft.	Székesfehérvár	Távírda u. 2/A	2000.02.08
A-Credit 2000 Tanácsadó és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	Zsolnai út 57.	1999.04.28
Pannonjob Humán Szolgáltató és Tanácsadó Kft. + kölcsönző	Székesfehérvár	Berényi út 72-100.	2003.11.21
HUMÁNIUS Szolgáltató és Tanácsadó Kft. + kölcsönző	Székesfehérvár	Szamos u. 96.	2004.06.10
AKVAMARIN HR Tanácsadó Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	Piac tér 28-30. 1/2.	2004.12.01
Dunamenti Regionális Népfőiskola Közhasznú Egyesület	Dunaújváros	Jókai utca 19.	2017.01.17
Humán Navigátor Tanácsadó és Szolgáltató Kft. + közvetítő	Székesfehérvár	Szörényi u. 89.	2005.12.22
TRADE INVEST CONSULTING Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.	Dunaújváros	Petőfi liget 4.	2006.10.04
Exact Solutions Személyzeti Tanácsadó Kft.	Székesfehérvár	Géza utca 7.	2007.08.28
Possum 2007. Tanácsadó és Szolgáltató Bt.	Székesfehérvár	Szamos utca 27.	2008.08.13
MELANGE Piac-és közvélemény-kutató Iskolaszövetkezet + kölcsönző	Székesfehérvár	Szent István tér 10. fszt. 2.	2010.01.07
HUMANITY-ALBA Kft.	Székesfehérvár	Budai út 14.	2013.06.20
Actions Solutions Humán Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	Tompa Mihály u. 45.	2015.06.16
INNOSOC Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	Lomnici utca 76.	2015.06.08
Drivers at work Kft.	Sárkeresztes	Kölcsey u. 31.	2015.05.29
Global Web Solutions Kft.	Mór	Kert utca 18.	2015.12.01
V&V FEMZOL Kft.	Bakonycsérnye	Ady Endre u. 39.	2016.04.13
PannonDiák Iskolaszövetkezet	Székesfehérvár	Berényi út 72-100.	2016.04.28
HR4Man Kft.	Kápolnásnyék	Ercsi út 13.	2016.09.16
G&P Quality Management Kft.	Mór	Vértess u. 2/A.	2016.10.06

Munkaerő-közvetítő neve	Telephely	Cím	Nyilvántartásba vétel
Magyar Termeléstámogatási Kft. +kölcsonzó	Székesfehérvár	Babér u. 1	2017.01.18
E-WORKFORCE Zrt.	Dunaújváros	Neumann J u. 6	2017.03.22
„sk-soft” Számítástechnikai és Kereskedelmi Bt.	Székesfehérvár	Kistelei u. 8	2017.05.12
OPUS EURÓPA Kft.	Székesfehérvár	Bátky Zsigmond u. 3	2017.07.21
MANPOWER Munkaerő Szervezési Kft.	Székesfehérvár	Szent István tér 7.	2000.10.09
ADECCO Személyzeti Közvetítő Kft.	Székesfehérvár	Kégl György utca 6.	2001.09.13
HUMAN LABOR Munkaerőszolgáltató Kft.	Nadap	Bem u. 17.	1999.05.05
Trenkwaldler Személyzeti Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	Budai út 40-46.	2000.08.30
DEKRA Akadémié Felnőttképző, Munkavédelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	Berényi út 72-100.	2012.01.02
Prohumán 2004 Munkaerő Szolgáltató és Tanácsadó Kft.	Székesfehérvár	Távírda u. 18. 1/1.	2013.01.07
Prohumán 2004 Munkaerő Szolgáltató és Tanácsadó Kft.	Mór	Vasút utca 12.	2013.01.07
IMPC Personnel Hungária Nemzetközi Vezetési Tanácsadó Kft.	Székesfehérvár	Ányos Pál utca 3. 3/11.	2009.03.24
Greenwork Munkaerő-közvetítő és Kölcsönző Kft.	Székesfehérvár	Jancsár köz 16.	2011.05.18
Greenwork Munkaerő-közvetítő és Kölcsönző Kft.	Mór	Deák F. utca 28.	
Pszichológiai és Pedagógiai Intézet Közhasznú Alapítvány	Székesfehérvár	Távírda u. 12.	2013.07.15

A munkaerő-kölcsönzők számát tekintve is hasonló arányt láthatunk, 19 szervezet rendelkezik székhellyel, 12 pedig telephellyel a megyében.

Munkaerő-kölcsönző neve	Székhely	Cím	Nyilvántartásba vétel
JOB SERVICE Munkaerő-szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	Várkörút 56. I. em.	2001.11.15
DUNAFERR LABOR Munkaerő-kölcsönző és Műszaki Szolgáltató Nonprofit Kft.	Dunaújváros	Vasmű tér 1-3.	2001.10.11
Pannonjob Humán Szolgáltató és Tanácsadó Kft. + közvetítő	Székesfehérvár	Berényi út 72-100.	2003.11.21
HUMÁNIUS Szolgáltató és Tanácsadó Kft. + közvetítő	Székesfehérvár	Szamos u. 96.	2004.06.10
Human-Prospect Tanácsadó és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	Titeli utca 8.	2005.04.04
Humán Navigátor Tanácsadó és Szolgáltató Kft. + közvetítő	Székesfehérvár	Szörényi u. 89.	2005.12.22
MELANGE Piac-és közvélemény-kutató Iskolaszövetkezet + közvetítő	Székesfehérvár	Szent István tér 10. fszt. 2.	2010.01.07
FL-Eurotrans Fuvarozó, Szolg. és Ker. Kft.	Úrhida	Kossuth u. 115.	2011.04.13
HR Komplex Kft.	Székesfehérvár	Berényi út 72-100.	2012.01.24
Exact Solutions Kft. (+közvetítő)	Székesfehérvár	Géza utca 7.	2013.08.05
Work In Movement Kft.	Gárdony	Kossuth Lajos utca 12.	2013.12.13
TQC Kft.	Mór	Vértes utca 1/3.	2015.01.19
LCS SERVICE Munkaerő Szolgáltató Kft.	Nadap	Templom köz 4.	2015.10.06
ALPHA-JOB Kft.	Székesfehérvár	Táncsics utca 6.	2015.12.11
Tomee & Tomi Kft.	Pusztavám	Táncsics utca 15.	2016.04.21
G&P Quality Management Kft. (közvetítő)	Mór	Vértes utca 2/A.	2016.01.06
RIFORM Kft.	Kápolnásnyék	hrsz: 065/19	2016.11.23
Magyar Termeléstámogatási Kft. (+közvetítő)	Székesfehérvár	Babér u. 1.	2017.01.18
OPUS EURÓPA Kft. (+közvetítő)	Székesfehérvár	Bátky Zsigmond u. 3	2017.03.17
MANPOWER Munkaerő Szervezési Kft.	Székesfehérvár	Szent István tér 7.	2001.10.02
Trenkwaldner Személyzeti Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	Budai út 40-46.	2001.10.15

Munkaerő-kölcsönző neve	Telephely	Cím	Nyilvántartásba vétel
Trenkwalder Személyzeti Szolgáltató Kft.	Sárszentágota	Erkel F. u. 14.	2001.10.15
ADECCO Személyzeti Közvetítő Kft.	Székesfehérvár	Kégl György utca 6.	2001.12.17
HUMÁNIA HRS Group Zrt.	Székesfehérvár	Marosi Arnold u. 3.	2002.01.15
HUMAN LABOR Munkaerőszolgáltató Kft.	Nadap	Bem u. 17.	2002
Prohumán 2004 Munkaerő Szolgáltató és Tanácsadó Kft.	Székesfehérvár	Távírda u. 18. 1/1.	2013.01.07
Prohumán 2004 Munkaerő Szolgáltató és Tanácsadó Kft.	Mór	Vasút utca 12.	2013.01.07
Forte Mann Group Munkaerő-kölcsönző Kft.	Székesfehérvár	Távírda u. 25. Tetőtér 1.	2013.05.21
Greenwork Munkaerő-közvetítő és Kölcsönző Kft.	Székesfehérvár	Jancsár köz 16.	2011.05.03
Greenwork Munkaerő-közvetítő és Kölcsönző Kft.	Mór	Deák Ferenc utca 28.	2011.05.03
TURNBRIDGE-EXCEL Kft.	Etyek	Temető u. 41	2012.02.01
CONVOY SPED Árufuvarozó Kft.	Székesfehérvár	Seregélyesi u. 116	2017.01.25
HR Transport Munkaerő-kölcsönző Nonprofit Kft.	Dunaújváros	Thököly u. 29	2017.04.05

7. Oktatás, képzés hatása a munkaerőpiacra

7.1. Alapkompetenciák, képzési igények és kibocsátások

7.1.1. Alapkompetencia-fejlesztés

Az alapkompetenciák – írás, olvasás, számolás – részleges vagy teljes hiánya nagyban megnehezíti a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedést. E kompetenciákkal nem vagy csak részben rendelkező egyének alacsony iskolai végzettségűek, sok esetben általános iskolai végbizonyítvánnyal sem rendelkeznek. Elhelyezkedésük elősegítése érdekében felnőttképzéssel foglalkozó cégek, civil szervezetek fejlesztő képzéseket tartanak számukra. E képzések célcsoportjai az alacsony iskolai végzettségű közfoglalkoztatottak, illetve a munkaügyi központok nyilvántartásában szereplő, fejlesztendő tartós munkanélküliek, kiemelten a 25 év alatti és az 50 év feletti korosztály.

A programok célja azon elemi ismeretek, készségek és szociális kompetenciák elsajátítása, amelyek elengedhetetlenek a munkaerő-piaci bekapcsolódáshoz. Bemeneti követelmény az alapvető írás és olvasási készség, iskolai és/vagy szakmai végzettség, szakmai gyakorlat, nyelvismeret nem szükséges, nincsenek egyéb előzetesen elvárt ismeretek. A programba bevont egyének a fejlesztésben felnőttképzési szerződéssel vesznek részt, meghatározott óraszámban, csoportos képzés keretében, előre összeállított, az oktatókkal egyeztetett képzési program alapján részesülnek elméleti oktatásban. Javul az együttműködési készségük, belső motivációjuk, elsajátítják a konfliktuskezelés alapjait, megismerkednek különböző tanulási technikákkal, munkaerő-piaci és álláskeresői, kommunikációs alapismereteket szereznek, mindezek által pedig alkalmassá válnak munkaviszony létesítésére, önéletrajz és motivációs levél elkészítésére.

Amennyiben a mulasztott órák száma nem haladja meg a képzési szerződésben rögzített maximális óraszámot, illetve a hallgató sikeresen teljesíti az előírt modulzáró vizsgákat, a képzés kimeneteként tanúsítványt kap.

7.1.2. Képzési igények és kibocsátások

A megyében jelentkező képzési igényeket a foglalkoztatási paktumhoz kapcsolódó workshopok résztvevői foglalmazták meg. Ezek az igények célcsoporttól függően eltérő irányúak.

A társadalmi vállalkozások képviselői a képzetlen tartós munkanélküliek életvezetési tanácsadással és mentorálással való segítségét, illetve hátrányos helyzetű munkavállalók esetén az olyan humán szolgáltatásokat emelték ki, mint az alapvető higiéniai szabályok megismertetése, írás-olvasás tanítás, valamint személyiségfejlesztő tréningek tartása, a fiatalok számára a munkára történő előkészítés, motiválás már az iskolában. Ebben az elképzelésben visszaköszönnek a fentiekben elemzett alapképzettség-fejlesztés egyes elemei. A munkaerő-közvetítők képviselői hangsúlyozzák, hogy a kölcsönzött munkavállalók általában szaktudás nélküliek, nem rendelkeznek a cégek által elvárt előzetes képzettséggel. A gyakorlatban azért alakul ki munkaerőhiány, mert ezt a körülményt sok munkáltató nem veszi figyelembe. A jó megoldás az lenne, ha az adott feladat elvégzésére a vállalkozások képeznék ki a munkavállalókat.

A munkaerő-piaci szolgáltatók részéről felmerült, hogy a megyében és országos szinten is komoly munkaerőhiányt okoz a hazai informatikai oktatás nem megfelelő rendszere, a túlzottan hosszú képzési idő, amely sok esetben a munkáltatók igényeit messze meghaladó, túlképzett munkavállalói réteget hoz létre. Ezzel szemben elegendő lenne, egy a cégek által megkövetelt alaptudás elsajátítása, amelyet a munkavállalók a munkáltatók szükségletei szerinti specifikus ismeretekkel egészítenének ki. Ezzel valamilyen szinten mérsékelhető lenne az elvándorlás, a magasabb fizetést ígérő másik munkahely választása. A végzett hallgatók ki- és elvándorlását a gyakornokokkal kötött ösztöndíjas hallgatói szerződések megkötésével lehetne csökkenteni. Emellett nagy szükség lenne úgynevezett informatikai betanított munkásokra, akik csak egy-egy folyamat elvégzését sajátítják el, ezáltal csökkentve a képzési időt és költségeket, valamint lehetővé téve az ágazat gyors fejlődéséhez való alkalmazkodást.

Nem elhanyagolható probléma, hogy a 16 évesek, akik már átlépték a tanköteles kort, sok esetben kallódnak, sem tanulni, sem dolgozni nem hajlandók, nincs motivációjuk és nincs meg a megfelelő alapképzettségük ahhoz, hogy elhelyezkedhessenek a munkaerőpiacon. Fontos még az iskolai keretek között megértetni a gyerekekkel, hogy a megélhetésért

dolgozniuk kell, ehhez viszont valamilyen végzettség szükséges. El kell kezdeni a munkásra való felkészítést.

A megyei szolgáltatók körében több jó gyakorlat is működik. Az Innoskart IKT Klaszter „Okosjövő Lányoknak” címmel indított pályorientációs programot, amellyel a műszaki szakmákat népszerűsítik a lányok körében, már kisiskolás kortól. Hosszú távú céljuk saját munkavállalói gárda kinevelése. A Civil Centrum Közhasznú Alapítvány tevékenységi köre kiterjed a GYES-ről, GYED-ről visszatérők és a megváltozott munkaképességűek újbóli munkába állásának, illetve vállalkozóvá válásának segítésére. Több vállalati tréninget szerveztek már, amelyek célja a vezetők érzékenyítése: felhívni a vezetők figyelmét azokra az apró gesztusokra, amelyek nem kerülnek pénzbe, mégis sokat jelentenek a munkavállalók szempontjából, hogy érezzék: értékeli a munkájukat. Fontos az is, hogy a különböző korosztályok hogyan kommunikálnak egymás között, akár munkavállaló a munkavállalóval, akár munkaadó az alkalmazottal. Ezt a kommunikációt is tréningekkel lehet javítani. Közvélemény-kutatás segítségével lehet kideríteni, hogy az álláskeresőknél és a munkáltatóknál milyen elvárásaik vannak egymással szemben.

A civil szervezetek közül kiemelhető a SZÉNA Egyesület a Családokért, amely 1995 óta Székesfehérváron és vonzáskörzetében élő családoknak és közösségeknek nyújt szociális felzárkóztató tréningeket, érdekvédelmi és életvezetési tanácsokat. Munkájuk hatékonyságát, eredményességét mutatják a pozitív visszajelzések. Korábban például több dajka, illetve családi napközis képzést bonyolítottak le GYES-ről vagy GYED-ről visszatért anyukák részvételével. Ezek elhelyezkedési mutatója 100 százalékos volt. A Magyarországi Iskolai Szociális Munkások Egyesületének célja: népszerűsíteni a szociális munkások iskolákban és más köznevelési intézményekben történő foglalkoztatását, amely hozzájárul a problémás gyermekek felzárkóztatásához, és segíti a pedagógusok munkáját is. Személyes mentorálással segítettek elhelyezkedni például középsúlyos értelmi sérülteknek, börtönviselteknek vagy 15 éve munkanélküli embereknek. A Református Rehabilitációs Alapítvány célcsoportja a társadalomban előforduló, segítségre szoruló, kallódó, beilleszkedési nehézségekkel küszködő, deviánsként kezelt, narkomán, otthontalan fiatalok rétege, akik lelki gondozását és segítségét szükség szerinti terápiás módszerekkel biztosítják. Gondozottjaik az esetek többségében sikeresen illeszkedtek be-, illetve vissza a munka világába. Fontosnak tartják, hogy a szenvedélybetegekben alakuljon ki egyfajta jövőkép, megfelelő motiváció a cselekvésre.

A civil szervezetek képviselői úgy látják, a bizalmi kapcsolat kiépítése fontos, de ehhez a hivatali út nem járható mód. Itt van nagy szerepe a személyes mentorálásnak. Sikeres elhelyezkedés esetén szükség van utánkövetésre, amely a legnehezebb, mégis elengedhetetlen feladat. Képzések tekintetében hangsúlyozzák a kisgyermeknevelő utánpótlás biztosítását, mivel a bölcsődék és a családi napközik törvényi változás következtében már csak ezzel a végzettséggel foglalkoztathatnak majd munkavállalókat. Javasolják az eddig sikeres hídépítő tréningek szervezését a munka világából valamilyen okból kiszakadtak számára. A projektben résztvevő szervezetek részt vállalnának a szociális munkások képzésében is.

A felsőoktatási intézmények egyes képviselőinek véleménye szerint a képzési rendszer nincs összhangban a munkaerő-piaci igényekkel, míg mások szerint az oktatásban rendszerszintű problémák vannak. Az indított képzések hatékonysága megkérdőjelezhető, a végzettséggel nem szerzik meg azt a magabiztos tudást a tanulók, ami az adott szakmában való elhelyezkedéshez kell. Fontosnak tartanak először a célcsoport pontosítását, hogy minél testreszabottabb képzési struktúrát lehessen kidolgozni részükre. A képzőintézmények

tapasztalata, hogy azok a projektek, ahol képzést, majd utána foglalkoztatást nyújtottak a hallgatónak, kevésbé voltak sikeresek, mint amikor ezek mellé mentori szolgáltatást is társítottak. Ugyanakkor problémaként merül fel, hogy a kormányhivatal egyre nehezebben indít képzéseket a meghirdetett tanfolyamokra jelentkezők csökkenő száma miatt. A szakképzési centrum intézményei által lebonyolított sikeres képzések jórészt megbízója egy olyan munkahely, amely közfoglalkoztatottjait képezteti, hogy miután megszerzik a szükséges végzettséget, saját alkalmazottként vehesse át őket. Ezáltal a képzésben résztvevőknek motivációt is adnak, hiszen a képzés után biztos munkahely vár rájuk, így nekik is érdekük, hogy minél magasabb szinten teljesítsenek, és részt vegyenek az oktatásban.

A fiatalabb korosztály körében nagyon sok a lemorzsolódás a nem tanköteles korúak esetében. Ezek a személyek 16 éves koruk után egyszerűen eltűnnek a rendszerből, mert az a tanulói létszám, ami az oktatásból kiesőként jelentkezik, nem jelenik meg a foglalkoztatási osztály álláskeresői létszámnövekedésében. Mi okozhatja az oktatásból történő nagyfokú lemorzsolódást? Ennek okaként a rossz családi háttér, negatív szülői példák a munkamorál tekintetében, illetve a nem megfelelő pályorientáció emelhetők ki.

Hogy milyen típusú képzések induljanak, azt elsősorban a vállalkozások körében kell felmérni, hiszen az igényfelmérés nélkül indított képzések rendszere hosszú távon nem lesz sikeres. A középiskolában történő pályorientációba a diákok és a szülők mellett be kell vonni a potenciális foglalkoztatókat is. A Közép-dunántúli Innovációs Ügynökségnek például több olyan programja is van, amelynek keretében iskolai csoportokkal látogatnak el különböző vállalatokhoz, cégekhez. Ez segíti a szemléletformálást is, amelyre mindkét oldalról, a képző intézmények és a foglalkoztatók részéről szükség van. A munkaerő-piacra kikerülő fiatalok munkamorálja, munkához való viszonya sok esetben nem megfelelő, de mégis ők azok, akik közül választania kell egy foglalkoztatónak, így kénytelen lesz valamilyen szinten alkalmazkodni ehhez a kínálathoz.

A felsőoktatás képviselőinek tapasztalata szerint a közoktatás színvonala nem megfelelő az egyetemi képzések színvonalához, illetve a pályorientációt is erősíteni kellene. Az Óbudai Egyetem például ennek érdekében a műszaki tudományok népszerűsítésére több programot is rendez középiskolások számára (Kutatók éjszakája). A Budapesti Corvinus Egyetemen sokszor találkozunk azzal a problémával, hogy a vezetőknek azonnal szükségük van szakképzett munkaerőre, nem pedig 3-3,5 év múlva.

A megyei települések önkormányzatainak képviselőiben megjelent polgármesterek több javaslatot is megfogalmaztak az önkormányzati workshopon. Ilyen javaslat fiatalok számára vállalkozói ismeretek átadása, önbizalom fejlesztő tréningekkel egybekötve, hogy ne csak tudják, hogyan kell vállalkozni, de merjenek is belevágni. A messzebről, elsősorban a megye déli területeiről, például Sárbogárd térségéből ingázók érdekében foglalkoztatók helyben való koncentrált letelepedésére lenne szükség, a megfelelő munkaerőt átképzésekkel lehetne biztosítani. Leginkább ebben a térségben és a megyeszékhelytől távoli, leszakadó településeken lehetne a helyi termékek előállításához és forgalmazásához szükséges tudásanyagot képzések keretében átadni, elősegítve ezzel az önfoglalkoztatást és a vállalkozások indítását. Ezek a kezdeményezések hozzájárulhatnak a munkaerő helyben maradásához, és a későbbiekben akár befektetőket is vonhatnak a térségbe.

A nagyfoglalkoztatók sok esetben tapasztalják, hogy sok jelentkező nem megfelelő higiéniai állapotban, az alapkompenciák részleges hiányában, sok esetben alkoholos befolyás alatt jelenik meg az állásinterjúkon. Ők érdemi munkavégzésre nem alkalmasak, ha balesetet okoznak, a munkáltatót terheli a felelősség. Jelen támogatási konstrukcióban lehetőség

lenne a képzetlen, munkavégzésre jelenleg alkalmatlan álláskeresők képzésére, alkalmassá, foglalkoztathatóvá tételére. A foglalkoztatók szerint azonban jobban megérvé, ha a meglévő munkavállalók számára nyújtanának belső képzéseket a támogatási pénzből, illetve nyitottak akár a mentori szolgáltatásokra is. Azt, hogy nem érne meg a jelenleg állást keresőket támogatni, képezni, azzal indokolják, hogy ezeknek az embereknek a nagy részét teljesen az alapoktól kellene mindenre megtanítani, kezdve az írás-olvasástól a munkára való szocializálásig, és még így is nagy a kockázata annak, hogy e képzések után csak nagyon kis hányaduk lesz képes megkapaszkodni a munkaerőpiacon. Ezzel szemben, ha a már meglévő munkavállalók képzésére fordítanak a támogatást, a munka minőségének javítása érhető el, és ezáltal is megvalósulhat a gazdaságfejlesztés. A frissen felvett munkavállalók betanítása is nagy terhet jelent a vállalatok számára, így erre is fel tudnák használni a támogatást, hogy amíg az új munkavállaló lefoglal egy régebbi munkavállalót, és elvonja a termeléstől, amíg betanítja, vagy amíg az új munkavállaló nem képes annyit termelni a cég számára, mint egy régebb óta ott dolgozó, a bevétel kiesés kompenzálására fordíthatnák az összeget.

Szintén a már meglévő vagy frissen felvett – alkalmazható – munkavállalók számára nyújtaná segítséget az a javaslat, miszerint mentorokat alkalmazhatnának a vállalatok annak érdekében, hogy mind a munkavállalót, mind a közvetlen felettesét képezzék, érzékenyítsék akár a betanítás, akár a későbbi munkavégzés során kialakuló feszült helyzetek kezelése érdekében. Ezt jelenleg a cégek külön egy mentori képzési csomag megvásárlásával oldják meg, ám ez meglehetősen drága megoldás, melynek költségeit a támogatási konstrukcióval minimalizálni lehetne. Eddigi tapasztalataik alapján a mentori segítséget kapó munkavállalók között jóval kisebb a fluktuáció, és hamarabb sajátítják el a szükséges munkafolyamatokat.

Megoldási lehetőségként felmerül az úgynevezett tanmunkahelyek létrehozása is, ahol az ott dolgozók egyfajta tranzitfoglalkoztatásban vennének részt. Munkaviszonnyal rendelkezének rögtön az első nap, és emellett folyamatosan sajátítanak el az adott szakmához szükséges gyakorlati tudást. A munkáltató cégek ezt megvalósíthatatlannak tartják a nagy költsége és nagy kockázata miatt, hiszen a tanuló-dolgozó bérét ki kell fizetni függetlenül attól, hogy értékesíthető terméket állított-e elő vagy sem, továbbá a szerszámgépek, és egyéb eszközök ára is nagyon magas, és nem szívesen dolgoztatnak rajta egy kezdő, betanuló dolgozóval. A legnagyobb félelmük azonban az, hogy hiába fordítanak a dolgozóra időt, energiát és pénzt, a megszerzett szaktudás birtokában vagy otthagyja azt a céget, amelyik kiképezte egy jobb lehetőség miatt, vagy nem válik be a dolgozó a nem megfelelő munkaszocializációja miatt, vagy azért áll tovább, mert nem tudja kezelni a kialakult feszültebb helyzetet a felettesével. A lojalitás hiánya mellett tehát megjelenhetnek a beszélgetés elején is feltárt, szocializációból, családi háttérből adódó problémák is, melyek gátolják az illető zavartalan foglalkoztatását.

Korábbi felmérések – például az Integrált Településfejlesztési Stratégiához készített interjúk – kapcsán a cégek megfogalmazták, hogy a jelenlegi oktatási rendszer a vállalati munkaerőigényeknek nem felel meg, a kibocsátások nem állnak összhangban az igényekkel. A műszaki közép- és felsőoktatásból kikerülő tudása rendkívül hiányos, főképp a korszerűtlen tudás és eszközalapúság miatt. Sem az iskolai szakképzés, sem a mérnökképzés nem ad kielégítő és előremutató megoldást a gazdasági igényekre. Országos szinten mérnök-, illetve műszaki végzettségű szakember hiány van, a cégek versengenek a megfelelő szakemberekért. A vállalatok többsége preferálja a helyi igényeknek megfelelő képzés kialakítását, mint egyik lehetséges megoldást.

A munkáltatók igényeit szolgálhatja az az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány által 1996-ban útjára indított komplex kísérleti program, amelynek három fő eleme a képzés, a

képzéssel egybekötött, támogatott foglalkoztatás és a személyre szabott segítségnyújtást fókuszba helyező pszichoszociális szolgáltatások, célja a résztvevők visszavezetése az elsődleges munkaerő-piacra, és amely a tranzitfoglalkoztatás elnevezést kapta. A tranzitfoglalkoztatás célcsoportját alapvetően olyan, a munkaerő-piacon hátrányos helyzetű emberek alkotják, akik nem rendelkeznek szakkézettséggel, illetve szakmájuk munkaerő-piaci szempontból elavult, és egyéb hátrányaik miatt (pl. alapkompenciák hiánya, családi hátrányok, iskolai kudarcok) más típusú programban való részvétel (pl. szakképzés felnőttképzés keretében) nem vezetné őket vissza eredményesen az elsődleges munkaerő-piacra.

A kezdetektől eltelt időben számos tranzitfoglalkoztatási projekt megvalósult az országban, az OFA támogatási programját követően a tranzit az Európai Unió támogatási konstrukcióiba került át, és ott bizonyos elemei tovább éltek. A tranzitfoglalkoztatás elnevezés csak a TÁMOP 1.4.6 (2012) konstrukcióban jelent meg újra, és a 2014-2020-as tervezési ciklusban ismét a fókuszba került, ez is megerősíti, hogy a tranzitfoglalkoztatási projektek megvalósítása során kidolgozott módszertan ma is megállja a helyét, és a mindenkori társadalmi-gazdasági környezethez igazítva eredményes eszköze lehet a hosszú távú munkaerő-piaci reintegrációnak.

7.2. Szakoktatás, szakiskolai oktatás, felnőttoktatás

7.2.1. Szakoktatás, szakiskolai oktatás

A szakképzési rendszer átalakításának alapja a gazdasági igényekhez való alkalmazkodás, a kereslet alapú képzett munkaerő-kínálat megteremtése. A 2013-2020 közötti időszakot lefedő Fejér Megyei Szakképzés-fejlesztési Kon koncepció megjelöli azokat a szakmákat, amelyek iránt a dokumentum kiadását megelőző időszakban a foglalkoztatók részéről a legnagyobb igény mutatkozott.

	2011.	2012.	2013.
100 fő és több	Gumitermék-gyártó, vulkanizáló	Villamos-berendezés összeszerelő	Gumitermék gyártó gépkezelő
		Egyszerű erdészeti, vadászati és halászati foglalkozású	Egyszerű erdészeti, vadászati és halászati foglalkozású
50 - 99 fő	Fémmegmunkáló gépkezelő	Fémmegmunkáló, felületkezelő gép kezelője	Egyéb termék-összeszerelő
		Egyéb termék-összeszerelő	Fémmegmunkáló, felületkezelő gép kezelője
20 - 49 fő		Gyümölcs- és zöldségfeldolgozó, - tartósító	Mechanikai gép-összeszerelő
		Szabó, varró	Egyéb szolgáltatási foglalkozású
		Műanyagtermék-gyártó gép kezelője	Földmunkagép és hasonló könnyű- és nehézgép kezelője
		Földmunkagép és hasonló könnyű- és nehézgép kezelője	Villamos gépek és készülékek műszerése és javítója
		Kőműves	
		Elelmiszer-, italgyártó gép kezelője	
10-19 fő	Gyengeáramú villamosmérnök	Forgácsoló	Villamosmérnök
	Gyengeáramú villamos ipari technikus	Mechanikai gép összeszerelő	Kőműves
	Eladó	Ügynök	Számviteli ügyintéző
	Lakatos	Egyéb egyszerű építőipari foglalkozású	Kubikos
	Fafeldolgozó gépkezelő és gyártósor mellett dolgozó	Vezeték- és csőhálózat- szerelő	Lakatos
		Autóbuszvezető	Rakodómunkás
		Vegyí alapanyagot és terméket gyártó gép kezelője	Vizgazdálkodási gépkezelő
		Baromfitartó és - tenyésztő	Egyéb irodai, ügyviteli foglalkozású
			Vezeték és csőhálózat szerelő
			Gépkezelők

Forrás: Fejér megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja

A megyei szakképzés-fejlesztési koncepció összeállítása és a program koordinálása, a kijelölt mérföldkövek teljesítése mellett a Fejér Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság (FMFKB) fontos feladata a felnőttképzés koncepciójának megalkotása, a támogatott és nem támogatott hiányszakmák jegyzékének összeállítása.

A szakképzés koordinálása érdekében jött létre a Székesfehérvári Szakképzési Centrum, amely 11 tagintézmény működését, oktató-nevelő munkáját fogja össze, illetve a Dunaújvárosi Szakképzési Centrum 7 tagintézménnyel. Fontos szerepet játszanak a szakképzés piaci igényeknek megfelelő átalakításában, figyelembe véve a városi, megyei és térségi munkaerő-piaci helyzetet. Emellett a megyében több szakképesítést adó, szakközépiskolai és szakközépiskolai – valamint kifutó rendszerben szakközépiskolai és szakiskolai – képzést biztosító középfokú intézmény működik.

A megye szakképesítést adó középfokú oktatási intézményeinek 2016/17-es tanévi létszámadatai a következők:

Középiskola neve	Székhelye	Képzés jellege	Létszám (fő/évfolyam)							
			9	10	11	12	13	14	15	Összesen
Bicskei József Attila Általános Iskola és Speciális Szakiskola	Bicske	speciális szakiskola	15	4	0	0	0	0	0	19
Pentelei Molnár János Mentálhigiénés Általános Iskola és Szakképző Iskola	Dunaújváros	szakgimnázium	2	0	14	0	0	0	0	16
Pentelei Molnár János Szakképző Iskola	Dunaújváros	szakközépiskola	82	59	23	0	0	0	0	164
Pannon Oktatási Központ Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskola és Általános Iskola	Dunaújváros	szakgimnázium	0	0	0	0	0	26	0	26
Pannon Oktatási Központ Gimnázium, Szakképző Iskola és Általános Iskola	Dunaújváros	szakközépiskola	0	0	0	72	0	0	0	72
Dunaújvárosi Szakképzési Centrum	Dunaújváros	szakiskola, készségfejlesztő iskola	19	8	0	0	0	0	0	27
Dunaújvárosi Szakképzési Centrum	Dunaújváros	szakközépiskola	357	327	516	231	88	13	0	1532
Dunaújvárosi Szakképzési Centrum	Dunaújváros	szakgimnázium	483	367	352	417	426	203	43	2291
Felcsúti Letenyey Lajos Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola	Felcsút	szakgimnázium	27	32	21	24	13	0	0	117
Felcsúti Letenyey Lajos Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola	Felcsút	szakközépiskola	37	40	19	0	0	0	0	96

Középiskola neve	Székhelye	Képzés jellege	Létszám (fő/évfolyam)							
			9	10	11	12	13	14	15	Összesen
Pápay Ágoston Általános Iskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Kollégium	Martonvásár	szakiskola, készségfejlesztő iskola	7	10	4	6	8	9	0	44
Fejér Megyei Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény	Velence	szakiskola, készségfejlesztő iskola	23	20	10	0	0	0	0	53
Kossuth Zsuzsanna Általános Iskola, Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény	Sárbogárd	szakiskola, készségfejlesztő iskola	13	12	0	0	0	0	0	25
Gárdonyi Géza Szakképző Iskola	Székesfehérvár	szakgimnázium	0	11	12	0	0	0	0	23
Gárdonyi Géza Szakképző Iskola	Székesfehérvár	szakközépiskola	12	36	43	0	0	0	0	91
Arany János Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény	Székesfehérvár	szakiskola, készségfejlesztő iskola	91	30	18	10	0	0	0	149
Teller Ede Szakgimnázium és Szakközépiskola	Székesfehérvár	szakgimnázium	0	0	0	0	90	87	0	177
Aranykéz Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola	Székesfehérvár	szakgimnázium	0	0	37	14	10	0	0	51
Aranykéz Középiskola és Szakiskola	Székesfehérvár	szakközépiskola	0	0	0	0	10	0	0	10
Dél-Balatonai Idegenforgalmi és Közgazdasági Szakközépiskola	Székesfehérvár	szakgimnázium	0	0	0	0	15	0	0	15

Középiskola neve	Székhelye	Képzés jellege	Létszám (fő/évfolyam)							
			9	10	11	12	13	14	15	Összesen
SZENT ISTVÁN MEZŐGAZDASÁGI ÉS ÉLELMISZERIPARI SZAKKÉPZŐ ISKOLA	Székesfehérvár	szakgimnázium	29	16	51	33	0	0	0	129
SZENT ISTVÁN MEZŐGAZDASÁGI ÉS ÉLELMISZERIPARI SZAKKÉPZŐ ISKOLA	Székesfehérvár	szakközépiskola	82	42	37	0	27	19	0	207
Székesfehérvári Szakképzési Centrum	Székesfehérvár	szakgimnázium	1139	767	748	769	1004	491	85	3864
Székesfehérvári Szakképzési Centrum	Székesfehérvár	szakközépiskola	535	424	371	182	74	40	0	1626
Dr. Entz Ferenc Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium	Velence	szakgimnázium	0	40	81	89	0	0	0	210
Dr. Entz Ferenc Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium	Velence	szakközépiskola	115	58	79	36	11	0	0	299

Forrás: Oktatási Hivatal (kir.hu)

Pályaorientációs tevékenységükben mind a középiskolák, mind az FMFKB nagy hangsúlyt fektetnek a hiányszakmák bemutatására, az adott térség által kínált munkaerő kereslet és a gyakorlati képzési lehetőségek bemutatására. Az FMFKB állásfoglalása szerint: „A pályaorientációs stratégia részeként segíteni kell az intézmények, a pedagógusok pályaválasztási munkáját, a diákok és a szülők pályaválasztását az aktuális irányok és lehetőségek megismertetésével, a munkaerő-piaci felmérések tapasztalataival, eredményeivel, a munkaerőpiac igényeivel, az adott iskolákban oktatott hiányszakmákkal, a pályázati pénzekből kiemelten támogatott szakmákkal, az ösztöndíjjal támogatott szakmákkal, az ösztöndíj rendszerével, a szülőket és diákokat a tanulószervezők intézményeinek lehetőségével, előnyeivel, a keresett, a jó elhelyezkedési és kereseti lehetőséget biztosító szakmákkal. A pályaorientációs tevékenység eredményességét monitorizált adatokkal lehet mérni, amelyek részei a pályakövetés rendszerének. Fontos szerep jut a személyes megkeresésnek, az együttműködésben részt vevő iskoláknak, gazdasági szervezeteknek és a kamarának.”

A hiányszakmák kapcsán ki kell emelni a velencei Entz Ferenc Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégiumot, amely a szakgimnáziumi képzés és az érettségire épülő szakképzés mellett 3+2 éves időtartamú szakközépiskolai képzéseket indít.

Képzés helye	Szak megnevezése	Tagozatkód	Hiányszakma
Velence	családi gazdálkodó	0011	Nem
	dísznövénykertész	0012	
	gazda	0013	
	kertész	0014	
	gyógy- és fűszernövénytermesztő	0015	Igen
	zöldség- és gyümölcsstermesztő	0016	
	kistermelői élelmiszer-előállító, falusi vendéglátó	0017	
	virágkötő és virágkereskedő	0018	
Seregélyes	mezőgazdasági gépész	0019	Nem
	mezőgazdasági gépjavító	0020	

Forrás: Entz Ferenc Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium (entz.hu)

Az átalakított, duális szakképzési rendszer előnye, hogy a diákok az iskolában zajló elméleti képzés mellett a gyakorlati képzés folytatására jogosult gazdálkodó szervezeteknél vagy egyéb szervezeteknél tanulószervezők gyakorlati képzésben vehetnek részt. Ez a gyakorlatorientált képzési forma hatékonyabb, mint a gyakorlati tanműhelyi képzés, ugyanakkor utóbbi szerepe sem elhanyagolható a szakképzés, szakoktatás szempontjából. Bár az oktatás- és gazdaságpolitikai törekvések üdvözlendők, ami a szakképzéseket illeti, a képzett szakmunkások, a fizikai munka társadalmi elismertsége még az egyre emelkedő bérek ellenére is nagyon alacsony. Nem elhanyagolható probléma az sem, hogy a

szakoktatásban résztvevők száma 2012 óta évről évre csökken, ahogy a KSH adatai alapján összeállított táblázat is mutatja.

Köznevelésben tanulók száma Fejér megyében

Év	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Szakiskola és készségfejlesztő iskola	555	612	572	525	481	449	416	369	365
Szakközépiskola	5576	6057	6159	6099	5515	5003	4440	3732	3444
Szakgimnázium	11391	11436	11761	11193	10254	9389	8730	8225	7535

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal (ksh.hu)

Ezt a létszámalakulást két tényező befolyásolja: egyrészt a csökkenő születések száma, másrészt – és esetünkben ez a döntő – a tankötelezettség 18-ról 16 éves korra történő leszállítása, amely lehetővé teszi, hogy a tanulók 16 éves korukban bármilyen végzettség nélkül elhagyják a közoktatást. Ez nagyban megnehezíti a munkaerőpiacon való elhelyezkedésüket, mivel csak betanított munkára alkalmasak.

Számukra megoldást jelenthet a Híd I. és a Híd II. program. A Híd I. programban az a tanköteles korú tanuló vehet részt, aki alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, de középfokú iskolába nem nyert felvételt, és akinek továbbtanulását a kibocsátó általános iskola kezdeményezi. A tanulmányok befejezéséről az iskola tanúsítványt állít ki. A tanulók a már tanultak ismétlésével készülhetnek fel a 9. évfolyam követelményeinek teljesítésére. Az oktatás személyhez igazodó pedagógiai gyakorlat, életpálya építés, egyéni tanulási utak, modulrendszerű tananyag és sok választható elem segítségével zajlik. A programot elvégzett diákok a tanév végén bizonyítvánnyal egyenértékű tanúsítványt kapnak, vizsgázniuk nem kell.

A Híd II. programban abban a tanévben, amikor a tanuló 15. életévét betölti, és legalább 6 általános iskolai osztályt sikeresen elvégzett, az általános iskola kezdeményezi felvételét. A 10 hónap időtartamú program tanulásra motivál, fejleszti az egyes szakmák sikeres elsajátításához szükséges készségeket, pályaorientációs feladatokat lát el. A tanuló a program sikeres befejezése után szakképzésben, 9. szakképző évfolyamon folytathatja tanulmányait. A 20 hónapos változat lehetőséget ad részszakképesítés megszerzésére, illetve a diák folytathatja tanulmányait a teljes képesítés megszerzéséért. A 2015/16-os tanévben Székesfehérváron a Vörösmarty Mihály Ipari Szakképző Iskola (Híd I.), valamint az Árpád Szakképző Iskola és Kollégium (Híd II.), Dunaújvárosban a Hild József Szakközépiskola, Szakiskola, Speciális Szakiskola és Kollégium (Híd I.), Velencén a Fejér Megyei Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon (Híd II.), Sárbogárdon a Kossuth Zsuzsanna Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény (Híd II.) indított ilyen irányú képzéseket. A 2016/17-es tanévben a Dunaújvárosi Rosti Pál Gimnázium, Általános és Szakképző Iskola (Híd I.) a program kijelölt megyei intézménye.

A szakoktatás esetében problémaként merülhet fel, hogy a szakgimnáziumok létrejöttével egy adott szakmán belül könnyebb lett az átjárhatóság, de nehezebbé vált egy másik szakma választásának lehetősége, a szakmamódosítás.

A szakoktatás esetében problémaként merülhet fel, hogy a szakgimnáziumok létrejöttével egy adott szakmán belül könnyebb lett az átjárhatóság, de nehezebbé vált egy másik szakma választásának lehetősége, a szakmamódosítás.

Az átstrukturált szakképzés jelen kezdeti időszakban nemcsak általános, országos, hanem specifikus, lokális problémákkal is küzd. A városi ösztöndíjprogram kapcsán hátrányban vannak a szakképzési centrum intézményei, mivel ezt alacsony tanulmányi átlaga miatt csak nagyon kevés tanuló veheti igénybe. Ugyanakkor a szakmunkás tanulók esetében igazi motiváló tényező az, amikor bekerülnek egy vállalathoz, és ott olyan szakember foglalkozik velük, aki a szakma szeretetét is át tudja adni nekik. Erre nagyon jó példával szolgál az egyik duális képzésben résztvevő partner, a H. T. M. Zrt., ahol „mester és tanuló” módszerrel pozitív élményt jelent a tanulás. Kiemelt szerepe van annak a munkatársnak, aki egy adott cégnél a tanulókkal foglalkozik.

7.2.2 Felnőttoktatás

A szakképzés kapcsán már kiderült, miért is fontos az FMFKB által összeállított jegyzék a hiányszakmák vonatkozásában. De mi a szerepe a felnőttoktatás terén? A Székesfehérvári Szakképzési Centrum e jegyzék alapján a 2016/2017-es tanévben 64 szakmában hirdetett meg általános iskolai végbizonyítvánnyal vagy érettségivel rendelkezők számára többségében szakmai előképzettséget nem igénylő, 2 éves időtartamú felnőttoktatási képzéseket, amelyeket az alábbi összefoglaló táblázat tartalmaz.

Felnőttoktatás 2017/2018 szeptember (tervezett)

Figyelem! Az esetlegesen betelt szakokon a jelentkezéseket a keresztfélèves jelentkezésre jegyezzük elő!

<u>Székesfehérvári SZC Árpád Szakképző Iskolája és Kollégiuma</u>	<u>Munkarend</u>	<u>Iskolai előképzettség</u>	<u>Szakmai előképzettség</u>	<u>Időtartam</u>
Erősáramú elektrotechnikus	nappali	érettségi	-	2 év
Fodrász	esti	érettségi	Gyakorló fodrász	1 év
Fotográfus és fotótermék kereskedő	esti	érettségi	-	2 év
Gyakorló fodrász	nappali, esti	érettségi	-	2 év
Gyakorló kozmetikus	nappali, esti	érettségi	-	2 év
Kárpitos	esti	8 általános	-	2 év
Kozmetikus	nappali	érettségi	-	2 év
Női szabó	nappali	8 általános	-	2 év
Női szabó	esti	8 általános	-	2 év
Ruhaipari technikus	nappali	érettségi	-	2 év
Sportedző	nappali	érettségi	-	2 év
Szakképzésben résztvevők érettségire felkészítő oktatása	nappali	8 általános	Szakmai vizsga	2 év
Műanyagfeldolgozó	esti	8 általános	-	2 év
Villanyszerelő	esti	8 általános	-	2 év

<u>Székesfehérvári SZC I. István Középiskolája</u>	<u>Munkarend</u>	<u>Iskolai előképzettség</u>	<u>Szakmai előképzettség</u>	<u>Időtartam</u>
Logisztikai és szállítványozási ügyintéző	esti	érettségi	-	2 év
Pénzügyi – számviteli ügyintéző	esti	érettségi	-	2 év
Turisztikai szervező, értékesítő	esti	érettségi	-	2 év
Vállalkozási és bérügyintéző	esti	érettségi	-	2 év
Vállalkozási mérlegképes könyvelő	esti	érettségi	Pénzügyi számviteli ügyintéző vagy Vállalkozási és bérügyintéző vagy Pénzügyi termékértékesítő vagy Államháztartási ügyintéző	1 év

<u>Székesfehérvári SZC Bugát Pál Középiskolája</u>	<u>Munkarend</u>	<u>Iskolai előképzettség</u>	<u>Szakmai előképzettség</u>	<u>Időtartam</u>
Ápoló	nappali	érettségi	Gyakorló ápoló	1 év
Ápoló	esti	érettségi	Gyakorló ápoló	1 év
Gyakorló ápoló	esti	érettségi	-	2 év
Gyakorló csecsemő és gyermekápoló	esti	érettségi	-	2 év
Gyakorló mentőápoló	esti	érettségi	-	2 év
Környezetvédelmi technikus	esti	érettségi	-	2 év

Szociális gondozó és ápoló	esti	érettségi	-	2 év
Környezetvédelmi mérés-szaktechnikus	esti	érettségi	Környezetvédelmi technikus	0,5 év
Mentőápoló	esti	érettségi	Gyakorló mentőápoló	1 év

Székesfehérvári SZC Hunyadi Mátyás Középiskolája	Munkarend	Iskolai előképzettség	Szakmai előképzettség	Időtartam
Államháztartási ügyintéző	esti	érettségi	-	2 év
Infokommunikációs hálózatépítő és üzemeltető	esti	érettségi	-	2 év
Irodai titkár	esti	érettségi	-	2 év
Pénzügyi termékértékesítő (bank, befektetés, biztosítás)	esti	érettségi	-	2 év

Székesfehérvári SZC Jákv. József Középiskolája	Munkarend	Iskolai előképzettség	Szakmai előképzettség	Időtartam
Földmérő, földügyi és térinformatikai szaktechnikus	esti	érettségi	-	2 év
Informatikai rendszerüzemeltető	esti	érettségi	-	2 év
Magasépítő technikus	esti	érettségi	-	2 év
Utépítő és- fenntartó technikus	esti	érettségi	-	2 év

Székesfehérvári SZC Széchenyi István Műszaki Szakközépiskolája	Munkarend	Iskolai előképzettség	Szakmai előképzettség	Időtartam
CAD-CAM informatikus	esti	érettségi	-	2 év
CNC gépkezelő	esti	8 általános	Gépi forgácsoló vagy Gépgyártástechnológiai technikus	1 év
Elektronikai technikus	esti	érettségi	-	2 év
Gépgyártástechnológiai technikus	esti	érettségi	-	2 év
Informatikai rendszerüzemeltető	esti	érettségi	-	2 év
Szoftverfejlesztő	esti	érettségi	-	2 év

Székesfehérvári SZC Deák Ferenc Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakképző Iskolája	Munkarend	Iskolai előképzettség	Szakmai előképzettség	Időtartam
Cukrász	esti	8 általános	-	2 év
Eladó	esti	8 általános	-	2 év
Pincér	esti	8 általános	-	2 év
Szakács	esti	8 általános	-	2 év

Székesfehérvári SZC Váci Mihály Inari Szakképző Iskolája és Kollégiuma	Munkarend	Iskolai előképzettség	Szakmai előképzettség	Időtartam
CNC gépkezelő	esti	8 általános	Gépi forgácsoló vagy Gépgyártástechnológiai technikus	1 év
Gépi forgácsoló	esti	8 általános	-	2 év

Autószerelő	esti	8 általános	-	2 év
Épület és szerkezetlakatos	esti	8 általános	-	2 év
Ipari gépész	esti	8 általános	-	2 év
Szerszámkészítő	esti	8 általános	-	2 év
Hegesztő	esti	8 általános	-	2 év
Tehergépkocsi vezető	esti	8 általános	Szakmai előképzettség: 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet 1. melléklet 2.2.5. pontjában meghatározott szakmacsoportokban megszerzett végzettség Bemeneti kompetencia: legalább „B” kategóriára érvényes vezetői engedély	0,5 év

Székesfehérvári SZC Vörösmarty Mihály Ipari Szakképző Iskolája	Munkarend	Iskolai előképzettség	Szakmai előképzettség	Időtartam
Asztalos	esti	8 általános	-	2 év
Épületgépész technikus	esti	érettségi	-	2 év
Faipari technikus	esti	érettségi	-	2 év
Festő,-mázoló,-tapétázó	esti	8 általános	-	2 év
Kőműves	esti	8 általános	-	2 év

Székesfehérvári SZC Perczel Mór Szakképző Iskolája és Kollégiuma	Munkarend	Iskolai előképzettség	Szakmai előképzettség	Időtartam
CNC gépkezelő	nappali	8 általános	Gépi forgácsoló vagy Gépgyártástechnológiai technikus	1 év
Hegesztő	esti	8 általános	-	2 év
Mechatronikus karbantartó	esti	8 általános	-	2 év
Szakképzés megkezdésének előkészítő oktatása	nappali	8 általános	Szakmai vizsga	2 év

Forrás: Székesfehérvári Szakképzési Centrum (szfszc.hu)

A Szakképzési Centrum emellett felzárkóztató és alapkompétencia-fejlesztő képzéseket is kínál, amelyek az alapvető ismeretek elsajátításával a munkavállalás, a nyílt munkaerőpiacon való elhelyezkedés szempontjából fontos segítséget nyújthatnak.

Megnevezés	Program engedélyezési száma	Képzési kör	Iskolai végzettség	Szakmai végzettség	Képzés időtartama
Környezeti fenntarthatósági ismeretek	E-001389/2015/D001	“D”	Nem szükséges	–	6 óra
8. osztályos felzárkóztató képzés	E-001389/2015/D002	“D”	Befejezett 7. osztály	–	300 óra
7. osztályos felzárkóztató képzés	E-001389/2015/D003	“D”	Befejezett 6. osztály	–	300 óra
Alapkompétencia fejlesztés	E-001389/2015/D004	“D”	Nem szükséges	–	350 óra

Forrás: Székesfehérvári Szakképzési Centrum (szfszc.hu)

A másik fontos, a középfokú oktatás mellett felnőttképzéssel is foglalkozó intézmény a Szent István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola, amely 2016 áprilisában aranykalászos gazda, pék és cukrász felnőttképzéseket indított.

A Dunaújvárosi Szakképzési Centrum szakmával és/vagy érettségivel rendelkezők számára kínál közismereti tárgyakat nem tartalmazó szakgimnáziumi és szakközépiskolai képzéseket. Hogy melyek ezek, az az alábbi tájékoztató táblázatban olvasható.

Iskola	Szakközépiskola	Szakközépiskola
Lorántffy	gyakorló ápoló	nem indul képzés
	gyakorló csecsemő- és gyermekápoló	
	kisgyermekgondozó, -nevelő	
	gyakorló fodrász	
	gyakorló kozmetikus	
	ápoló	
	kozmetikus	
	vegyipari technikus	
	környezetvédelmi technikus	
	divat- és stílustervező	
	érettségire felkészítő (szakmával rendelkezőknek)	
Bánki	gépgyártástechnológiai technikus	nem indul képzés
	CAD-CAM informatikus	

	műszaki informatikus	
	vasúti jármű dízelmotor- és hajtásszerelő	
	vasúti jármű villamosrendszereinek szerelője	
Szabolcs Vezér	kereskedő	nem indul képzés
	turisztikai szervező, értékesítő	
	vállalkozási és bérügyintéző	
	pedagógiai- és családsegítő munkatárs	
Dunaferr	érettségire felkészítő (szakmával rendelkezőknek)	
	automatikai technikus	hegesztő
	autószerelő	ipari gépész
	elektronikai technikus	központi fűtés- és gázhálózat rendszerszerelő
	épületgépész technikus	
	erősáramú elektrotechnikus	villanszerelő
	mechatronikai technikus	
érettségire felkészítő (szakmával rendelkezőknek)		
Hild	magasépítő technikus	nem indul képzés
	érettségire felkészítő (szakmával rendelkezőknek)	
Rudas	sportedző (a sportág megjelölésével)	nem indul képzés
	irodai titkár	
	logisztikai és szállítmányozási ügyintéző	
	informatikai rendszerüzemeltető	
	gazdasági informatikus	
	pénzügyi-számviteli ügyintéző	
Kereskedelmi	logisztikai és szállítmányozási ügyintéző	cukrász
	vendéglátás-szervező	szakács
	lovastúra-vezető	pincér
	kereskedő	húsipari termékgyártó
	kereskedelmi képviselő	eladó
	érettségire felkészítő (szakmával rendelkezőknek)	vendéglátó eladó
		pék

Forrás: Dunaújvárosi Szakképzési Centrum (dunaujvarosiszc.hu)

A szakképzési centrumok mellett nem állami fenntartású, felnőttoktatással foglalkozó intézmények is működnek a megyében. Az Ybl Miklós Szakközépiskola és Szakgimnázium képzési kínálatát az alábbi táblázat tartalmazza.

Képzési forma	Szakma megnevezése	OKJ száma	Képzési idő
Államilag támogatott iskolarendszerű	kisgyermekgondozó, nevelő	OKJ 5476102	2 év
	gyermekotthoni asszisztens	OKJ 5476101	2 év
	szociális asszisztens	OKJ 5476202	2 év
	pedagógiai- és családszolgálati asszisztens	OKJ 5414002	2 év
	gyógynevelési segítő munkatárs	OKJ 5414001	2 év
	irodai titkár	OKJ 5434603	2 év
	üzleti szolgáltatási munkatárs	OKJ 5434001	2 év
	gyógymasszőr	OKJ 5472604	2 év
	logisztikai és szállítmányozási ügyintéző	OKJ 5484111	2 év
	vám, jövedéki és termékadój ügyintéző	OKJ 5434403	2 év
	pénzügyi-számviteli ügyintéző	OKJ 5434401	2 év
Önköltséges iskolarendszerű	államháztartási ügyintéző	OKJ 5434404	2 év
	pénzügyi-számviteli ügyintéző	OKJ 5434401	2 év
	pénzügyi termékértékesítő	OKJ 5434301	2 év
	üzleti szolgáltatási munkatárs	OKJ5434001	1 év
	vállalkozási és bérügyintéző	OKJ 5434402	2 év
	vám, jövedéki és termékadój ügyintéző	OKJ 5434403	2 év
	egyéb szervezeti mérlegképes könyvelő	OKJ 5534403	1 év
	államháztartási mérlegképes könyvelő	OKJ 5534404	1 év
	vállalkozási mérlegképes könyvelő	OKJ 5534407	1 év
	gyógynevelési segítő munkatárs	OKJ 5414001	2 év

	pedagógiai és családsegítő munkatárs	OKJ 5414002	2 év
	gyógymasszőr	OKJ 5472604	2 év
	gyakorló csecsemő és gyermekápoló	OKJ 5472303	2 év
	csecsemő és gyermekápoló	OKJ 5572302	1 év
	gyermekotthoni asszisztens	OKJ 5476101	2 év
	kisgyermekgondozó nevelő	OKJ 5476102	2 év
	szociális szakgondozó	OKJ 5476103	2 év
	rehabilitációs nevelő	OKJ 5476201	2 év
	szociális asszisztens	OKJ 5476202	2 év
	mentálhigiénés asszisztens	OKJ 5576203	1 év
	szociális gyermek és ifjúsági ügyintéző	OKJ 5576206	1 év
	logisztikai és szállítmányozási ügyintéző	OKJ 5484111	2 év
	postai üzleti ügyintéző	OKJ 5484109	1 év
	idegennyelvű ipari és kereskedelmi ügyintéző	OKJ 5434703	2 év
	irodai titkár	OKJ 5434603	2 év
	gépgyártástechnológiai technikus	OKJ 5452103	2 év
	szerszámkészítő	OKJ 3452110	2 év
	gépi forgácsoló	OKJ 3452103	2 év

Forrás: Ybl Miklós Szakközépiskola és Szakgimnázium (yszi.hu)

Az Aranykéz Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola felnőttképzési szakokkal és felnőttoktatási kínálattal várja az érdeklődőket. A felnőttképzési szakok közül az alábbiak választhatók:

Képzési forma	Szak megnevezése	OKJ száma	Időtartam
nappali	fotográfus és fotótermék-kereskedő	OKJ 54 810 01	12 hónap
	kozmetikus	OKJ 54 815 02	18 hónap
	fodrász	OKJ 54 815 01	18 hónap
	szépségtanácsadó	OKJ 52 815 04	9 hónap

	villanyszerelő	OKJ 34 522 04	12 hónap
	kézápoló és műköröm építő	OKJ 52 815 01	6 hónap
	óvodai dajka	OKJ 32 140 01	9 hónap

Forrás: Aranykéz Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola (aranykezoctatas.hu)

Az iskola emellett 25 éves korig nappali rendszerben, 25 éves kor felett levelező munkarendben indít érettségire felkészítő képzéseket, valamint kozmetikus és fodrász képzései vannak nappali és esti tagozatos formában.

A Teller Ede Szakgimnázium és Szakközépiskola a 2017/18-as tanévre érettségivel rendelkezők számára hirdetett meg OKJ-s szakképzéseket, 25 éves korig nappali, 25 éves kortól esti tagozaton.

Szak megnevezése	OKJ száma	Képzési idő
informatikai rendszerüzemeltető	OKJ 54 481 04	2 év
vállalkozási mérlegképes könyvelő (levelező)	OKJ 55 344 07	240 óra

Forrás: Teller Ede Szakközépiskola (tellerede.hu)

Az Alba-Pro Nyelvstúdió a nyelvi és egyéb kiegészítő képzések mellett 2016 februárjától óvodai dajka, valamint kertépítő- és fenntartó OKJ-s képzéseket kínál.

A Bildung nyelviskola a nyelvtanfolyamokon és egyéb ismeretek oktatásán túl az alábbi OKJ-s képzésekre vár jelentkezőket:

Képzési program megnevezése	Nyilvántartásba vételi száma
"A" kör- államilag elismert szakmai képzések (OKJ)	
Kisgyermekgondozó,- nevelő	E-000111/2014/A001
Szociális gondozó és ápoló	E-000111/2014/A002
Pénzügyi-számviteli ügyintéző	E-000111/2014/A003
Pedagógiai,- és családsegítő munkatárs	E-000111/2014/A004
Eladó	E-000111/2014/A005
Gyakorló mentőápoló	E-000111/2014/A006

Gyorséttermi ételeladó	E-000111/2014/A007
Szállítmányozási ügyintéző	E-000111/2014/A008

Forrás: Bildung Nyelviskola (bildung.hu)

A Minerva '90 Felsőoktatási és Tanfolyamszervező Kft. tanfolyami és iskolarendszerű OKJ-s képzéseket hirdet. Utóbbiakat az Ybl Miklós Szakközépiskola és Szakgimnázium bonyolítja.

TANFOLYAMI KÉPZÉSEK		
Mérlegképes Könyvelő Tanfolyamok	OKJ szám	Idő
Vállalkozási Mérlegképes Könyvelő Tanfolyam - Új	OKJ 5534407	320 óra
Pénzügyi és Kereskedelmi OKJ Képzések	OKJ szám	Idő
Pénzügyi-Számviteli Ügyintéző Tanfolyam - Új	OKJ 5434401	960 óra
Pénzügyi Ügyintéző Tanfolyam - Új	OKJ 5134404	160 óra
Számviteli Ügyintéző Tanfolyam - Új	OKJ 5134405	160 óra
Társadalombiztosítási Ügyintéző Tanfolyam - TB Ügyintéző Tanfolyam	OKJ 5134402	120 óra
Bérügyintéző Tanfolyam	OKJ 5134401	120 óra
Pénztárkezelő és Valutapénztáros Tanfolyam	OKJ 5134303	40 óra
Közbeszerzési Referens Tanfolyam	OKJ 5234301	300 óra
Egészségügyi OKJ Képzések	OKJ szám	Idő
Gyógymasszőr Tanfolyam	OKJ 5472604	1120 óra
Egészségügyi Gázmester Tanfolyam	OKJ 5385301	600 óra
Gyógy pedagógiai Segítő Munkatárs Tanfolyam - Új	OKJ 5414001	900 óra
Egészségügyi Kártevőirtó és Fertőtlenítő Tanfolyam	OKJ 3285301	1100 óra
Egyéb OKJ képzések	OKJ szám	Idő
Számítógépes Adatrögzítő Tanfolyam - Új	OKJ 3134602	480 óra
Targoncavezető Tanfolyam	OKJ 3258202	90 óra
Emelőgépkezelő Tanfolyam	OKJ 3258202	90 óra
Földmunkagépkezelő Tanfolyam	OKJ 3258202	90 óra
Raktáros Tanfolyam - Új	OKJ 3134104	280 óra
Irodai Asszisztens Tanfolyam - Új	OKJ 5434601	960 óra

Forrás: Minerva '90 Felsőoktatási és Tanfolyamszervező Kft. (minerva90.hu)

A Prisma Sikertanoda Oktatási és Szolgáltató Kft. főként egészségügyi, szociális és gépészeti képzéseket hirdet.

Képzés megnevezése	OKJ száma	Időtartama
fertőtlenítő-sterilező	OKJ 31 725 01	300 óra
gyógymasszőr	OKJ 54 726 04	1080 óra
regeneráló balneoterápiás masszőr	OKJ 51 726 01	700 óra
gyermek- és ifjúsági felügyelő	OKJ 31 761 01	350 óra
házi időszakos gyermekgondozó	OKJ 31 761 02	350 óra
kisgyermekgondozó, -nevelő	OKJ 54 761 02	1300 óra
szociális gondozó és ápoló	OKJ 34 762 01	1300 óra
gépi forgácsoló	OKJ 34 521 03	960 óra
CNC gépkezelő	OKJ 35 521 01	480 óra
építő- és anyagmozgató gép kezelője (emelőgépkezelő (kivéve targonca))	OKJ 32 582 05	60 óra
építő- és anyagmozgató gép kezelője (földmunka-, rakodó- és szállítógép kezelő)	OKJ 32 582 05	60 óra
építő- és anyagmozgató gép kezelője (targoncavezető)	OKJ 32 582 05	60 óra
uszodamester	OKJ 32 810 01	200 óra
medencefelügyelő	OKJ 31 810 01	80 óra
virágbolti eladó	OKJ 31 215 01	240 óra
virágkötő	OKJ 31 215 02	320 óra
virágkötő és virágkereskedő	OKJ 34 215 04	960 óra
szakács	OKJ 34 811 04	960 óra
konyhai kisegítő	OKJ 21 811 01	240 óra

Forrás: Prisma Sikertanoda Oktatási és Szolgáltató Kft. (prismatanoda.hu)

A Tréning Stúdió Szolgáltató Kft. az alábbi részsakképesítést adó képzéseket hirdeti:

Képesítés megnevezése	Nyilvántartásba vételi száma
emelőgépkezelő (kivéve targonca)	E-000352/2014/A011
targoncavezető	E-000352/2014/A009
földmunka-, rakodó- és szállítógép kezelő	E-000352/2014/A010
útépítő- és karbantartógép kezelő	E-000352/2014/A012
energiaátalakító-berendezés kezelője	E-000352/2014/A013
építési anyagelőkészítő gép kezelője	E-000352/2014/A014
alapozás, közmű-, és fenntartási-gép kezelő	E-000352/2014/A015
emelőgép-ügyintéző	E-000352/2014/A016
munkavédelmi technikus	E-000352/2014/A017
tűzvédelmi előadó	E-000352/2014/A004
tűzvédelmi főelőadó	E-000352/2014/A019

hulladékgyűjtő és szállító	E-000352/2014/A001
hulladékválogató és feldolgozó	E-000352/2014/A002
volframelektóras védőgázos ívhegesztő	E-000352/2014/A008
fogyóelektrodás védőgázos ívhegesztő	E-000352/2014/A007
bevontelektrodás kézi ívhegesztő	E-000352/2014/A006

Forrás: Tréning Stúdió Szolgáltató Kft. (trainingstudio.hu)

Az Okto-Plusz Oktatásszervező Kft.-nél jelenleg pénzügyi-számviteli ügyintéző (OKJ 54 344 01), valamint vám-, jövedéki- és termékdíj ügyintéző (OKJ 54 344 03) tanfolyamok futnak. A Delikates Felnőttképző Kft. kínálatában jelenleg két OKJ-s képzés szerepel: élelmiszer-, vegyi áru eladó (OKJ 31 341 05) és boltvezető (OKJ 35 341 01). A Vendéglátó Vállalkozók Érdekképviseleti Egyesülete (a KISOSZ tagegyesületeként) Székesfehérváron boltvezető (OKJ 35 341 01), valamint kézápoló és műkörmépítő (OKJ 32 815 01) képzéseket hirdet. A Tolmácsoló, Fordító és Kereskedelmi Kft. képzésein gép- és gyorsíró, szövegszerkesztő (OKJ 31 346 01), illetve webmester (OKJ 51 481 03) végzettség szerezhető.

A velencei Entz Ferenc Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium 2012 szeptembere óta esti képzés keretében indít minden tanévben érettségire felkészítő szakközépiskolai képzést 2 év időtartamban, heti két alkalommal szakmunkás végzettséggel rendelkezőknek. Emellett az alábbi felnőttképzési szakokat kínálja:

Szak megnevezése	OKJ száma	Képzési idő
aranykalászos gazda	OKJ 31 621 02	480 óra
méhész	OKJ 32 621 02	320 óra

Forrás: Entz Ferenc Mezőgazdasági Szakképző Iskola (entz.hu)

A Pannon Oktatási Központ Fejér megyében Dunaújvárosban és Nagykarácsonyban rendelkezik tagintézményekkel. OKJ-s képzések formájában részsakképesítést biztosít az alábbi szakmákban:

Szak megnevezése	OKJ száma	Képzési idő
államháztartási mérlegképes könyvelő	55 344 02	320 óra
bérügyintéző	51 344 01	120 óra
boltvezető	35 341 01	240 óra
élelmiszer-, vegyiáru- és gyógynövényeladó	31 341 01	480 óra
építő- és anyagmozgató gép kezelője	32 582 02	90 óra
gyermek- és ifjúsági felügyelő	31 761 01	350 óra
házi időszakos gyermekgondozó	31 761 02	350 óra
munkavédelmi technikus	52 862 01	240 óra
pénzügyi ügyintéző	51 344 04	160 óra
raktáros	31 341 04	280 óra

számviteli ügyintéző	51 344 05	180 óra
társadalombiztosítási ügyintéző	51 344 02	120 óra
társasházkezelő	52 814 01	200 óra
tűzvédelmi előadó	52 861 10	300 óra
vállalkozási mérlegképes könyvelő	55 344 07	320 óra

Forrás: Pannon Oktatási Központ (pok.suli.hu)

A dunaújvárosi Ecotech Nonprofit Zrt. több szakmacsoportban kínál képzéseket. A kontaktórákat és a gyakorlati órák nagy részét az egyetem tantermeiben, laborjaiban és műhelyeiben tartják az egyetem oktatóinak irányításával.

Képzés megnevezése	OKJ száma	Képzési idő
adótanácsadó	OKJ 55 344 01	280 óra
államháztartási mérlegképes könyvelő	OKJ 51 344 02	320 óra
bevontelektródás kézi ívhegesztő	OKJ 31 521 01	560 óra
CNC gépkezelő	OKJ 35 521 01	480 óra
fogyóelektródás kézi ívhegesztő	OKJ 31 521 03	560 óra
gázhegesztő	OKJ 31 521 05	360 óra
házi időszaki gyermekgondozó	OKJ 31 761 02	350 óra
hegesztő	OKJ 34 521 06	960 óra
kulturális rendezvényszervező	OKJ 51 345 01	240 óra
PLC programozó	OKJ 51 523 01	400 óra
pedagógiai- és családsegítő munkatárs	OKJ 54 140 02	960 óra
pénzügyi ügyintéző	OKJ 51 344 01	160 óra
pénzügyi-számviteli ügyintéző	OKJ 54 344 01	960 óra
sportedző (a sportág megjelölésével)	OKJ 54 813 02	960 óra
számviteli ügyintéző	OKJ 51 344 05	160 óra
vállalkozási és bérügyintéző	OKJ 51 344 02	960 óra
vállalkozási mérlegképes könyvelő	OKJ 55 344 07	320 óra
volfrámelektródás kézi ívhegesztő	OKJ 31 521 01	560 óra

Forrás: Ecotech Nonprofit Zrt. (ecotechnpzrt.hu)

Az ISD Dunafer Zrt. saját munkavállalói, külső vállalkozások és magán megrendelők számára is szervez képzéseket, elsősorban gépészeti, villamos és munkabiztonsági területeken.

s.sz.	Képzési kör	Képzési program megnevezése	Nyilvántartásba vételi szám
1.	A	Ipari gépész	E-000688/2014/A001
2.	A	Villanyszerelő	E-000688/2014/A002
3.	A	Érintésvédelmi szabványossági felülvizsgáló	E-000688/2014/A003
4.	A	Erősáramú berendezések felülvizsgálja	E-000688/2014/A004
5.	A	Hengerész	E-000688/2014/A005
6.	A	PLC programozó	E-000688/2014/A006
7.	A	Olvasztár és öntő	E-000688/2014/A007
8.	A	Villámvédelmi felülvizsgáló	E-000688/2014/A008
9.	A	Villamos alállomás kezelő	E-000688/2014/A009
10.	A	Villamos hálózat kezelő	E-000688/2014/A010
11.	A	Építő- és anyagmozgató gép kezelője (Emelőgépkezelő (kivéve targonca) szakmairány)	E-000688/2014/A011
12.	A	Építő- és anyagmozgató gép kezelője (Földmunka- , rakodó - és szállítógép kezelő szakmairány)	E-000688/2014/A012
13.	A	Építő- és anyagmozgató gép kezelője (Targoncavezető szakmairány)	E-000688/2014/A013
14.	A	Építő- és anyagmozgató gép kezelője (Útépítő - és karbantartógép kezelő szakmairány)	E-000688/2014/A014
15.	A	CNC gépkezelő	E-000688/2014/A015
16.	A	Bevontelektrodás kézi ívhegesztő	E-000688/2014/A016
17.	A	Fogyóelektrodás védőgázás ívhegesztő	E-000688/2014/A017
18.	A	Gázhegesztő	E-000688/2014/A018
19.	A	Volfrámelektrodás védőgázás ívhegesztő	E-000688/2014/A019
20.	A	Ipari olaj - és gáztüzelő-berendezés kezelő	E-000688/2014/A020
21.	A	Kazángépész (12t/h felett)	E-000688/2014/A021
22.	A	Kazánkezelő (2-12 t/h között)	E-000688/2014/A022

23.	A	Kisteljesítményű kazán fűtő (max 2t/h)	E-000688/2014/A023
-----	---	--	--------------------

Forrás: ISD Dunaferr Zrt. (dunaferr.hu)

A felnőttképzési intézmények együttműködnek a szakmai képzések során a területi kereskedelmi és iparkamarákkal. Ennek keretében a képzésben résztvevő tapasztalatokat szerezhet egy már működő vállalkozástól, ahhoz, hogy később maga is sikeres vállalkozóvá válhasson.

Ahogy ez a workshopokon is megfogalmazódott, Fejér megyében nagy számban azok vesznek részt felnőttoktatásban, akik pályamódosítás miatt igénybe veszik az ingyenes, második szakképesítés megszerzését, vagy a már meglévő munkájukhoz szükséges végzettséget szeretnék kitanulni.

7.3. Felsőoktatás, kooperatív és duális képzés

7.3.1. Felsőoktatás és duális képzés

A duális képzés, mint speciális gyakorlatorientált felsőoktatási képzés lényege, hogy az elméleti képzés az intézményben, a gyakorlat pedig a főiskolával/egyetemmel együttműködő vállalatnál zajlik. A hallgatók már tanulmányi idejük alatt részletes ismereteket szereznek a munka világáról, képzési idejük alatt közvetlenül megismerhetik a munkafolyamatokat, sőt részesévé válhatnak, a hagyományos képzéshez képest pedig jóval több időt tölthetnek a szakmai kompetenciák gyakorlásával, és a teljes tanulmányi időre juttatást kapnak hallgatói munkaszerződésük alapján.

A felsőoktatási intézmények képviselői több alkalommal megfogalmazták azt a véleményüket, miszerint érdemes lenne megismertetni a középiskolás diákokkal is egy-egy szakmát vagy egy adott munkahely működését, hogy könnyebben tudják a továbbtanulásuk irányát – felsőoktatás, felsőfokú szakképzés – meghatározni. Ennek hiányában nem mindenkitől várható el, hogy önálló, saját érdeklődésének és tehetségének megfelelő szakmát válasszon. Különösen igaz ez a hátrányos helyzetű diákokra, akiknek ezen felül szakmentori támogatásra is szükségük lenne.

A Dunaújvárosi Egyetemen azt tapasztalták, hogy sok esetben túl magasak a felsőoktatási ponthatárok, illetve a bekerülők tekintetében is gyakran előfordul, hogy hamar kiderül, rosszul választottak. A jelentős számú kieső hallgató esetében szükség lenne egy másik kimeneti megoldásra, annak ellenére, hogy egyetemi tanulmányait nem fejezi be, valamilyen végzettséget szerezzen, amivel el tud helyezkedni. Számukra a szakképzési centrumok nyújthatnak továbbtanulási lehetőséget.

Lássuk közelebbről a képzési kínálatot! A székesfehérvári járásban három felsőoktatási intézmény működik, mindhárom Székesfehérváron. A Budapesti Corvinus Egyetem székesfehérvári campusa pénzügy és számvitel, valamint gazdálkodási és menedzsment szakokon hirdetett duális képzési lehetőségeket, a Kodolányi János Főiskola gazdálkodási és menedzsment, szociális munka, illetve turizmus-vendéglátás szakos hallgatók számára kínálja ezt a képzési formát, míg az Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Karán a mérnökinformatikus, villamosmérnök, gépészmérnök, műszaki menedzser és a földmérő-földrendező alapszakok hallgatói vehetnek részt ebben a képzési formában.

A duális képzés kapcsán a felsőoktatási intézmények képviselői hangsúlyozzák, hogy egyre több vállalatot sikerül bevonni, mivel azok gyakorlatilag a munkaerőhiány miatt rá is kényszerülnek erre a megoldásra. Számukra ez a forma rendkívül előnyös, mivel nincs szükség a frissen végzett diplomások továbbképzésére, az adott vállalat speciális feladatainak megismertetésére, amely egyébként jelentős terheket és plusz költségeket ró a foglalkoztatókra. A fiatal szakemberek már a képzési idejük alatt megszerzik az adott cégnél elvárt speciális ismereteket. A képzési rendszer rendkívül kiterjedt, a város három felsőoktatási intézménye számos városi, megyei, illetve az ország más térségeiben működő céggel kötött képzési megállapodást, emellett Székesfehérváron és a járásban működő cégek is hasonló együttműködési rendszert alakítottak ki más megyék felsőoktatási intézményeivel. Ezeket a viszonyrendszereket az alábbi táblázat szemlélteti.

Intézmény	Szak	Szint	Partner
Budapesti Corvinus Egyetem	pénzügy és számvitel	alapképzés	ALBACOMP RI Rendszerintegrációs Korlátolt Felelősségű Társaság
Budapesti Corvinus Egyetem	gazdálkodás és menedzsment	alapképzés	Arconic-Köfém Székesfehérvári Könnyűfémű Korlátolt Felelősségű Társaság
Budapesti Corvinus Egyetem	pénzügy és számvitel	alapképzés	A-SET Ingatlanhasznosító Korlátolt Felelősségű Társaság
Budapesti Corvinus Egyetem	ellátásilánc menedzsment	mesterképzés	BI-KA Logisztika Korlátolt Felelősségű Társaság
Budapesti Corvinus Egyetem	ellátásilánc menedzsment	mesterképzés	Ekol Logistics Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság
Budapesti Corvinus Egyetem	számvitel	mesterképzés	Ernst & Young Könyvvizsgáló Korlátolt Felelősségű Társaság
Budapesti Corvinus Egyetem	ellátásilánc menedzsment	mesterképzés	EURO-LOG Logisztikai Szolgáltató Kft.
Budapesti Corvinus Egyetem	ellátásilánc menedzsment	mesterképzés	FLEXTRONICS INTERNATIONAL TERMELŐ ÉS SZOLGÁLTATÓ VÁMSZABADTERÜLET KORL.FEL.TÁRS.
Budapesti Corvinus Egyetem	ellátásilánc menedzsment	mesterképzés	GRUNDFOS MAGYARORSZÁG GYÁRTÓ KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG
Budapesti Corvinus Egyetem	ellátásilánc menedzsment	mesterképzés	GS1 MAGYARORSZÁG Globális Azonosító és Kommunikációs Rendszereket Működtető Közhasznú Nonprofit Zrt.
Budapesti Corvinus Egyetem	számvitel	mesterképzés	KPMG HUNGÁRIA KÖNYVVIZSGÁLÓ,ADÓ-ÉS KÖZGAZDASÁGI TANÁCSADÓ KFT.
Budapesti Corvinus Egyetem	ellátásilánc menedzsment	mesterképzés	Mérés Üzletviteli és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság

Intézmény	Szak	Szint	Partner
Budapesti Corvinus Egyetem	gazdálkodás és menedzsment	alapképzés	OTTO FUCHS Hungary Korlátolt Felelősségű Társaság
Budapesti Corvinus Egyetem	pénzügy és számvitel	alapképzés	Pannonjob Humán Szolgáltató és Tanácsadó Korlátolt Felelősségű Társaság
Budapesti Corvinus Egyetem	gazdálkodás és menedzsment	alapképzés	Pannonjob Humán Szolgáltató és Tanácsadó Korlátolt Felelősségű Társaság
Budapesti Corvinus Egyetem	gazdálkodás és menedzsment	alapképzés	PRAKTIKER ÉPÍTÉSI- ÉS BARKÁCSPIACOK MAGYARORSZÁG KFT
Budapesti Corvinus Egyetem	számvitel	mesterképzés	PricewaterhouseCoopers Könyvvizsgáló Korlátolt Felelősségű Társaság
Budapesti Corvinus Egyetem	gazdálkodás és menedzsment	alapképzés	SZÉKESFEHÉRVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA
Budapesti Corvinus Egyetem	pénzügy és számvitel	alapképzés	SZÉKESFEHÉRVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA
Budapesti Corvinus Egyetem	gazdálkodás és menedzsment	alapképzés	Székesfehérvár Városgondnoksága Korlátolt Felelősségű Társaság
Budapesti Corvinus Egyetem	ellátásilánc menedzsment	mesterképzés	TRANS-SPED Logisztikai Szolgáltató Központ Korlátolt Felelősségű Társaság
Budapesti Corvinus Egyetem	pénzügy és számvitel	alapképzés	VIDEOTON EAS Elektronikai Szerelő, Gyártó és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság
Budapesti Corvinus Egyetem	pénzügy és számvitel	alapképzés	VIDEOTON HOLDING Zártkörűen működő Részvénytársaság

Intézmény	Szak	Szint	Partner
Budapesti Corvinus Egyetem	gazdálkodás és menedzsment	alapképzés	VIDEOTON HOLDING Zártkörűen működő Részvénytársaság
Budapesti Corvinus Egyetem	pénzügy és számvitel	alapképzés	Arconic-Köfém Székesfehérvári Könnyűfémű Koriátolt Felelősségű Társaság
Budapesti Corvinus Egyetem	gazdálkodás és menedzsment	alapképzés	Emerson Process Management Magyarország Technológiai Műszergyártó és Kereskedelmi Koriátolt Felelősségű Társaság
Budapesti Corvinus Egyetem	pénzügy és számvitel	alapképzés	Emerson Process Management Magyarország Technológiai Műszergyártó és Kereskedelmi Koriátolt Felelősségű Társaság
Kodolányi János Főiskola	gazdálkodási és menedzsment	alapképzés	Arconic-Köfém Székesfehérvári Könnyűfémű Koriátolt Felelősségű Társaság
Kodolányi János Főiskola	szociális munka	alapképzés	ÁTRIUM IDŐSEK OTTHONA
Kodolányi János Főiskola	turizmus- vendéglátás	alapképzés	Csónakázótó Vendéglátóipari Koriátolt Felelősségű Társaság
Kodolányi János Főiskola	szociális munka	alapképzés	Echo Network Koordinációs, Beruházó és Finanszírozó Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Kodolányi János Főiskola	turizmus- vendéglátás	alapképzés	GASTROXPRIENCE Turisztikai Szolgáltató Koriátolt Felelősségű Társaság
Kodolányi János Főiskola	turizmus- vendéglátás	alapképzés	Gyomaendrődi Liget Fürdő Szolgáltató Nonprofit Koriátolt Felelősségű Társaság

Intézmény	Szak	Szint	Partner
Kodolányi János Főiskola	turizmus- vendéglátás	alapképzés	Hotel Rosinante Vendéglátó, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű társaság
Kodolányi János Főiskola	turizmus- vendéglátás	alapképzés	KÁLI ART Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság
Kodolányi János Főiskola	emberi erőforrások	alapképzés	NEXON VÁLLALKOZÁSI ÉS KERESKEDELMI KFT
Kodolányi János Főiskola	gazdálkodási és menedzsment	alapképzés	ONE-TELECOM Távközlési Hálózatépítő és Kereskedelmi, Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság
Kodolányi János Főiskola	szociális munka	alapképzés	OROSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZAT EGYSÉGES SZOCIÁLIS KÖZPONT
Kodolányi János Főiskola	gazdálkodási és menedzsment	alapképzés	Orosházi Városüzemeltetési és Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Kodolányi János Főiskola	turizmus- vendéglátás	alapképzés	Orosházi Városüzemeltetési és Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Kodolányi János Főiskola	gazdálkodási és menedzsment	alapképzés	Rail Cargo Hungaria Árufuvarozási Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Kodolányi János Főiskola	turizmus- vendéglátás	alapképzés	ZALA-KRAFT Kereskedelmi Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Adu Alba Kft
Óbudai Egyetem	mechatronikai mérnöki	mesterképzés	Adu Alba Kft
Óbudai Egyetem	mérnökinformatikus	alapképzés	Adu Alba Kft

Intézmény	Szak	Szint	Partner
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Alcoa-Köfém Kft.
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	Alcoa-Köfém Kft.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Alcoa-Köfém Kft.
Óbudai Egyetem	mérnökinformatikus	alapképzés	Alcoa-Köfém Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	ALUFE Fémszerkezeti Kft
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	ALUFE Fémszerkezeti Kft
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Amplio Automatika Kft.
Óbudai Egyetem	mérnökinformatikus	alapképzés	Amplio Automatika Kft.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Amplio Automatika Kft.
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	Amplio Automatika Kft.
Óbudai Egyetem	mechatronikai mérnöki	mesterképzés	Amplio Automatika Kft.
Óbudai Egyetem	mérnökinformatikus	alapképzés	Arconic-Köfém Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Arconic-Köfém Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Alpine Electronics Kft.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Alpine Electronics Kft.
Óbudai Egyetem	mérnökinformatikus	alapképzés	Alpine Electronics Kft.
Óbudai Egyetem	földmérő és földrendező mérnöki	alapképzés	Békés Megyei Kormányhivatal

Intézmény	Szak	Szint	Partner
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Coca-Cola HBC Magyarország Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	DENSO Gyártó Magyarország Kft.
Óbudai Egyetem	mechatronikai mérnöki	mesterképzés	DENSO Gyártó Magyarország Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Flextronics International Kft.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Flextronics International Kft.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Emerson Process Management Magyarország Kft.
Óbudai Egyetem	mérnökinformatikus	alapképzés	Emerson Process Management Magyarország Kft.
Óbudai Egyetem	mérnökinformatikus	alapképzés	EPAM Systems Hungary Kft
Óbudai Egyetem	földmérő és földrendező mérnöki	alapképzés	ESRI Magyarország Informatikai Műszaki Fejlesztő és Kereskedelmi Kft
Óbudai Egyetem	mérnökinformatikus	alapképzés	evopro Innovation Kft
Óbudai Egyetem	földmérő és földrendező mérnöki	alapképzés	Földmérési és Távérzékelési Intézet
Óbudai Egyetem	földmérő és földrendező mérnöki	alapképzés	Geodézia Földmérőmérnöki Szolgáltató Kft
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	GIGA 2003 Kft.
Óbudai Egyetem	mechatronikai mérnöki	mesterképzés	GIGA 2003 Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Grundfos Magyarország Gyártó Kft.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Grundfos Magyarország Gyártó Kft.

Intézmény	Szak	Szint	Partner
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	H.T.M. Magyar-Osztrák Ipari- Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	H.T.M. Magyar-Osztrák Ipari- Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	H.T.M. Magyar-Osztrák Ipari- Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Hanon Systems Kft.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Harman Becker Automotive Systems Kft.
Óbudai Egyetem	földmérő és földrendező mérnöki	alapképzés	Hungarogeo Geodéziai és Geoinformatikai Kft
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Hungrana Kft.
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	HUNGEXPO Vásár és Reklám Zrt.
Óbudai Egyetem	mérnökinformatikus	alapképzés	HUNGEXPO Vásár és Reklám Zrt.
Óbudai Egyetem	mérnökinformatikus	alapképzés	IBM DSS Kft
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	IK Metál Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Adient Hungary Kft.
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	Adient Hungary Kft.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Adient Hungary Kft.
Óbudai Egyetem	mérnökinformatikus	alapképzés	Adient Hungary Kft.

Intézmény	Szak	Szint	Partner
Óbudai Egyetem	mechatronikai mérnöki	mesterképzés	Adient Hungary Kft.
Óbudai Egyetem	mérnökinformatikus	alapképzés	K&H Bank és Biztosítás
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	INNOSCART Nonprofit Kft.
Óbudai Egyetem	mérnökinformatikus	alapképzés	Macher Gépészeti és Elektronikai Kft
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Macher Gépészeti és Elektronikai Kft
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Macher Gépészeti és Elektronikai Kft
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	MASTERPLAST Nyrt.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Mentavill Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Naponta Kft.
Óbudai Egyetem	mérnökinformatikus	alapképzés	Oktatási Hivatal
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Polyax Alkatrész Gyártó Kft
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Sapa Profiles Kft.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Sapa Profiles Kft.
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	Sapa Profiles Kft.
Óbudai Egyetem	mechatronikai mérnöki	mesterképzés	Sapa Profiles Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Simon István egyéni vállalkozó
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Simon István egyéni vállalkozó

Intézmény	Szak	Szint	Partner
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	Simon István egyéni vállalkozó
Óbudai Egyetem	mérnökinformatikus	alapképzés	Simon István egyéni vállalkozó
Óbudai Egyetem	mechatronikai mérnöki	mesterképzés	Simon István egyéni vállalkozó
Óbudai Egyetem	gépészmérnök	alapképzés	SZÉPHŐ Székesfehérvári Épületfenntartó és Hőszolgáltató Zrt.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	TRIMETRIK Kft
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Videoton Autóelektronika Kft
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	VIDEOTON EAS Kft.
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	Videoton Holding Zrt.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Videoton Holding Zrt.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	VIDEOTON Precíziós Kft
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	VT Plastic Gyártó Kft.
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	VT Plastic Gyártó Kft.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	VT-ASYST Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	VT-ASYST Kft.
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	VT-ASYST Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	VTES Kft.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	VTES Kft.

Intézmény	Szak	Szint	Partner
Óbudai Egyetem	mechatronikai mérnöki	mesterképzés	VTES Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	XOMOX Magyarország Kft.
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	XOMOX Magyarország Kft.
Óbudai Egyetem	mérnökinformatikus	alapképzés	XOMOX Magyarország Kft.
Óbudai Egyetem	mechatronikai mérnöki	mesterképzés	XOMOX Magyarország Kft.
Óbudai Egyetem	könnyűipari	alapképzés	Alföldi Nyomda Zrt.
Óbudai Egyetem	könnyűipari	alapképzés	Dunapack Zrt.
Óbudai Egyetem	könnyűipari	alapképzés	Edelmann Hungary Packaging Zrt.
Óbudai Egyetem	könnyűipari	alapképzés	Marzek Kner Packaging Kft.
Óbudai Egyetem	könnyűipari	alapképzés	Nyomdatechnika Kft.
Óbudai Egyetem	könnyűipari	alapképzés	Pátria Nyomda Zrt.
Óbudai Egyetem	könnyűipari	alapképzés	Pauker Holding Kft.
Óbudai Egyetem	könnyűipari	alapképzés	Prospektus Kft.
Óbudai Egyetem	könnyűipari	alapképzés	Reálsisztéma Nyomda Zrt.
Óbudai Egyetem	könnyűipari	alapképzés	STI Petőf Nyomda Kft.
Óbudai Egyetem	könnyűipari	alapképzés	WPA Packaging Kft

Forrás: dualisdiploma.hu

A duális képzést a városi felsőoktatási szereplők pozitívan ítélik meg, ugyanakkor ez a fajta kooperáció az egyetem, a foglalkoztató és a hallgató részéről is nagyon szoros együttműködést és szorgalmat igényel. Komoly probléma az informatikai képzések esetében, hogy a hallgatók többsége nem fejezi be az egyetemet, mert már az oktatás ideje alatt elmege dolgozni egy igen magas bért ígérő munkahelyre. Negatívumként értékelik, hogy a tanulás melletti munka miatt a felsőoktatás „elveszíti varázsát”, azaz sokkal keményebben kell megdolgoznia a hallgatónak a diplomáért, mint korábban.

Fontos, hogy a különböző tudásszintek egymásra épüljenek. Ennek érdekében a Kodolányi János Főiskola szakemberei a képzési rendszer kialakításakor arra törekedtek, hogy kompetenciaközpontú, életpályára felkészítő tudást adjanak a hallgatóknak. Nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy egy-egy szakmán belül először az alapokat sajátítsák el, majd a különböző szakmai specifikációkat, végül menedzseri szemléletet is tanuljanak. Ezáltal lehetőségük van a hallgatóknak a választásra. A képzőintézményeknek szintén alkalmazkodniuk kell az újabb generációk oktatása során ahhoz, hogy a szociális életképességet, a munkaerőpiacon való eligazodás tehetségét is beleszőjék a tananyagba. Fontos megmutatni számukra a választott szak árnyoldalait is, és ehhez igazodóan a személyes stresszkezelési lehetőségeket is.

7.3.2. Kooperatív képzés

Ugyancsak a Kodolányi János Főiskolához kötődik az Echo Nonprofit Network-kel közösen létrehozott kooperatív akadémiai modell, amely a kooperatív tanulás-szervezés és a duális képzésekhez kapcsolódó elméleti keretek továbbgondolásával, továbbfejlesztésével alakult ki, szerencsésen ráépülve a nonprofit szolgáltatásszervezés hálózati modelljének szisztematikus fejlesztésére. A közösségi igényekre alapuló minőségi szolgáltatások iránt elkötelezett, innovatív megoldásokra nyitott Echo Nonprofit Network évek óta tudatosan fejleszti a szolgáltatási modelljét, melynél a továbblépés, a területi terjeszkedés gátja volt a megfelelő humánerőforrás folyamatos rendelkezésre állásának hiánya. A Kodolányi János Főiskolával kötött stratégiai megállapodás nyomán indult el a közös gondolkodás a főiskola minőség-díjas PIQ&Lead modelljéhez kapcsolódva, a speciális helyzetben lévő nonprofit humán szolgáltató szervezeti csoport fenntartható humánerőforrás biztosítását kiszolgáló kooperatív képzési modellt keresve.

A modell jelenleg is fejlődik, egy-egy elem bevezetésével a szinergiák hatásaként új és új ötlet merül fel, melyek megfelelő értékelés és továbbfejlesztés után kapcsolódhatnak a kooperatív akadémia modelljéhez, így a fejlesztés nem lezárt, minden benne lévő szereplőt a folyamatos tanulás jellemez.

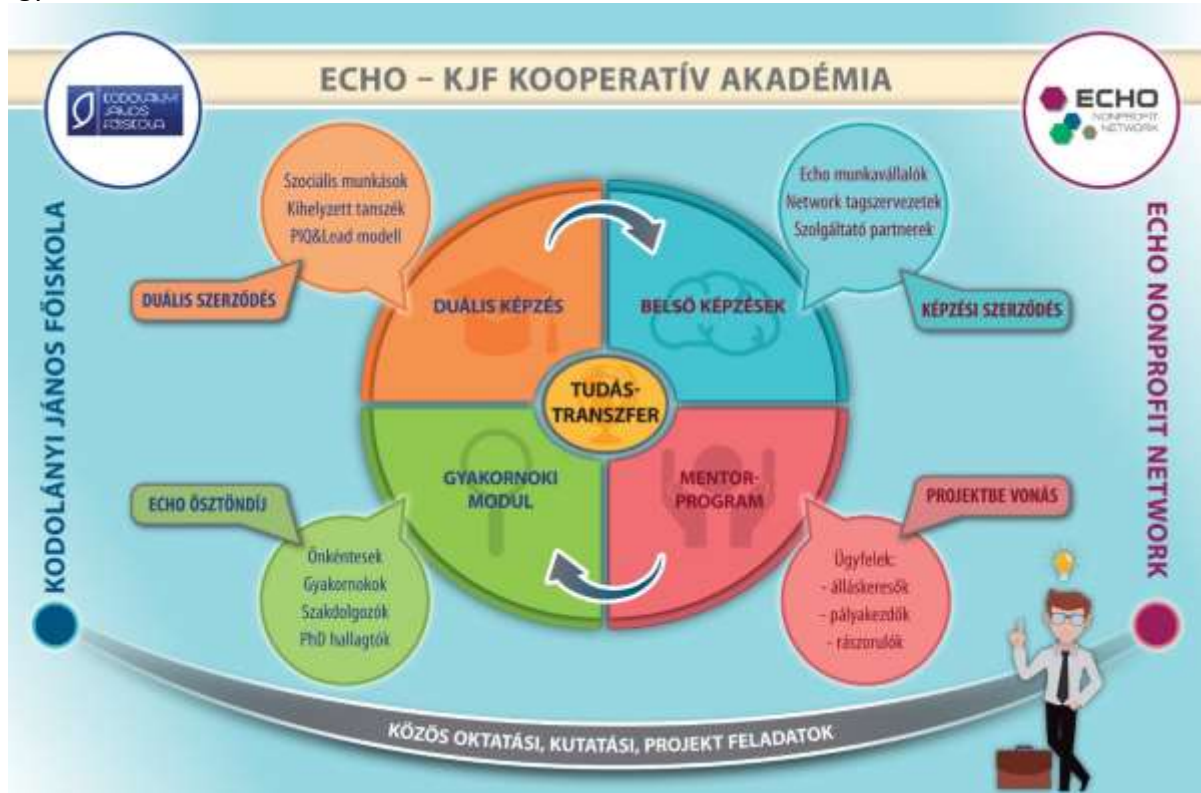
A szolgáltató szervezet tekintetében a kooperatív akadémia a duális képzésnél sokkal jobb, több szempontból is. Egyrészt a képzéseket szervező, oktatást nyújtó felsőoktatási intézmény és a nonprofit szolgáltató szervezet közötti interakció gyakoribbá vált, a foglalkoztató igényei és szempontjai könnyebben érvényesíthetők a képzés során, miközben a képzés minőségi garanciái is megmaradnak. Másrészt a kooperatív akadémia modell lehetővé teszi a kompetencia-fejlesztést akkreditált programokkal olyan területeken is, amelyek a jelenlegi jogszabályok alapján nem lehet duális képzést indítani, tekintve, hogy a duális képzéseket elsősorban az ipari/műszaki és gazdasági területen lehet szervezni.

Nemcsak a szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet és annak lakossági ügyfelei az érdekelt felek, hanem a szolgáltatásokat megrendelő és/vagy támogató partnerek is, az Echo Network esetében kiemelten a kormányhivatal, az önkormányzatok és a nagyfoglalkoztató

vállalatok. A kooperatív akadémia modellje esetükben garanciát nyújthat a változó, jövőbeli igényeik kielégítésére is, ugyanis az államilag támogatott humán szolgáltatások szervezésénél jogszabályi kötelezettségek is vannak a munkavállalók képesítése tekintetében akkor is, ha az nem a közsféra által szervezett szolgáltatás. A változó jogszabályok és piaci igények miatt a szolgáltatónál meglévő humán erőforrás szakmai át-, illetve továbbképzési rendszerét, gyorsan és rugalmasan, a szolgáltatások folyamatos biztosítása mellett kell tudni elvégezni, ez pedig csak rugalmas kooperatív akadémiai modellben lesz hatékony ebben az esetben.

A modell a szolgáltatás műszaki-szakmai tartalmát egyértelműen javítja, tekintve, hogy olyan módszertani tudásbővítést eredményez a munkatársaknál, mely az egyéni fejlesztési tervek differenciált megvalósítását segíti elő, az egyénre szabott megoldási módok a szolgáltatás hatásosságát fokozzák. A színvonal növelése pozitív módon hat a szolgáltató társadalmi elismertségére, ez pedig további megrendeléseket, támogatásokat, projekt finanszírozást jelent számára. A kooperatív akadémiai modell közösségfejlesztő ereje a munkaszervezeten belüli integrációt erősíti, növeli az egyes munkakörök közötti átjárhatóságot, a szolgáltató irodák közötti mobilitást, s ez megkönnyíti a vezetői, irányítói munkát, növeli annak hatásosságát.

Ebben a modellben egy-egy társadalmi probléma, kérdés megoldásában, a kapcsolódó szolgáltatások szervezésére való felkészülésben egyidejűleg vehetnek részt a szervezet jelenlegi munkavállalói, a gyakornoki programban résztvevők, a nonprofit szervezet önkéntesei és azok a hallgatók, akiknek nincs még semmilyen kötődésük az Echo Nonprofit Network valamely tagszervezetéhez, szolgáltató irodájához. Mindez pozitív módon hat vissza az egyéni társadalmi felelősségvállalásra, a közösségi programokban való részvételre egyaránt.

Forrás: Echo Network Zrt

8. Fejér megye foglalkoztatási szempontú SWOT elemzése

A korábbi stratégiai dokumentumokból, a helyzetelemzés adataiból kiindulva és a szakértők által jelzett észrevételek, illetve vélemények alapján elkészítettük Fejér megyére vonatkozó, foglalkoztatási jellegű SWOT elemzést, amelynek során összegyűjtésre kerültek a járásra vonatkozó erőforrások, a külső környezet által kínált lehetőségek, illetve megfogalmazásra kerültek azok a hiányosságok, illetve kockázatok, amelyeket mindenképpen szükséges számba venni a stratégia tervezésekor.

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - A megye jelentős gazdasági centrum - Erős ipar - A megye északi részében a foglalkoztatók számára vonzó környezet - Sokszínű KKV szektor - A lakosság végzettségi szintje, foglalkoztatási mutatói kedvezőek országos viszonylatban - Magas feldolgozóipari foglalkoztatott arány - Alacsonyabb inaktív kereső és eltartott arány - A megye északi részének kedvező közlekedés-földrajzi adottságok, centrális elhelyezkedés - Jelentős nemzetközi szinten is elismert nagyvállalati, illetve ipari parki infrastruktúra és kapacitás jelenlét 	<ul style="list-style-type: none"> - A munkaerő nem megfelelő képzettsége - A jelenleg nem foglalkoztatottak hátrányos szociális, mentális helyzete - A megye észak-déli megosztottsága, strukturális különbségek - A megye déli részének kedvezőtlen közlekedés-földrajzi adottságai - Tercier szektor erőforrás hiánya - A foglalkoztatók felkészületlensége az új generációk és a hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazására - Atipikus foglalkoztatás diszfunkciói - Magas fluktuáció a foglalkoztatottak körében - Vállalati „átcsábítások”, nem lojális munkavállalók - Alacsonyfokú K+F+I tevékenység, különösen a KKV-kat, illetve a szolgáltatási szektort érintően - További fejlődések gátja lehet a képzési kimenetek és a gazdasági igények közötti összhang alacsony szintje, a munkaerő-kereslet és kínálat közötti különbségek
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - Közép- és felsőoktatás fejlesztése, kooperatív képzési modellek a műszaki területeken túl is, a duális képzés ösztönzése - Nemzetközi jelentőségű gazdasági centrum kialakítása - Pályaorientáció fejlesztése - Helyi termékek részarányának növelése, helyi gazdaság újrafelfedezése - Negyedik ipari forradalom kínálta okosgyárak új munkaköröket hoznak létre - Innovatív KKV és az ipar ökoszisztémákba szervezése - Humán szolgáltatások hálózatba szervezése, hatékonyság növelése - Növekvő igények a magas hozzáadott érték megtermeléséhez szükséges magasan képzett munkaerő iránt - Felsőoktatás-MJV Önkormányzatok-Vállalkozások együttműködésének erősítése - Szociális gazdaság fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> - Budapest elszívó hatása, ami nem csak a munkavállaláskor, de a felsőfokú tanulmányok esetében is előfordulhat - Társadalmi csoportok végleges kiszorulása a munkaerőpiacról - Munkaerő további fluktuálódása - Térség nagyobb városai dinamikusabb fejlődést produkálnak - Közfoglalkoztatás életstratégiává válása - Környező nagyobb városok előnybe kerülnek a munkaerőért folytatott versenyben - A munkaerőpiac igényeit korrigálni nem tudó intézményrendszer - Válságra érzékeny exportorientált iparkoncentráció, illetve annak piaci lehetőségeinek beszűkülése - A negyedik ipari forradalom nyomán jelentős számú ipari munkahely szűnhet meg - Növekvő generációs konfliktusok a munkahelyeken

Az erősségek tekintetében fontos tényező, hogy a megyében Székesfehérvár kiemelkedő szereppel bír, mivel jelentős gazdasági centrum a térségben, elsősorban erős iparának, illetve sokszínű kis- és középvállalatainak köszönhetően. Földrajzi elhelyezkedésének, társadalmi-gazdasági helyzetének köszönhetően országos szinten is, illetve megyei tekintetben is vonzó befektetési környezet a foglalkoztatók számára. A megye lakossága demográfiai és képzettségi szempontból kedvezőbb helyzetben van más területi adatokhoz képest, illetve a foglalkoztatási mutatók is jobb helyzetet mutatnak országos szinten. Fontos erőforrása a térségnek, hogy jelentős a nemzetközi szinten is elismert nagyvállalati, illetve ipari parki infrastruktúra és kapacitás.

A megye hiányosságai között szerepel, hogy a jelenlegi foglalkoztatói igényekhez nem igazodik a rendelkezésre álló munkaerő képzettsége, amely alapján strukturális változtatások szükségesek ezen a téren. Súlyos problémaként van jelen, hogy az inaktívak olyan rossz szociális és mentális helyzetben vannak, amelyeket a munkaadók nem tudnak már kezelni saját erőforrásaikból, illetve gyakran nincs meg a szakmai kompetenciájuk sem ehhez. A megye észak-déli megosztottsága bizonyos foglalkoztatást és gazdaságfejlesztést is érintő területeken meghatározó, illetve folyamatos problémaként jelenik meg. A foglalkoztatók nincsenek felkészülve az új generációk és a hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazására. A munkavállalók körében magas a fluktuáció, gyakran néhány ezer forintért hajlandóak munkahelyet váltani, és ez a cégek számára nehézséget okoz a kiszámíthatóság és tervezés szempontjából. Gyengéséggé kell számba venni, hogy a KKV-k körében és a tercier szektorban alacsony a K+F+I tevékenység, illetve a munkaerő-kereslet és -kínálat közötti összhang megteremtésére, illetve annak monitorozására több energiát kellene fordítani.

A jövőbeli lehetőségek között szerepel a duális és kooperatív képzési lehetőségek ösztönzése, ami nagyban hozzájárul a középiskolai oktatás és a felsőoktatás minőségének javulásához. Mindenképpen nagy hangsúlyt kell fektetni a pályaorientáció fejlesztésére, a humán szolgáltatások hálózatba szervezésére, továbbá a felsőoktatás- önkormányzat-vállalkozások együttműködésének erősítésére elsősorban a megyei jogú városokban. Potenciális kitörési pont lehet a megye szempontjából a negyedik ipari forradalom kínálta ökoszterek letelepedése, amelyek új munkaköröket hozhatnak létre a térségben.

Veszélyforrásként jelenik meg, hogy a térség más nagyobb városai jobban és gyorsabban fejlődnek, és így előnybe kerülnek a munkaerőért folytatott versenyben. Figyelmet kell fordítani arra, hogy egyes társadalmi csoportok ne hogy véglegesen kiszoruljanak a munkaerőpiacról, a munkaerő fluktuációja ne növekedjen még nagyobb mértékben, illetve kezelni kell a munkahelyeken megjelenő új típusú generációs konfliktusokat.